

BUREAU CRIMINALITEITS
PREVENTIE

ONDERZOEK INBRAAK
EN DIEFSTAL IN
DE RECREATIESECTOR

Bureau Criminaliteitspreventie
A.E. van Burik en A.G. van Dijk
met medewerking van M. Horde
Amsterdam, 3 november 1987

INHOUD

	Pagina:
Voorwoord	
1 Inleiding	1- 2
2 De opzet van het onderzoek	3-10
2.1 De opzet van de oriënterende fase	3
2.2 Problemen bij de oriënterende fase van het onderzoek	4
2.3 Wijzigingen in de opzet van de oriënterende fase	6
2.4 De opzet van de tweede fase van het onderzoek	8
3 De CBS-gegevens	11-17
3.1 Inleiding	11
3.2 Diefstal op recreatieterreinen	11
3.3 Diefstal van en vanuit vaartuigen	13
3.4 Samenvatting	17
4 De lokale politiegegevens	18-20
4.1 Samenstelling van de onderzoeksgroep	18
4.2 De aard van de gegevens	20
5 Resultaten van de lokale gegevensverzameling diefstal/inbraak op recreatieterreinen	21-38
5.1 Inleiding	21
5.2 Neemt het aantal delicten toe?	21
5.3 Aantal en type delict per regio	22
5.4 Drenthe	26
5.5 De aard van de gestolen goederen, modus operandi en tijdstippen	31
5.6 Limburg Noord	35
5.7 Samenvatting	37
6 De lokale politiegegevens: diefstal en inbraak jachthavens	39-47
6.1 Inleiding	39
6.2 Aantallen delicten in 1981, 1983 en 1985	39
6.3 Aantallen en type delict per regio	40
6.4 De aard van de gestolen goederen en de modus operandi	43
6.5 Samenvatting	46
7 Het onderzoek op 18 recreatieterreinen	48-70
7.1 Inleiding	47
7.2 Bungalowparken	47
7.3 Recreatieterreinen met hoofdzakelijk sta-/toercaravans	57
7.4 Recreatieterreinen met hoofdzakelijk toercaravans en tenten	61
7.5 Conclusies	67
8 Conclusies	71-76
Bijlagen: 4	

VOORWOORD

Voor u ligt een verslag van een onderzoek naar diefstal en inbraak in de recreatiesector, dat in opdracht van het Landelijk Bureau Voorkoming Misdrijven is verricht. Uit het oogpunt van een onderzoeker beschouwd is dit nog een onontgonnen terrein en het onderzoek draagt dan ook een zeer sterk exploratief karakter.

Bij onze ontdekkingstocht zijn we van vele zijden ondersteund en een aantal dankbetuigingen is dan ook zeker op zijn plaats. Allereerst willen we alle politiefunctionarissen die betrokken zijn geweest bij het verzamelen van politiegegevens bedanken voor het ijzeren doorzettingsvermogen dat zij hebben getoond. In de tweede plaats bedanken we alle VM-functionarissen (van LBVM, RBVM's en van Rijkspolitie-districten) die betrokken zijn geweest bij de voorbereiding en uitvoering van het onderzoek naar risicobevorderende factoren op een achttiental recreatieterreinen.

In de derde plaats bedanken we -waarschijnlijk mede uit naam van een aantal VM-functionarissen- de betrokken functionarissen van de AVD voor de prachtige luchtfoto's die zij hebben geleverd.

Tenslotte is een woord van dank op zijn plaats voor de beheerders en personeel van de 18 recreatieterreinen die de VM-functionarissen te woord hebben gestaan en rondgeleid.

Bram van Dijk
Amsterdam, 1 november 1987

1 INLEIDING

Een lange voorgeschiedenis

Medio 1984 was de werkgroep werkmop Voorkoming Misdrijven bezig met de discussies omtrent een delictgericht hoofdstuk Inbraak in de werkmop.

Kernvraag in deze discussie was de vraag in welke onderdelen dit hoofdstuk opgedeeld moest worden. Uiteindelijk kwam men tot de beslissing dat er twee hoofdstukken geschreven zouden worden:

- Inbraak (in woningen, bedrijven en openbare gebouwen)
- Inbraak (en diefstal) in de recreatiesector

Een van de redenen voor deze tweedeling was dat over inbraak in woningen, bedrijven en openbare gebouwen relatief veel bekend was: cijfers over de omvang van het verschijnsel, onderzoeken naar de verklarende factoren en verslagen van preventieprojecten. Over het verschijnsel van inbraak en diefstal in de recreatiesector was echter weinig bekend.

Tegelijkertijd kwamen uit het politieveld signalen dat er zich in deze sector wel degelijk problemen voordeden.

Tegen deze achtergrond werd aan Bureau Criminaliteitspreventie gevraagd om een 'oriëntatie voor het werkmaphoofdstuk Inbraak/diefstal recreatiesector' te produceren.

Deze oriëntatie was eind 1984 gereed en werd ondermeer geconcludeerd:

- Er is geen kennis over totale omvang en schade van inbraak/diefstal in de recreatiesector 'op het vaste land';
- Er is geen kennis over schade van inbraak/diefstal 'in de natte recreatiesector'.

Aan het achterhalen van dergelijke gegevens werd in deze oriëntatie echter weinig prioriteit toegekend. Er werd aanbevolen dat het LBVM zou nagaan of het CBS hier in de toekomst 'iets' aan zou kunnen doen.

Van meer belang was de volgende constatering:

"Voorts ontbreekt informatie over de kenmerken van recreatieterreinen en jachthavens die van invloed zijn op de kans dat er inbraak/diefstal plaatsvindt. Deze kennis is van belang, omdat er uit afgeleid kan worden welk type recreatieterreinen en jachthavens het meeste aandacht dienen te krijgen bij preventieve activiteiten en op welke criminaliteit bevorderende kenmerken men bij die activiteiten moet letten."

Aan deze constatering werd het voorstel gekoppeld om door middel van onderzoek zicht te krijgen op de diefstalbevorderende factoren in de recreatiesector.

Tot zover lijkt er geen vuiltje aan de lucht en is de verwachting dat er een zonnig recreatie-onderzoek zal plaatsvinden.

Op dat moment raakt het onderwerp bij het Landelijk Bureau Voorkoming Misdrijven echter ondergesneeuwd: andere onderwerpen krijgen een hogere prioriteit.

Na een jaartje -het is inmiddels januari 1986- wordt het onderzoeksvoorstel echter weer uit de ijskast gehaald en op verzoek van het LBVM op een aantal punten aangepast.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Het inzicht in de (landelijke) omvang van het probleem wordt toch als doelstelling opgevoerd.
- Het onderzoek wordt in tweeën gesplitst: eerst een oriënterende fase en dan onderzoek naar misdaadbevorderende factoren.

Maart 1986 gaat het onderzoek van start. Zoals zal blijken in hoofdstuk 2, krijgt het onderzoek een nogal grillig verloop: er doemen enkele (onvoorziene) problemen op, waardoor tijdens de rit bijstellingen moeten plaatsvinden.

Mede ten gevolge van deze problemen, vindt de uiteindelijke rapportage van het onderzoek pas begin november 1987 plaats. Terugkijkend kan met recht van een 'long and winding road' gesproken worden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methodologische opzet van het onderzoek uit de doeken gedaan; tevens wordt daarbij ingegaan op de problemen en bijstellingen die zich gedurende het onderzoek hebben voorgedaan. Kortom: een kijkje in de onderzoekskeuken op het moment dat het toepetje van de kok in de soep is gevallen. Ondanks die problemen en bijstellingen bezit de rest van het verslag een uit wetenschappelijk oogpunt gezien fraaie opbouw: er wordt steeds meer in detail naar de problematiek gekeken. Het is vergelijkbaar met een doolhof, waarbij men aan de buitenzijde beginnend via concentrische cirkels tot de kern doordringt.

In hoofdstuk 3 worden de CBS-gegevens over diefstal en inbraak in de recreatiesector behandeld: zowel de landelijke totaalcijfers als de uitsplitsing naar regio's.

In de hoofdstukken 4 tot en met 6 komen de gegevens aan de orde, die gebaseerd zijn op de aangiften betreffende diefstal en inbraak op 420 recreatieterreinen en jachthavens. Met behulp van deze gegevens is het mogelijk uitspraken te doen over de relatie tussen enerzijds aard en grootte van recreatieterreinen. Voorts kan inzicht worden gegeven in de aard en waarde van het gestolene en de toegepaste modus operandi. Tenslotte kan ook een indruk worden gegeven van de periodes en tijdstippen dat veel inbraken en diefstallen worden gepleegd.

Eerst wordt in hoofdstuk 4 een overzicht gegeven van de verzamelde gegevens, vervolgens worden in hoofdstuk 5 en hoofdstuk 6 de gegevens over de recreatieterreinen respectievelijk de jachthavens geanalyseerd.

In hoofdstuk 7 wordt het meest gedetailleerde niveau van analyse bereikt. Aan de hand van gegevens voor 18 recreatieterreinen die door Voorkoming Misdrijven- functionarissen bezocht zijn, wordt nagegaan welke kenmerken van terreinen van invloed zijn op de mate van criminaliteit.

Tenslotte worden in hoofdstuk 8 de belangrijkste bevindingen samengevat.

2 DE OPZET VAN HET ONDERZOEK

2.1 De opzet van de oriënterende fase

Zoals reeds in de inleiding vermeld, werd het onderzoek in twee fasen onderverdeeld:

- Een oriënterende fase
- Een fase waarin nader onderzoek naar diefstalbevorderende factoren wordt verricht.

De hoofdvragen voor die oriënterende fase luiden oorspronkelijk als volgt:

1. In welke mate komt inbraak/diefstal in de recreatiesector voor? Daarbij moet een onderscheid worden gemaakt in jachthavens en recreatieterreinen* op het land.
2. In hoeverre hangt de mate van inbraak en diefstal samen met het type recreatieterrein en de grootte van de terreinen c.q. jachthavens?
3. Wanneer (perioden en tijdstippen) vinden diefstallen en inbraken plaats?
4. Hoe gaan daders te werk (modus operandi)?
5. Wat wordt er gestolen (welke goederen en wat is de waarde)?
6. Welke problemen doen zich voor bij het op lokaal niveau verzamelen van cijfers over inbraak/diefstal in de recreatiesector? Vanzelfsprekend is deze vraag van belang voor VM-functionarissen die lokaal gegevens willen verzamelen.

De opzet voor de oriënterende fase zag er als volgt uit: Allereerst moest een steekproef worden getrokken van recreatieterreinen en jachthavens waarover informatie verzameld zou gaan worden.

Bij het trekken van deze steekproef moest er mede gelet op de doelstellingen naar worden gestreefd dat:

- De steekproef qua grootte en regionale spreiding in redelijke mate representatief zou zijn voor alle recreatieterreinen en jachthavens in Nederland.
- De jachthavens en recreatieterreinen zo veel mogelijk gelegen zijn in plaatsen waar de ambtenaar Voorkoming Misdrijven bereid is in het kader van het onderzoek enige politiegegevens te verzamelen.

Deze beide wensen zijn in niet onbelangrijke mate strijdig: Representativiteit qua regionale spreiding wil zeggen dat de steekproef het best aselekt uit de verzameling van alle recreatieterreinen en jachthavens getrokken kan worden. De tweede wens brengt daarentegen met zich mee dat de steekproef beperkt blijft tot een select groepje regio's. Uiteindelijk is het volgende compromis uit de bus gekomen.

*= Recreatieterreinen op het land worden hier ingeperkt tot terreinen die bedoeld zijn voor een verblijf van meer dan een dag. Terreinen voor dagrecreatie (bijvoorbeeld pretparken) blijven dus buiten beschouwing.

- Allereerst zijn 8 regio's geselecteerd, waarvan bekend is dat er veel gerecreëerd wordt en waar bepaalde ambtenaren Voorkoming Misdrijven reeds enige activiteiten op het gebied van 'recreatiedelicten' hebben ondernomen. Het betreft de regio's Friesland, Drenthe, Gelderland Noord, Noord-Holland Noord, Zuid-Holland Midden, Zeeland, Noord-Brabant Oost, Limburg Noord.
- Vervolgens is in deze 8 regio's een tot op zekere hoogte aselechte steekproef getrokken. Uiteindelijk belanden er 69 recreatieterreinen* en 30 jachthavens in de steekproef (inclusief reserveterreinen).

Het lag in de bedoeling dat voor deze terreinen (exclusief de reserveterreinen) politiegegevens voor de jaren '81, '83 en '85 verzameld zouden worden. Het ging daarbij met name om:

- aantal inbraken en diefstallen
- perioden en tijdstippen dat delicten worden gepleegd
- werkwijze (modus operandi) van daders

Vervolgens zou dan een telefonische enquête onder de beheerders van de geselecteerde terreinen en jachthavens worden gehouden. Met deze enquête zou allereerst kunnen worden nagegaan in hoeverre de politie gegevens een reëel beeld geven van de omvang van het aantal diefstallen en inbraken op recreatieterreinen.

De verwachting was dat de beheerders een indruk konden geven van de delicten die niet bij de politie worden aangegeven. Op basis hiervan zou dan een inschatting van het dark number gemaakt kunnen worden.

In de tweede plaats zou de enquête kunnen dienen als voorbereiding op de tweede fase van het onderzoek.

2.2 Problemen bij de oriënterende fase van het onderzoek

In de oriënterende fase van het onderzoek deden zich een aantal problemen** voor die consequenties hebben gehad voor het verloop van de oriënterende fase (alsmede voor de opzet van de tweede fase van het onderzoek).

In de eerste plaats bleek dat de steekproeftrekking veel moeilijker was dan voorzien. Het probleem was om voor de acht betreffende regio's de totale verzameling van recreatieterreinen en jachthavens te achterhalen.

Een genummerd anoniem totaal overzicht van de recreatieterreinen werd uiteindelijk via de Kampeerraad verkregen. Op de aselechte wijze werden door ons een aantal nummers getrokken en de kampeerraad verstrekte tenslotte de bijbehorende adressen en telefoonnummers van de recreatieterreinen.

Voor de jachthavens was het zelfs volstrekt onmogelijk om de totale verzameling te achterhalen.

*= Omdat de recreatieterreinen in een aantal verschillende typen onderverdeeld worden is de steekproef van terreinen groter dan die van jachthavens.

**= Deze problemen zijn ten dele reeds gesignaleerd in de tussenrapportage oriënterend onderzoek naar inbraak en diefstal in de recreatiesector, d.d. 24 juni 1986.

Doordat het CBS om privacy-redenen niet bereid was om een steekproef te laten trekken uit hun (volledige) bestand, is er, min of meer als noodsprong, een steekproef getrokken uit het ledenbestand van de HISWA van 76 jachthavens.

De uiteindelijke samenstelling van de steekproef (onderverdeeld naar regio) en de samenstelling van de totale verzameling jachthavens en recreatieterreinen is weergegeven in schema 1.

Schema 1:

Regio	Totaal aantal jachthavens		Jachthavens in steekproef		Totaal aantal recreatieter.		Recreatieter. in steekproef	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Friesland	137	36	15	50	395	17	4	6
Drenthe	9	2	0	0	271	12	12	17
Gelderland Noord	14	4	1	3	566	25	18	26
N-Holland Noord	64	17	4	13	322	14	11	16
Z-Holland Midden	93	25	6	20	168	7	0	0
Limburg Noord	23	6	1	3	113	5	6	9
N-Brabant Oost	1	0	0	0	164	7	7	10
Zeeland	38	10	3	10	298	13	11	16
	—	—	—	—	—	—	—	—
	379	100	30	99	2297	100	69	100

Uiteindelijk voldeed de steekproef in redelijke mate aan de representativiteitsvoorwaarde:

- De verdeling naar regio binnen de steekproef stemt redelijk overeen met de werkelijke spreiding van recreatieterreinen en jachthavens. Alleen voor Friesland liep het mis: de recreatieterreinen zijn in de steekproef ondervertegenwoordigd, de jachthavens juist oververtegenwoordigd.
- Voor recreatieterreinen is de steekproef ook redelijk representatief voor wat betreft grootte van de terreinen; voor jachthavens kon dit niet worden nagegaan.

Helaas bleek achteraf dat we door het overwinnen van het probleem van de aselechte steekproef in een daar achterliggende valkuil waren getuimeld. Dit tweede probleem werd in de eerste plaats veroorzaakt door het feit dat de geselecteerde terreinen vaak niet in de politiestatistieken waren terug te vinden: er vonden geen delicten plaats.

In de tweede plaats bleken enkele terreinen niet meer te bestaan of in feite voor dit onderzoek niet relevant te zijn (bijvoorbeeld een natuurvriendenkamp).

Afgezien van de (terechte) ontevreden reactie van enkele betrokken VM-functionarissen, had de aselechte steekproeftrekking er toe geleid dat er op basis van de gegevens voor de geselecteerde terreinen en jachthavens niet of nauwelijks uitspraken te doen waren die binnen het kader van de hoofdvragen pasten.

Er waren immers te weinig terreinen en jachthavens waar diefstallen en inbraken plaatsvonden. Een derde probleem was dat uit de verzamelde politiegegevens vaak niet de datum en het tijdstip waarop de inbraken en diefstallen gepleegd waren, konden worden afgeleid.

Een vierde en laatste probleem openbaarde zich bij een proefenquête die onder 10 beheerders van recreatieterreinen en jachthavens is gehouden. Het bleek dat de beheerders van recreatieterreinen over het algemeen geen beter beeld hebben van de omvang van inbraak en diefstal dan op basis van de politiegegevens was verkregen. Een enquête onder beheerders zou dan ook zeker geen beeld kunnen geven van het dark number bij diefstal en inbraak in de recreatiesector.

2.3 Wijzigingen in de opzet van de oriënterende fase

De beschreven problemen brachten met zich mee dat hoofdvragen en opzet van de oriënterende fase gewijzigd moesten worden. In de eerste plaats was gebleken dat het geven van een beeld van de mate waarin inbraak en diefstal in de recreatiesector voorkomt op basis van het oriënterende onderzoek niet mogelijk zou zijn.

Dit betekende dat de eerste hoofdvraag geschrapt moest worden. Nu wilde het toeval dat het CBS in 1986 (naar aanleiding van de suggesties in de oriëntatie ?) voor het eerst inbraak en diefstal in vakantiewoningen, caravans en tenten als aparte categorie was gaan onderscheiden, waardoor het toch mogelijk is om een beeld te geven van het aantal aangiften inzake diefstal en inbraken op recreatieterreinen*. Er kunnen echter geen verantwoorde uitspraken worden gedaan over de totale schade.

Door het laten vallen van de eerste hoofdvraag konden de overige doelstellingen grotendeels wel gerealiseerd worden. Aan de VM-functionarissen werd gevraagd of voor een aantal andere terreinen en jachthavens (waar wel inbraken en diefstallen plaatsvonden) ook gegevens uit de processen-verbaal verzameld konden worden**. Aldus geschiedde. In Drenthe heeft men zelfs voor alle recreatieterreinen gelegen in het bewakingsgebied van de Rijkspolitie Assen de politiegegevens verzameld. In september 1986 werd de verzameling van politiegegevens afgesloten.

*= Voor het water worden dergelijke gegevens als langer door het CBS bijgehouden.

**= Vanzelfsprekend bracht dit wel met zich mee dat de uiteindelijk in het onderzoek betrokken terreinen niet meer als een representatieve afspiegeling van alle recreatieterreinen beschouwd kunnen worden. Aangezien de eerste hoofdvraag was geschrapt, vormde dit geen probleem.

Tevens werd besloten de enquêtes onder beheerders in deze oriënterende fase te laten vervallen omdat deze enquêtes slechts een zeer beperkte aanvulling konden vormen op de informatie uit de politiegegevens. Bovendien hadden de proefenquêtes al voldoende licht geworpen op de vraag hoe de tweede fase van het onderzoek ingevuld moest worden (zie 2.4).

Tot besluit kan worden vastgesteld dat de uiteindelijke hoofdvragen van de oriënterende fase er als volgt uitzien:

1. In hoeverre hangt de mate van inbraak en diefstal op recreatieterreinen samen met type en de grootte van de terreinen*?
2. Wanneer (perioden en tijdstippen) vinden inbraken en diefstallen plaats?
3. Hoe gaan daders te werk (modus operandi)?
4. Wat wordt er gestolen (welke goederen en wat is de waarde)?
5. Welke problemen doen zich voor bij het op lokaal niveau verzamelen van cijfers over inbraak/diefstal in de recreatieterreinen?

Kanttekeningen bij de opzet van de oriënterende fase

Bij de uiteindelijke opzet van de oriënterende fase dienen nog een aantal kanttekeningen te worden geplaatst.

- Allereerst is een waarschuwing op zijn plaats. Politiegegevens geven slechts een deel van de werkelijke criminaliteit weer. Met name bij delicten met een geringe schade zal de aangiftebereidheid niet groot zijn. Daar komt bij dat de afstand tussen een recreatieterrein en de dichtstbijzijnde politiepost vaak aanzienlijk is en de recreanten de plaatselijke situatie (koe kom ik bij het politiebureau, wanneer is het open) vaak niet kennen. Er is dus sprake van een dark-number problematiek, die een vertekend beeld kan geven bij de beantwoording van de vierde onderzoeksvraag en in mindere mate bij de beantwoording van de eerste drie onderzoeksvragen. Dit betekent dat de resultaten van de oriënterende fase niet als vaststaande feiten gezien moeten worden, maar als duidelijke aanwijzingen voor de aard van de problematiek.
- Bij de tweede doelstelling moet worden opgemerkt dat uit de processen-verbaal vaak slechts gebrekkige informatie over perioden en tijdstippen viel te halen. In de eerste plaats komt dit omdat datum en tijdstip van de inbraak/diefstal onbekend is. Dit is vooral het geval bij inbraken in caravans (vaak gaat het om hele series van hetzelfde terrein), die tijdens het winterseizoen plaatsvinden. Deze inbraken blijven vaak lange tijd onopgemerkt. In de tweede plaats zal het aangifteformulier waarschijnlijk ook niet altijd even volledig worden ingevuld.

*= De mogelijke relatie tussen diefstal en inbraak van/in vaartuigen en grootte van jachthavens blijft buiten de doelstelling omdat de grootte van de jachthavens niet kon worden vastgesteld.

- Ten aanzien van de laatste doelstelling tekenen we aan dat hierover zeker voldoende informatie is verkregen, maar dat deze informatie ons inziens in dit onderzoeksverslag niet erg op zijn plaats is en beter in het werkmaphoofdstuk verwerkt kan worden.
- Tenslotte merken we op dat in de loop van de oriënterende fase ook het delict diefstal en inbraak wat ruimer is genomen. Oorspronkelijk beperkte de gegevensverzameling zich tot inbraken en diefstallen uit woonhuizen, caravans en tenten. Op grond van commentaar van de VM-functionarissen is tijdens de dataverzameling besloten om ook andere diefstallen en inbraken (uit auto's, zwembaden, etc.) die op de recreatieterreinen plaatsvinden in het onderzoek te betrekken. Met name in de regio Limburg-Noord is hier aandacht aan besteed.

2.4 De opzet van de tweede fase van het onderzoek

Op basis van de proefenquête onder beheerders werden onder meer de volgende conclusies getrokken (zie de Tussenrapportage pagina 6):

- Een enquête onder havenmeesters levert geen (extra) informatie op over risicobeïnvloedende factoren in jachthavens.
- Een enquête onder beheerders van recreatieterreinen kan weliswaar een globaal inzicht geven in factoren die de kans op inbraken beïnvloeden, maar het is de vraag of op andere wijze niet een beter beeld verkregen kan worden (dat beter aansluit bij de 'praktijk' van ambtenaren VM).

Mede op grond van deze conclusies wordt voor de tweede fase van het onderzoek de volgende weg ingeslagen (zie de Tussenrapportage pagina 7):

Nu we de enquête onder beheerders als op zichzelf staande onderzoeksmethode hebben afgeschreven, is het ons inziens het beste direct verder te gaan in de richting die we reeds in de Oriëntatie aangaven: een onderzoek bestaande uit het bezoeken van een aantal recreatieterreinen waarbij tegelijk met het houden van een interview met de beheerder een 'checklist risicobeïnvloedende factoren' wordt ingevuld. Bij die checklist moet met name aandacht worden besteed aan factoren als overzichtelijkheid, zichtbaarheid en controlemogelijkheden. Daarbij wordt aangetekend dat een dergelijk onderzoek vooral een kwalitatief karakter moet dragen. Onderzoek waarin getracht wordt een inschatting te geven van de mate waarin de verschillende factoren van invloed zijn op criminaliteit is niet mogelijk; alleen al vanwege de gebrekkige kwaliteit van de gegevens over criminaliteit voor recreatieterreinen.

Uitgaande van deze beperking kan voor de tweede fase van het onderzoek de volgende hoofddoelstelling worden geformuleerd: **"Het geven van inzicht in factoren die van invloed kunnen zijn op diefstal en inbraak op recreatieterreinen. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt in verschillende typen recreatieterreinen".**

Uitgaande van deze doelstelling werd voor de volgende case-study benadering gekozen.

In vier regio's -waar bij VM-functionarissen bereidheid bestond om recreatieterreinen te bezoeken- moesten (mede op grond van de in de oriënterende fase verzamelde politiegegevens) in totaal ongeveer 20 recreatieterreinen worden geselecteerd, waarbij rekening werd gehouden met de volgende voorwaarden:

- Gelijke verdeling over drie verschillende typen recreatieterreinen: bungalowparken, terreinen met hoofdzakelijk stacaravans en terreinen met een mix van (toer-)caravans en tenten*.
- De terreinen moeten (binnen de drie verschillende typen terreinen) verschillen in de mate of/en aard van de criminaliteit die er plaatsvindt.

Uiteindelijk zijn er 18 terreinen geselecteerd, die zeer behoorlijk aan deze beide voorwaarde voldeden. Een overzicht van het type terrein naar regio is hieronder weergegeven.

Schema 2: Geselecteerde terreinen voor tweede fase van het onderzoek

Regio	Bungalow- parken	terrein met hoofdzak. stacarav.	terrein met hoofdzak. toercarav. en tenten	totaal
Limburg Noord	2	2	2	6
Brabant Zuid-Oost	3	3	0	6
Zeeland	1	1	2	4
Noord-Holland Noord	0	0	2	2
	—	—	—	—
Totaal	6	6	6	18

Bij deze opzet van de tweede fase dient overigens dezelfde waarschuwing te worden geplaatst als bij de opzet van de oriënterende fase: de resultaten dienen -gelet op het karakter van het onderzoek- niet te worden gezien als vaststaande feiten maar als duidelijke aanwijzingen voor de aard van de problematiek.

Bij de uitvoering van het onderzoek is als volgt te werk gegaan. Door Bureau Criminaliteitspreventie is begin 1987 een concept vragenlijst voor beheerders en een concept checklist risicobeïnvloedende factoren inbraak/diefstal recreatiesector opgesteld.

*= Deze onderverdeling is op basis van de oriënterende fase tot stand gekomen en is voor onderzoek veel praktischer dan de formele indeling die door de kampeerraad wordt gehanteerd.

Deze concepten zijn besproken met VM-functionarissen uit 3 van de 4 regio's waar het onderzoek zou plaatsvinden en op basis van hun commentaar zijn de concepten aangepast.

Vervolgens is door een van de onderzoekers en twee VM-functionarissen op 31 maart 1987 een proef (met vragenlijst en checklist) gehouden op een bungalowpark in de regio Brabant Zuid-Oost. Na deze proef zijn nog enkele kleine wijzigingen in de lijsten* aangebracht en zijn de overige 17 terreinen in de maanden mei en juni bezocht. Tevens zijn in de maand maart van de meeste terreinen luchtfoto's genomen, zodat de VM-functionarissen zich een goed beeld konden vormen van de situatie van de terreinen.

Bovendien kunnen deze luchtfoto's ook in latere stadia (interpretatie van gegevens) van het onderzoek als hulpmiddel gebruikt worden.

*= De definitieve vragenlijst en checklist zijn in dit rapport opgenomen als bijlage 1 en 2.

3 DE CBS-GEGEVENS

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de omvang van diefstal en inbraak in de recreatiesector aangegeven door middel van cijfers uit de politiestatistiek. Deze cijfers hebben betrekking op zaken die ter kennis zijn gekomen van de politie. In werkelijkheid ligt het aantal delicten echter (veel) hoger omdat niet iedereen aangifte zal doen bij de politie.

De aangiftebereidheid zal ondermeer afhankelijk zijn van de omvang van de schade die het slachtoffer heeft.

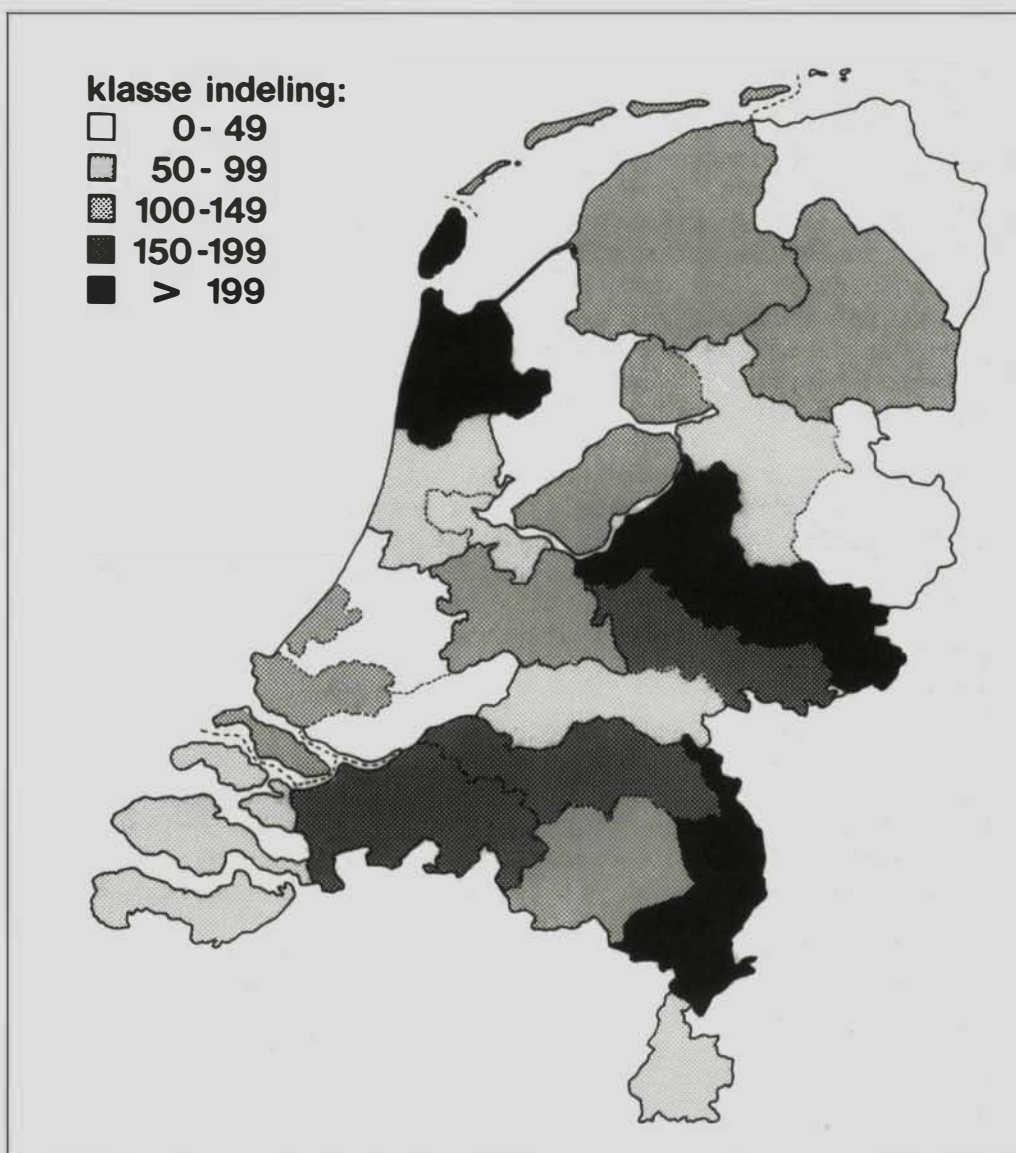
Een tweede beperking is gelegen in de cijfers op regionaal niveau die in dit hoofdstuk gepresenteerd zullen worden. Vooral bij delicten in de recreatiesector zal niet altijd aangifte gedaan worden in de plaats waar het delict heeft plaatsgevonden. Dit kan namelijk ook gebeuren in de plaats waar het slachtoffer woont; wellicht wordt er zelfs op twee plaatsen aangifte gedaan. De cijfers op regionaal niveau vormen dus geen zuivere weergave van het aantal geregistreerde delicten dat in een bepaalde regio heeft plaatsgevonden.

3.2 Diefstal op recreatieterreinen

Sinds 1986 wordt de categorie 'Diefstal kampeerterreinen' opgenomen in de politiestatistiek van het CBS. Binnen deze categorie vallen alle diefstallen (inclusief inbraak) die plaatsvinden op terreinen met tenten, caravans en huizen die bedoeld zijn voor tijdelijke bewoning.

In 1986 zijn in totaal 2724 aangiften van diefstal op kampeerterreinen binnengekomen bij alle politiediensten. De verdeling over de regio's is weergegeven in kaart 1 (zie voor de absolute aantallen bijlage 3).

**Kaart 1: Regionale spreiding diefstal en inbraak op recreatie-
terreinen 1986**

Gelderland Noord, Limburg Noord en Noord-Holland Noord zijn de regio's met het hoogste aantal aangiften. De regio's met het laagste aantal aangiften zijn Zuid-Holland Midden, Noord-Holland Zuid Oost en Dordrecht.

Voor een juiste interpretatie van deze gegevens dient echter een vergelijking gemaakt te worden met het aantal recreatieve verblijfsmogelijkheden per regio. We beschikken slechts over beperkte gegevens betreffende de spreiding van recreatieterreinen in Nederland. Deze zijn alleen aanwezig voor die regio's die in dit onderzoek nader onderzocht zijn (zie hoofdstuk 2). In deze 8 regio's zijn echter ongeveer de helft van het totaal aantal recreatieterreinen in Nederland gelegen.

Tabel 1: Verdeling van het aantal slaappleatsen en het aantal aangiften van diefstallen op recreatieterreinen per regio* (in %). Bronnen: kampeerraad 1985; CBS 1986.

Regio	% slaappleatsen	% aangiften
Gelderland Noord	11,9	12,3
Zeeland	9,3	3,3
Noord-Holland Noord	8,1	7,6
Drenthe	7,0	5,5
Friesland	6,8	5,2
Noord-Brabant Oost	4,4	4,5
Limburg Noord	4,0	8,7
Zuid-Holland Midden	2,9	0,9
Overige regio's	45,2	52,5
Totaal	100,0	100,0

3.3 Diefstal van en vanuit vaartuigen

In de politiestatistiek wordt een opgave gegeven van het aantal aangiften van diefstal van en vanuit vaartuigen (surfplanken worden ook als vaartuigen beschouwd mits zij volledig opgetuigd zijn). Een beperking van deze cijfers vormt het feit dat onder vaartuigen niet alleen de pleziervaartuigen maar ook de bedrijfsvaartuigen verstaan worden. Deze cijfers geven dus slechts een indicatie van de omvang van het aantal aangiften van diefstal/inbraak tijdens het recreatiegebeuren op het water.

Tabel 2: Aantallen aangiften van diefstal van vaartuigen, onderdelen van vaartuigen, vanaf/uit vaartuigen. Bron: CBS.

Diefstal	1981	1982	1983	1984	1985	1986
- van vaartuigen	1830	1752	1701	1605	1879	
- onderd. van vaart.	1512	1584	1494	1374	893	
- vanaf/uit vaart.	2329	2233	2173	1715	3015	
Totaal	5671	5569	5368	4694	5787	

*= Bij de verdeling van het aantal slaappleatsen is gebruik gemaakt van de oude regio-indeling. Bij de CBS-gegevens 1986 is de concept nieuwe regio-indeling gehanteerd. De verschillen tussen beide indelingen worden weergegeven in bijlage 4.

Het aantal geregistreeerde diefstallen van vaartuigen is als we 1981 met 1986 vergelijken nagenoeg gelijk gebleven. Het aantal aangiften van diefstallen van onderdelen van vaartuigen laat voor 1986 een opmerkelijke daling zien. In 1986 is het aantal met 35% afgenomen in vergelijking met 1985.

Tussen 1982 en 1985 is er sprake van een lichte afname van het aantal geregistreeerde diefstallen uit vaartuigen. De omvang van dit type delict is daarentegen in 1986 sterk toegenomen. Het aantal aangiften is in 1986 met 75% toegenomen in vergelijking met 1985.

In 1986 is het aantal aangiften van diefstallen vanaf en uit vaartuigen dus sterk gestegen terwijl het aantal geregistreeerde diefstallen van onderdelen van vaartuigen aanzienlijk is gedaald.

Navraag bij het CBS heeft hiervoor een aannemelijke verklaring opgeleverd. In 1986 blijkt de indeling in categorieën van de aangiften veranderd te zijn. Voor 1986 werd een onderscheid gemaakt tussen diefstal van onderdelen van vaartuigen en diefstal uit vaartuigen. In 1986 is deze laatste categorie uitgebreid tot diefstal vanaf en uit vaartuigen. Het is heel goed mogelijk dat bij de registratie van aangiften door de lokale politie, in 1986 een deel van de aangiften die voorheen geplaatst werden in de categorie 'onderdelen van vaartuigen', ondergebracht is in de categorie 'vanaf en uit vaartuigen'. Immers vooral kleinere niet-bevestigde gestolen onderdelen van vaartuigen kunnen ook opgevat worden als diefstal vanaf vaartuigen.

Dit zou betekenen dat beide categorieën samengevoegd bekeken moeten worden. Dit is in onderstaande tabel gebeurd.

Tabel 3: Aantallen aangiften van diefstallen van en vanaf/uit vaartuigen. Bron: CBS.

Diefstal	1981	1982	1983	1984	1985	1986
-van vaartuigen		1830	1752	1701	1605	1879
-(onderd. van vaart.)						
vanaf/uit vaart.		3841	3817	3667	3089	3908
Totaal		5671	5569	5368	4694	5787

Beide delictcategorieën (diefstal van vaartuigen en diefstal vanaf en uit vaartuigen) laten een gelijke ontwikkeling zien. Een tendens tot afname tot en met 1985 en een duidelijke toename in 1986. Bij de geregistreeerde diefstal vanaf en uit vaartuigen is de afname in 1985 het sterkst. In 1986 is het aantal aangiften in deze categorie met 25% gestegen in vergelijking met 1985 (voor de categorie diefstal van vaartuigen is dat 17%).

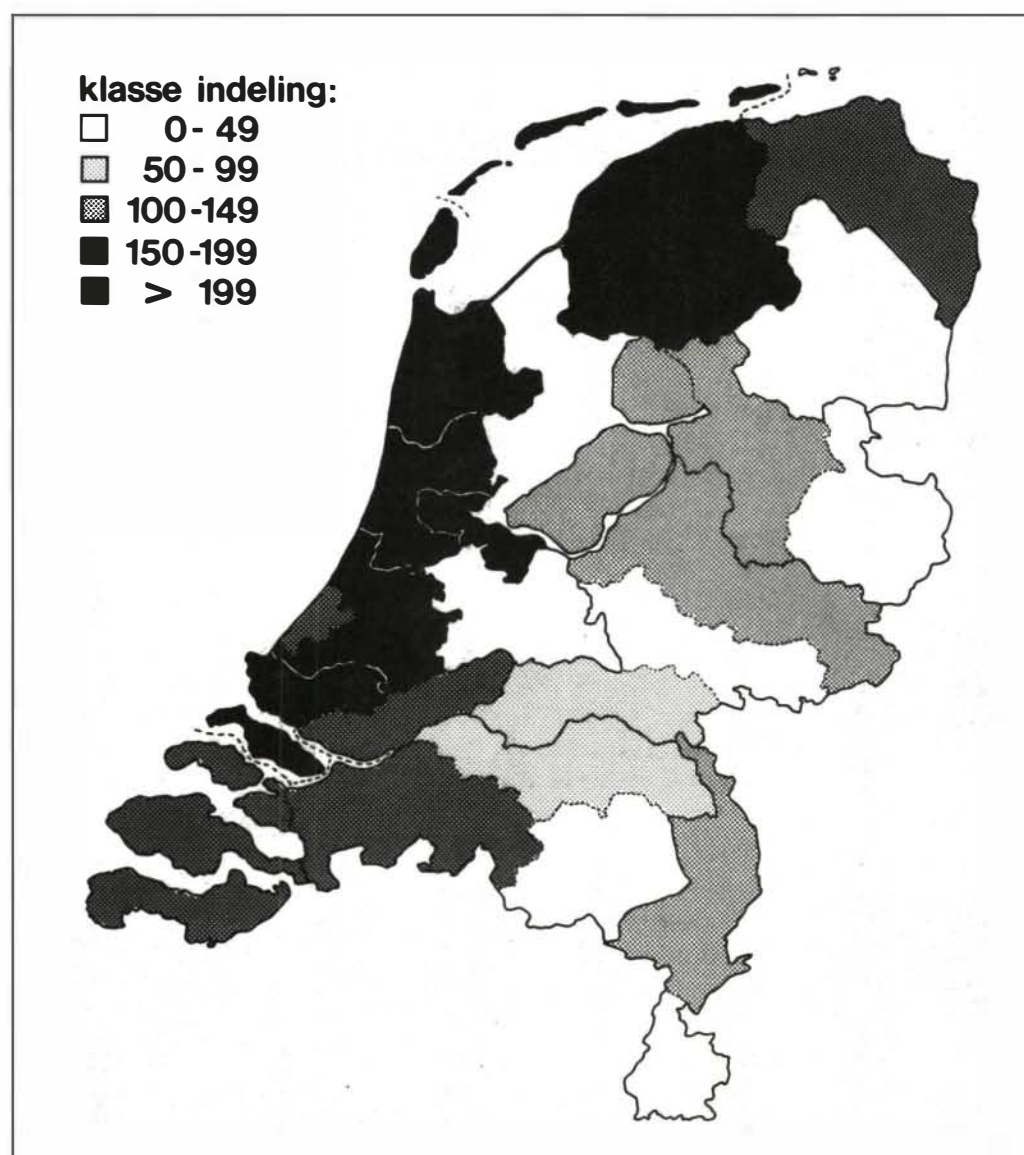
Het totale aantal aangiften (beide categorieën samen) is in 1986 met 23% toegenomen in vergelijking met 1985.

Regionale gegevens

Voor de periode '81-'86 zijn ook regionale cijfers van het aantal geregistreerde diefstallen van en vanuit vaartuigen beschikbaar. In deze cijfers zijn echter alleen de meldingen opgenomen van de gemeentepolitie en de rijkspolitie. De aangiften die binnengekomen zijn bij de overige politiediensten zijn niet meegeteld. Voor diefstallen op het water heeft dit vooral tot consequentie dat de aangiften bij de rijkspolitie te water buiten beschouwing zijn gebleven. De som van de aantallen voor de 24 regio's ligt daardoor lager dan de landelijke aantallen (dit kan een verschil van meer dan 300 aangiften per delictcategorie tot gevolg hebben).

We presenteren eerst weer een kaartje van de regionale spreiding (van de drie delictcategorieën samen) in 1986 (de absolute aantallen aangiften per regio per delict per categorie zijn weergegeven in bijlage 3).

Kaart 2: Regionale spreiding diefstal van vaartuigen en diefstal van/uit vaartuigen 1986

Uit het kaartje blijkt dat de gekende watersportregio's hoog scoren: Noord-Holland Zuid West, Zuid-Holland Midden (Kaag), Friesland en Noord-Holland Noord. Zeer hoog scoort Rijnmond (zie bijlage 3), een regio waar ook zeer veel beroepsvaart is. Om een vergelijking tussen regio's 'eerlijker' te maken, dient echter ook het aantal beschikbare ligplaatsen per regio in beschouwing te worden genomen. Voor deze vergelijking maken we gebruik van cijfers uit 1982.

Tabel 4: Verdeling van het aantal jachthavenligplaatsen* (bron: CBS 1982) en het aantal geregistreerde delicten per regio. Bron: CBS 1982.

Regio	% delicten	% ligplaatsen
Rijnmond	16,6	11,0
Noord-Holland Noord	11,6	8,3
Zuid-Holland Midden	10,1	8,2
Friesland	7,7	14,6
Noord-Brabant West	7,5	3,5
Utrecht	6,9	9,3
Noord-Holland Zuid West	4,9	3,9
Noord-Holland Zuid Oost	4,2	2,5
Zeeland	4,1	6,9
Noord-Brabant Noord	3,9	3,0
Groningen	3,7	2,7
Gelderland Noord	3,4	6,0
Overijssel West	3,1	5,0
Limburg Noord	2,8	4,6
Haaglanden	2,0	0,7
Gelderland Zuid	1,9	2,2
Gelderland Midden	1,3	2,2
Drenthe	1,3	1,4
Amsterdam	0,9	2,8
Overijssel Oost	0,6	0,3
Noord-Brabant Oost	0,6	0,2
Limburg Zuid	0,4	0,4
Totaal	99,5	99,7

*= Het aantal ligplaatsen buiten de watersportaccommodaties is niet meegeteld. De registratie van deze ligplaatsen vertoont veel hiaten.

Vooraf in de regio Friesland en in mindere mate in Gelderland Noord is het aantal aangiften van delicten in vergelijking met het aantal ligplaatsen laag. In de regio's Noord-Holland Noord, Rijnmond, Noord-Brabant West en Utrecht is het aantal geregistreerde delicten vrij hoog in vergelijking met het aantal ligplaatsen.

Een verklaring voor deze verschillen is moeilijk te geven. In de regio's met een relatief groot aantal aangiften kan wellicht vaker aangifte gedaan worden van delicten betreffende bedrijfsvoertuigen (bijvoorbeeld in de Rijnmond). In een regio als Friesland zal dit misschien minder vaak voorkomen. Ook kan een deel van de verschillen mogelijk verklaard worden door het aantal ligplaatsen buiten water- en sportaccommodaties dat per regio zal variëren. Deze zijn niet meegeteld. Tenslotte kunnen meer diefstalgevoelige jachthavens overheersen in de regio's met een relatief groot aantal delicten.

Ontwikkeling in de tijd

Uit de regionale cijfers voor 1981 tot en met 1986, die in bijlage 3 zijn weergegeven, blijkt dat qua ontwikkeling in tijd de meeste regio's een redelijke weerspiegeling vormen van het landelijke beeld. Dus tot en met 1985 een daling en dan van 1985 naar 1986 een duidelijke toename.

De belangrijkste afwijkingen van het landelijk beeld zijn:

1. Regio Noord-Brabant West: de jaarcijfers vertonen een grillig verloop. In 1986 treedt een sterke plotselinge daling op.
2. Regio's Amsterdam en Groningen met een zeer sterke stijging van het aantal aangiften in 1986 in vergelijking met 1985.
3. Regio Noord-Brabant Noord met een aanzienlijke daling van het aantal aangiften in 1986.

De betekenis van de geconstateerde verschillen op regionaal niveau wordt echter enigszins gerelativeerd door de kleine aantallen aangiften. Hierdoor treden snel grote verschuivingen op.

3.4 Samenvatting

Voor diefstal op recreatieterreinen zijn alleen CBS cijfers voor 1986 beschikbaar. Gelderland Noord, Limburg Noord en Noord-Holland Noord zijn de regio's met het hoogste aantal geregistreerde delicten op recreatieterreinen. Bij de vergelijking tussen het aantal aangiften en het aantal slaapplekken op recreatieterreinen per regio blijkt echter dat het aantal aangiften in de regio Zeeland relatief laag is en in de regio Limburg Noord relatief hoog is. Deze vergelijking kon echter slechts voor een deel van de regio's worden gemaakt.

Voor diefstal van en vanuit voertuigen zijn CBS cijfers beschikbaar voor 1981-1986. De landelijke cijfers laten zien dat het aantal aangiften van 1981 tot en met 1985 geleidelijk daalt doch in 1986 fors stijgt. Deze landelijke ontwikkeling is redelijk gespreid over de regio's.

Er is voor 1982 een vergelijking gemaakt tussen het aantal aangiften en het aantal beschikbare ligplaatsen in jachthavens per regio. In de regio's Friesland en Gelderland Noord is het aantal geregistreerde delicten naar verhouding laag, terwijl dit in de regio's Noord-Holland Noord, Rijnmond, Noord-Brabant West en Utrecht vrij hoog is.

4 DE LOKALE POLITIEGEGEVENS

4.1 Samenstelling van de onderzoeksgroep

In 8 regio's werden door de lokale politie gegevens verzameld. De coördinatie van deze gegevens- verzameling was in handen van de Regionale Bureau's Voorkoming Misdrijven (RBVM). Aan vijf regionale bureau's (Friesland, Noord-Holland Midden, Gelderland Midden, Zeeland en Limburg Noord) is een lijst toegestuurd van (a-select gekozen) recreatieterreinen en jachthavens.

Twee bureau's (Drenthe en Noord-Brabant Oost) ontvingen alleen een opgave van recreatieterreinen, het regionaal bureau Zuid-Holland Midden werd alleen een lijst van jachthavens toegezonden. In totaal werden 420 recreatieterreinen in het onderzoek betrokken. Onderstaand schema geeft hier een overzicht van.

Tabel 5: Aantal terreinen uit steekproef:

Regio			toegevoegd	totaal	periode		
Friesland	4	(4)*		4	'81	'83	'85
Drenthe	12	(12)	353	365	'81	'83	'85
Nrd-Holland N	2	(11)		2	'81	'83	'85
Gelderland N	12	(18)	3	15	'81	'83	'85
Zeeland	11	(11)		11		'83	'85
N-Brabant O	7	(7)	10	17	'81	'83	'85
Limburg N	1	(6)	5	6	**		
Totaal	49	(69)	371	420			

*= Tussen () is het aantal a-select gekozen terreinen per regio weergegeven

**= 1 terrein: 1983-1985
2 terreinen: 1983
3 terreinen: 1981-1983

Voor de jachthavens is een zelfde overzicht gemaakt.

Tabel 6: Aantal jachthavens uit steekproef:

Regio			toegevoegd	totaal	Periode		
Friesland	12	(15)*		12	'81	'83	'85
Nrd-Holland N		(4)	1	1	'81	'83	'85
Z-Holland M	3	(6)	3	6		'83	'85
Gelderland N	1	(1)		1	'81	'83	'85
Zeeland	2	(3)		2	'81	'83	'85
Limburg N	1	(1)		1	'81	'83	'85
	—	—	—	—			
Totaal	19	(30)	4	23			

* = Tussen () is het aantal a-select gekozen terreinen per regio weergegeven.

Er zijn een aantal oorzaken te noemen waardoor de geplande steekproefaantallen niet overeenkomen met de gerealiseerde aantallen.

- Een aantal geselecteerde terreinen/jachthavens bleek in werkelijkheid niet (meer) te bestaan. In andere gevallen bleek er sprake van anderssoortige terreinen zoals bijvoorbeeld een verkennerskamp.
- De opgegeven terreinen bleken vaak zeer klein te zijn of alleen vaste staan/ligplaatsen te hebben. Hierdoor ontstond bij de lokale politie de behoefte om andere, grotere terreinen in het onderzoek op te nemen.
- In een enkel geval was de lokale politie niet bereid om mee te werken aan het onderzoek.

Bovenstaande redenen hebben er toe geleid dat veelal na overleg met Bureau Criminaliteitspreventie een aantal door de politie zelf gekozen terreinen/jachthavens zijn toegevoegd aan de steekproef.

De regio Drenthe verdient aparte vermelding. Hier werden door de Rijkspolitie gegevens verzameld van aangiften van diefstal en inbraak op alle recreatieterreinen in de gehele regio. Alleen de plaatsen met gemeentepolitie zijn buiten het onderzoek gebleven (Assen, Meppel, Emmen, Hoogeveen). De gehele regio met uitzondering van de gemeenten met gemeentepolitie, bevat 365 recreatieterreinen: op 72 van deze terreinen werden een of meerdere geregistreerde delicten gepleegd.

In paragraaf 5.4 wordt aandacht besteed aan de resultaten van de analyse van de gegevens van deze regio.

4.2 De aard van de gegevens

Aansluitend bij de doelstelling van het onderzoek (hoofdstuk 1) werden in alle regio's de volgende gegevens verzameld.

Voor elk recreatieterrein binnen de onderzoeksgroep:

- Aantal diefstallen uit tent.
- Aantal diefstallen bij/vanaf caravan/vakantiehuisje.
- Aantal inbraken in caravan/vakantiehuisje.
- Soort en waarde van de gestolen goederen.
- Modus operandi bij inbraak.

Voor elke jachthaven binnen de onderzoeksgroep:

- Aantal diefstallen van vaartuigen.
- Aantal diefstallen vanaf vaartuigen.
- Aantal inbraken in vaartuigen/opslag/berging.
- Soort en waarde van de gestolen goederen
- Modus operandi bij inbraak.

Daarnaast werden in de regio Limburg Noord gegevens verzameld over:

- Diefstal/inbraak van (uit) auto's op parkeerterreinen bij recreatieterreinen.
- Diefstal op recreatieterreinen (winkels, zwembaden en dergelijke).

Deze laatste gegevens zullen in paragraaf 5.6 worden besproken.

5 RESULTATEN VAN DE LOKALE GEGEENSVERZAMELING

DIEFSTAL/INBRAAK OP RECREATIETERREINEN

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten beschreven van de lokale gegevensverzameling op recreatieterreinen in 7 regio's. Bij de presentatie van de CBS-gegevens werd reeds vermeld dat de cijfers alleen betrekking hebben op geregistreeerde delicten. Het werkelijke aantal delicten zal (veel) hoger liggen. Deze beperking geldt ook voor de lokale politiegegevens die in dit hoofdstuk en in het volgende hoofdstuk gepresenteerd worden. In paragraaf 5.2 wordt getracht, op grond van de vrij beperkte aantallen geregistreeerde delicten, aan te geven of er sprake is van een bepaalde ontwikkeling in de tijd. In de meeste regio's zijn gegevens verzameld voor de jaren '81-'83 en '85. In paragraaf 5.3 worden de aangiften voor elke regio gespecificeerd naar aantal en type. Met de beperkte gegevens van 6 van de 7 regio's wordt een aanzet gemaakt tot het beantwoorden van de vraag of er een samenhang bestaat tussen het voorkomen van delicten en het type en grootte van de terreinen. Omdat we over een volledige opgave beschikken van alle terreinen in Drenthe met en zonder delicten kan voor deze regio aangetoond worden of er een dergelijke samenhang bestaat. Dit gebeurt in paragraaf 5.4. In paragraaf 5.5 wordt behandeld welke goederen gestolen werden en hoe men te werk is gegaan bij inbraak. Tenslotte worden in paragraaf 5.6 enkele cijfers gepresenteerd over geregistreeerde delicten op parkeerplaatsen, zwembaden, winkels, en dergelijke, behorend bij bepaalde recreatieterreinen. Deze gegevens zijn afkomstig uit de regio Limburg Noord. In de overige regio's werden dergelijke gegevens niet volledig noch voor alle onderzochte terreinen geïnventariseerd.

5.2 Neemt het aantal delicten toe?

In de eerste plaats is nagegaan of er sprake is van een stijgende tendens in het aantal (geregistreeerde) delicten op recreatieterreinen. Op basis van de CBS-gegevens konden hierover geen uitspraken worden gedaan omdat pas sinds 1986 over dit type delicten gegevens zijn opgenomen in de politiestatistiek.

De lokale gegevensverzameling had betrekking op drie onderzoeksjaren: 1981, 1983 en 1985. In totaal werden op 90 recreatieterreinen een of meer delicten geregistreeerd in 1981, 1983 en 1985* (van deze 90 terreinen zijn er 72 gelegen in de regio Drenthe). De verdeling naar type delict over de onderzoeksjaren is in onderstaande tabel weergegeven.

*= De terreinen waar in de jaren van onderzoek geen delicten zijn gepleegd of geen opgave over alle onderzochte jaren bekend is, zijn hier buiten beschouwing gebleven.

Tabel 7: Verdeling naar soort delict en onderzoekjaar

Delict	1981	1983	1985
Diefstal uit tent	10	2	4
Diefstal vanaf/bij caravan	11	16	5
Diefstal vanaf/bij huis	2	4	2
Inbraak in caravan	33	72	21
Inbraak in vakantiehuis	58	34	46
	—	—	—
Totaal	114	128	78

Het grote aantal geregistreeerde inbraken uit caravans in 1983 komt het meest direct naar voren uit bovenstaande tabel. Dit gegeven wordt echter enigszins gerelativeerd door de omstandigheid dat van het totale aantal van 72 inbraken in caravans 26 inbraken op één dag en op één terrein zijn gepleegd. De cijfers geven geen aanwijzingen dat er sprake is van een stijging van het aantal aangiften. In 1985 is het aantal aangiften immers met ongeveer een derde afgenomen in vergelijking met 1981.

Deze afname doet zich zowel voor bij de diefstallen als bij de inbraken. In 1983 zijn echter ongeveer even veel delicten geregistreeerd als in 1981. De geconstateerde afname in 1985 kan dus heel goed op toeval berusten of incidenteel van karakter zijn.

5.3 Aantal en type delict per regio

In de 7 regio's die betrokken zijn geweest bij het onderzoek werden in totaal 408 aangiften* geregistreeerd in de 3 onderzoekjaren. De geregistreeerde delicten vonden plaats op 100 recreatieterreinen. In onderstaande tabel is de verdeling van delicten per regio weergegeven.

Aantal delicten	Type terrein	Aantal Slaapplaatsen
-----------------	--------------	----------------------

Regio Noord-Holland Noord:

2	KT	280
0	KB	130

Regio Zeeland (alleen 1983-1985):

2	KT	1800
1	KT	400
1	KT/VH	1956
1	KT/VH	1018
1	KT/VH	540
0	KT	440
0	KT	348
0	KT	40
0	KT	40
0	KT/VH	576
0	VH	114

Regio Noord-Brabant Oost:

29 **	KT	1624
29 *	KT/VH	4655
27 *	KT/VH	2680
3 *	KT/VH	1760
2 *	VH	100
1 *	KT	1200
1 *	KT/VH	1860
1 *	KT/VH	1000
1 *	VH	100
0	KT	408
0	KT	48
0	KB	50
0	KB	40
0	KB	30
0	KH	80
0	KT/KB	50
0 *	KT/KB	200

Regio Limburg Noord (merendeels 2 onderzoekjaren):

48 *	VH	2000
20 *	KT	1200
11	VH	3000
7 *	KT/VH	2915
4 *	KT	3440
2 *	VH	onbekend

In de totale opgave van 55 terreinen zijn slechts 7 terreinen met meer dan 10 delicten. Deze terreinen hebben allen meer dan 1000 slaapplaatsen (van 1 van deze terreinen is het aantal slaapplaatsen onbekend). Verder zijn er 27 terreinen zonder delicten. Hiervan hebben er 18 minder dan 100 slaapplaatsen.

** Dit zijn terreinen die door de lokale politie zijn geselecteerd.

**= Van de 29 delicten werden er 26 op één dag gepleegd.

Er blijkt dus een relatie te bestaan tussen grootte en de mate van criminaliteit. Uit bovenstaand overzicht komt geen relatie tussen type terrein en criminaliteit tot uiting. Een groot aantal delicten (meer dan 10) komt op alle typen terreinen voor (2 keer op een KT, 2 keer op een vakantiehuisterrein, 2 keer op een combinatieterrein en 1 keer op een jachthaventerrein + KT). Ook de terreinen zonder geregistreeerde delicten behoren niet overwegend tot een type terrein.

Er kan dus geconcludeerd worden dat het aantal geregistreeerde delicten vooral samenhangt met grootte en niet met type terrein. Het gaat hier echter om zeer kleine aantallen. Op basis van de analyses voor de regio Drenthe zullen vermoedelijk veel duidelijker uitspraken kunnen worden gedaan.

Uit tabel 8 kan nog een conclusie worden getrokken. We hebben reeds vermeld dat het aantal aangiften in de regio Zeeland in vergelijking met de overige regio's gering is. Uit deze tabel blijkt bovendien dat in deze regio recreatieterreinen met een vrij groot aantal slaapplekken onderzocht zijn op basis waarvan een groter aantal aangiften verwacht zou kunnen worden. Dit sluit aan bij de conclusie die in paragraaf 3.2 getrokken werd, namelijk dat het aantal aangiften in de regio Zeeland relatief klein is.

5.4 Drenthe

In deze regio zijn door de rijkspolitie gegevens verzameld van aangiften van diefstal/inbraak op recreatieterreinen in '81, '83 en '85 voor de gehele regio Drenthe met uitzondering van de plaatsen met gemeentepolitie (Assen, Emmen, Hoogeveen, Meppel met in totaal 6 recreatieterreinen).

Dit zijn in totaal 365 terreinen. Slechts op een beperkt deel van deze terreinen (72) zijn misdrijven geregistreeerd (in totaal 189).

We zullen in de eerste plaats nagaan of er een relatie bestaat tussen geregistreeerde criminaliteit en het type terrein (tabel 10).

Tabel 10: Geregistreeerde criminaliteit en type terrein

type terrein	zonder delicten %	met delicten %
kampeerterrein (n=105) HT	73	26
vakantiehuizen (n=52) VH	79	21
kampeerterrein + vakantiehuizen (n=45)	45	55
kampeerboerderij (n=46)	100	
minikampeerterrein (n=78)	100	
rest (n=39)	92	8

Tabel 8: Aantal en type delict per regio

Regio	Friesl.	Drenthe	Geld.N.	N.H.N.	N.B.O.	Limb.N.	Zeel.	Totaal
Aant.ondz.jr.	3	3	3	3	3	1-2	2	2
Aant.ondz.ter.	4	365	15	2	17	6	11	420
Aant.ter.met delicten	2	72	4	1	10	6	5	100
Aangiften								
diefst. uit tent	3	11	1		1	3	2	21
diefst. bij/ vanaf caravan	2	21	1	1	7	6		37
diefst. bij/ vanaf vak.hs.		6	2			5		13
inbr. in carav.	16	66	1	1	42 *	21	2	149
inbr. in vak.hs.		72	11		44	55	2	184
poging inbr.	1					2		3
Totaal	22	176	16	2	94	92	6	408
Gem.waarde	f 1762	f 660	f 515	f 3250	f 775	f 880	f 375	f 755

*= Meer dan helft van deze inbraken (26) vond in serie plaats.

Opvallende resultaten uit bovenstaande tabel zijn:

- Het aantal aangiften van inbraak is veel hoger dan het aantal geregistreerde diefstallen, 80% van het totale aantal delicten betreft inbraak. Dit hoeft echter niet te betekenen dat inbraak vaker voorkomt dan diefstal. Vermoedelijk worden diefstallen veel minder vaak aangegeven bij de politie.
- De gemiddelde waarde van de gestolen goederen varieert vrij sterk per regio. In de regio Noord-Holland Noord is deze gemiddelde waarde het hoogst, doch het betreft hier slechts 2 geregistreerde delicten. In vergelijking met de overige regio's is de gemiddelde waarde van de gestolen goederen vooral groot in de regio Friesland. Dit wordt veroorzaakt door een inbraak waarbij een geldbedrag van f 5.600,- werd gestolen.
De gemiddelde waarde van het werkelijke aantal gestolen goederen zal overigens veel lager zijn. Indien de waarde van het gestolene gering is zal veel minder snel aangifte worden gedaan bij de politie.
- Het aantal aangiften in de regio Zeeland is opvallend laag (ook al betreft het hier slechts 2 onderzoekjaren).

*= In verschillende regio's werden soms door de lokale politie ook opgaven verstrekt van diefstallen op parkeerplaatsen of bij voorzieningen binnen het recreatieterrein (bijvoorbeeld een winkel, zwembad). Aangezien deze gegevens niet systematisch werden verzameld zijn ze hier buiten beschouwing gelaten. In paragraaf 5.4 wordt hier nader op ingegaan.

- De regio's Noord-Brabant Oost en Limburg Noord hebben gemiddeld per terrein het hoogste aantal geregistreeerde delicten. Dit komt vooral tot uiting in het grote aantal geregistreeerde inbraken in deze regio's.

Zowel in Noord-Brabant Oost als in Limburg Noord zijn naast a-select gekozen terreinen ook door de politie zelf gekozen terreinen onderzocht. Het naar verhouding grote aantal aangiften in beide regio's wordt veroorzaakt door enkele niet a-select gekozen terreinen met een groot aantal geregistreeerde delicten.

Een belangrijke vraag is in hoeverre terreinen met (een groot aantal) geregistreeerde delicten qua kenmerken afwijken van terreinen met (weinig of) geen delicten. Allereerst wordt op basis van de gegevens van 6 van de 7 regio's* een overzicht gegeven van het aantal aangiften per terrein en het type en de grootte van elk terrein.

Tabel 9: Aantal delicten naar type terrein en grootte van het terrein

Aantal delicten	Type terrein**	Aantal Slaapplaatsen
Regio Friesland:		
15	jachthaven + KT	onbekend
7	KB	70
0	VH/KB	80
0	KT/KB/VH	80
Regio Gelderland Noord:		
6 ***	KT/VH/KH	723
6 ***	KT/VH	606
3	VH	214
1 ***	KT/VH	193
0	KT	67
0	KT	168
0	KT	48
0	KT	52
0	VH	70
0	VH	24
0	KT/VH	190
0	KT/VH	323
0	KT/VH	24
0	KT/KB	80
0	KT/KB	65

*= De regio Drenthe biedt met een volledige opgave van het aantal terreinen met en zonder delicten uitstekende mogelijkheden om na te gaan of er een samenhang bestaat tussen het voorkomen van (geregistreeerde) delicten en bepaalde kenmerken van recreatieterreinen. De resultaten van deze analyse worden in de volgende paragraaf weergegeven.

**= KT= Kampeerterrein

KB= Kampeerboederij

VH= Vakantiehuizen (zomerhuizen, appartementen of tweede woningcomplexen)

KH= Kamphuis

***= Dit zijn terreinen die door de lokale politie zijn geselecteerd.

De tabel laat zien dat geregistreeerde delicten het meest gepleegd worden op terreinen met kampeermogelijkheden én vakantiehuizen.

Vervolgens hebben we bekeken of er een samenhang bestaat tussen grootte terrein en geregistreeerde criminaliteit.

Tabel 11: Geregistreeerde criminaliteit en grootte terrein

Aantal slaapplaatsen	Aantal terreinen				totaal	
	met delicten		zonder delicten			
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
minder dan 50	3	2	145	98	148	100
51-100	3	6	44	94	47	100
101-250	7	11	57	89	64	100
251-500	10	29	25	71	35	100
501-750	11	55	9	45	20	100
751-1000	10	54	7	41	17	100
1001-1500	7	47	8	53	15	100
1501-2000	6	86	1	14	7	100
meer dan 2000	11	92	1	8	12	100

De bovenstaande tabel laat duidelijk zien dat er een verband bestaat tussen het aantal slaapplaatsen en geregistreeerde delicten. We kunnen de terreinen indelen in drie groepen:

1. Tot 500 slaapplaatsen; een minderheid van deze groep terreinen heeft geregistreeerde delicten.
2. Tussen 500 en 1500 slaapplaatsen; ongeveer de helft van deze terreinen heeft een of meer geregistreeerde delicten.
3. Meer dan 1500 slaapplaatsen: bijna elk terrein binnen deze groep heeft een of meer geregistreeerde delicten. De groep is echter klein (19 terreinen).

Dit brengt ons op de vraag of type terrein en grootte terrein niet (sterk) met elkaar samen hangen. Als dit het geval is dan kan dit betekenen dat slechts een van beide variabelen een bepalende factor vormt voor al dan niet voorkomen van delicten. In tabel 12 wordt de relatie tussen de belangrijkste type terreinen en de grootte van de terreinen weergegeven.

Tabel 12: De relatie tussen type terrein en grootte terrein (in %). Bron kampeerraad '87

type terrein	Aantal slaappleatsen		
	1-500 %	501-1000 %	1501 of meer %
kampeerterrein (n=104)	52	42	6
vakantiehuisen (n=52)	75	21	4
kampeerterrein + vakantiehuisen (n=45)	15	60	25

Bovenstaande tabel toont aan dat het type terrein inderdaad samenhangt met de grootte van het terrein. Een kwart van de combinatieterreinen valt onder de grootste terreinen. Bij de kampeerterreinen en de terreinen met vakantiehuisen is dat minder dan 10%. Dit kan betekenen dat op de combinatieterreinen het meest vaak (geregistreerde) delicten voorkomen omdat dit vaak ook de grootste terreinen zijn.

Om deze veronderstelling te toetsen hebben we eerst voor de groep kleine terreinen nagegaan of er nog steeds sprake is van een verband tussen type terrein en het al dan niet voorkomen van delicten. Daarna hebben we dit nagegaan voor de middelgrote en de grote terreinen (tabel 13).

Tabel 13: De relatie tussen type terrein en geregistreerde criminaliteit voor de kleine, middelgrote en de grote terreinen

		kampeer- terreinen		vakantie- huizen		kampeerter. + vakantiehuis.	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1-500	wel delicten	7	13	3	8	1	14
	geen delicten	47	87	36	92	6	86
totaal		54	100	39	100	7	100
501-1500	wel delicten	15	34	6	54	13	48
	geen delicten	29	66	5	46	14	52
totaal		44	100	11	100	27	100
> 1501	wel delicten	5	83	2	100	10	91
	geen delicten	1	17	-	-	1	9
totaal		6	100	2	100	1	100

Het verband tussen type terrein en het aantal delicten dat in tabel 10 werd geconstateerd, blijkt te verdwijnen als we de variabel grootte terrein min of meer constant houden. Dit betekent dat de samenhang tussen type terrein en wel/geen aangiften volledig verklaard wordt door de factor grootte terrein. Een groot aantal slaappleatsen maakt dus de kans op het voorkomen van (geregistreerde) delicten groter.

Deze conclusie wordt onderschreven als gekeken wordt naar het aantal aangiften per terrein. De helft van alle terreinen blijkt slechts 1 geregistreerd delict te hebben gehad in de 3 onderzoeksjaren. Slechts 7 van de 72 terreinen hebben meer dan 5 aangiften opgeleverd. De kenmerken van deze laatste groep worden in onderstaande tabel gegeven.

Tabel 14:

Aantal aangiften	Type terrein	Aantal slaappleatsen
6	KT	1560
6	KT	1800
6	KT/VH	2343
9	KT/VH	3451
12	KT/VH	3245
13	VH	2065

Bovenstaande opgave laat zien dat de grootste aantallen aangiften afkomstig zijn van de grootste terreinen.

Type delicten en type terrein

In tabel 8 werd reeds voor alle regio's, dus ook voor Drenthe, aangegeven hoe de verdeling is naar soort delict. Omdat het soort delict samenhangt met het type verblijf hebben we een verdere specificering naar type terrein gemaakt (tabel 15).

Tabel 15: Verdeling van soorten delicten per type terrein

type terrein	KT	VH	KT/VH	overig	onbek.	totaal
aantal terr.	28	11	25	3	5	72
diefstal:						
uit tent	5		5	1		11
bij/vanaf caravan	13		9		1	23
bij/vanaf vakantieh.		1	4			5
inbraak:						
caravan	30		33	3		66
vakantieh.		31	28	4	9	72
diefstal:						
vanaf terrein	1	2	2			5
overige	4		2		1	17
	—	—	—	—	—	—
Totaal	53	34	83	8	11	189

Diefstal komt naar verhouding het meest voor op de kampeerterreinen. Ongeveer de helft van de aangiften op deze terreinen betreft diefstal. Voor de combinatieterreinen en de terreinen met zomerhuizen zijn deze percentages respectievelijk $\pm 25\%$ en $\pm 10\%$.

Het aantal geregistreerde inbraken op kampeerterreinen en combinatieterreinen is ongeveer gelijk. De aangiften van inbraak op deze laatste terreinen betreffen echter niet alleen caravans maar ook van vakantiehuisen. De vraag of er vaker ingebroken wordt in caravans of in vakantiehuisen is niet te beantwoorden omdat niet bekend is hoe de verdeling is tussen tenten en caravans op kampeerterreinen en combinatieterreinen.

5.5 De aard van de gestolen goederen, modus operandi en tijdstippen

Aard van de gestolen goederen

Bij de lokale gegevensverzameling is gevraagd welke goederen gestolen werden bij inbraak en diefstal. Ook hier dient men rekening te houden met het feit dat alleen geregistreerde delicten verzameld zijn in het onderzoek. Dit betekent dat goederen met een geringe waarde waarschijnlijk sterk ondervertegenwoordigd zijn.

In onderstaande tabel is per regio de verdeling naar type gestolen goederen bij aangiften van inbraak in caravans en vakantiehuizen weergegeven.

Tabel 16: Verdeling van de gestolen goederen bij inbraak per regio

Soort goederen	Friesl.		Drenthe		Geld.N.		N.H.N.		N.Br.O.		Limb.N.		Zeeland		Totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
geld, cheques, waardepapieren	4	22	20	10	4	20			51	51	27	23	1	6	107	22
sieraden, horloges	1	6	2	1					3	3	4	3			10	2
kleding/textiel	1	6	17	8	1	5			4	4	13	11	3	18	39	8
TV/video	3	17	45	22	3	15			5	5	28	24	1	6	85	18
radio/cass.rec.	1	5	31	15	5	25			8	8	8	7	3	17	56	12
foto/filmapparatuur			3	1	1	5			5	5	10	8			19	4
huis.art./apparaten	2	11	22	11			3	100	6	6	9	8	4	24	46	9
woninginrichting			32	15	3	15			5	5	18	15	5	29	63	13
overigen	6	33	36	17	3	15			12	12	2	2			59	12
Totaal	18	100	208	100	20	100	3	100	99	100	119	100	17	100	484	100

Tabel 16 laat zien dat aangifte van diefstal van geld/cheques/waardepapieren en van TV's en video's het meest voorkomt. Radio/cassetterecorders en goederen in de categorie woninginrichting volgen op de derde plaats.

Bij de regionale opgaves van gestolen goederen gaat het meestal om kleine aantallen. Bij de vergelijking tussen de regio's kan daarom alleen betekenis toegekend worden aan grote verschillen in percentages (meer dan 20%). Op basis van dat criterium vinden we alleen in de regio N. Brabant Oost een afwijkende opgave van gestolen goederen. De helft van de gestolen goederen in deze regio betreft geld, cheques en waardepapieren. Dit kan verklaard worden door 26 inbraken in serie gepleegd op één terrein uit caravans. Al deze inbraken vonden plaats door het opensnijden van de voortent of van de voortentruit.

Om na te gaan of er verschil geconstateerd kan worden tussen inbraak in caravans en inbraak in vakantiehuizen hebben we twee regio's onderling vergeleken. In de regio Friesland zijn alleen (geregistreerde) inbraken in caravans gepleegd: In de regio Limburg Noord overheerst het aantal aangiften van inbraken in vakantiehuizen. Op basis van deze (beperkte) gegevens zien we geen verschillen tussen de goederen die gestolen werden uit caravans enerzijds en vakantiehuizen anderzijds.

Het aantal aangiften van **diefstal** vanaf of uit vakantiehuizen/caravans/tenten is beperkt. We geven daarom alleen de totaalcijfers voor de verschillende soorten gestolen goederen bij diefstal.

Tabel 17: Verdeling van soort gestolen goederen bij diefstal vanaf of uit vakantiewoningen, caravans en tenten

Soort goederen	Frequentie	
	abs.	%
- geld, cheques, waardepapieren	21	22
- tuinmeubelen	5	5
- antenne/scanner	13	13
- gasfles + toebehoren	9	9
- overigen	50	51
	98	100 %

Bij de aangiften van diefstal is het aantal diverse goederen groot. Verder blijkt ook hier dat geld, cheques en waardepapieren vaak gestolen worden.

Modus operandi bij inbraak in vakantiehuizen

We beschikken hier over gegevens uit 5 van de 7 regio's. In onderstaande tabel wordt weergegeven hoe te werk is gegaan bij inbraak in vakantiehuizen.

Tabel 18: Modus operandi bij inbraak vakantiehuizen per regio

Modus operandi	Drenthe		Geld.N.		N.B.O		Limb.N		Zeeland		Totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
forceren deur	15	17	3	27							18	10
forceren raam	17	24	4	36			8	15	1	50	30	16
forceren schuifdeur	5	7			4	9	14	25			23	13
via bovenlicht	4	6					1	2			5	3
verwijderen glaslat.	2	3					2	4			4	2
inslaan ruit	7	10	4	36	2	5	3	5			16	9
valse sleutel	9	12			13	30	25	45			47	25
insluiping/inklim.	3	4			12	27					15	8
onbekend/overigen	10	14			13	30	2	4	1	50	26	14
Totaal	72	100	11	100	44	100	55	100	2	100	184	100

Op basis van deze gegevens blijkt het gebruik van een valse sleutel het meest vaak voor te komen. Dit wordt echter voornamelijk veroorzaakt door de grote aantallen binnen deze categorie in de regio's Limburg Noord en Noord-Brabant Oost.

In paragraaf 5.3 werd een opsomming gegeven van aantallen delicten en type terreinen. Er waren 4 terreinen met meer dan 20 delicten. Hier worden ze nogmaals omschreven.

Regio	aantal delicten	type terrein	aantal slaappleatsen
1. Limburg Noord	48 *	VH	2000
2. Noord-Brabant Z-0	29	KT	1624
3. Noord-Brabant Z-0	29	KT/VH	4655
4. Noord-Brabant Z-0	27	KT/VH	2680

*= In één onderzoekjaar.

Het grote aantal delicten op terrein 2 wordt verklaard door 26 inbraken in serie gepleegd. De modus operandi bij de inbraken op terrein 3 is grotendeels onbekend. De analyse van de gegevens van terrein 1 en 4 biedt echter interessante resultaten:

- Op terrein 1 werden 48 delicten geregistreerd waaronder 44 inbraken in vakantiehuisen. Bij deze 44 inbraken is 25 keer gebruik gemaakt van een valse sleutel. Verder werd in 13 gevallen de schuifdeur geforceerd om binnen te komen.
- Op terrein 4 werden 27 delicten geregistreerd. Hoewel dit een terrein is met vakantiehuisen en caravans, vonden hier 26 geregistreeerde inbraken in vakantiehuisen plaats. Hierbij werd 11 keer gebruik gemaakt van een valse sleutel.

Beide terreinen worden (in het spraakgebruik) als bungalowparken aangeduid.

In de regio Drenthe waar alle terreinen onderzocht zijn, komen geen terreinen voor met vergelijkbare hoge aantallen aangiften. Ook hier werd echter op 1 terrein dat als bungalowpark bekend staat (met in totaal 12 delicten) 6 keer aangifte gedaan van inbraak in vakantiehuisen. Daarbij ging het in 4 gevallen om inbraak door middel van een valse sleutel. We kunnen dus vaststellen dat op bungalowparken zeer vaak met een valse sleutel wordt ingebroken.

Wanneer we terugkeren naar tabel 18 dan blijkt het forceren van raam of (schuif) deur vaak voor te komen. Relatief gezien komt insluiping (ook als we de categorie via bovenlicht meenemen) vrij weinig voor. Uit deze gegevens kan worden afgeleid dat niet zo zeer het niet afsluiten van vakantiewoningen, maar vooral de kwaliteit van de gebruikte materialen (van deuren en ramen) en van het hang- en sluitwerk het inbreken makkelijk maakt.

Modus operandi bij inbraak in caravans

Ook voor de geregistreeerde inbraken in caravans is nagegaan welk modus operandi is gehanteerd. Dit is in tabel 19 weergegeven.

Tabel 19: modus operandi bij aangiften van inbraak in caravans

Modus operandi	Friesl.		Drenthe		Geld.N.		N.H.N.		N.Br.O.		Limb.N.		Zeeland		Totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
forceren deur	1	6	23	35			1				3	14	1		29	20
forceren raam			23	35							8	38			31	21
inslaan ruit	1	6	9	14					1	2	7	33			18	12
valse sleutel			2	3	1						2	10			5	3
insluiping/inklimming			3	5											3	2
opensnijden voortent			2	3					26	62					28	19
onbekend	14	87	4	6					15	36	1	5			34	23
Totaal	16	100	66	100	1		1		42	100	21	100	1		148	100

Op basis van bovenstaande gegevens is het forceren van een deur of raam de meest voorkomende manier om een caravan binnen te komen. Bij een kwart van alle inbraken is de modus operandi echter niet opgegeven. De cijfers voor de regio Drenthe komen sterk overeen met de totaalcijfers. In Noord-Brabant Oost wordt het hoge percentage 'opensnijden voortent' verklaard door het feit dat al deze inbraken in serie zijn gepleegd. In de regio Limburg Noord tenslotte, wordt het forceren van een raam en het inslaan van een ruit het meest frequent genoemd als modus operandi.

Ook bij caravans zien we dus dat de kwaliteit van deuren, ramen en hang- en sluitwerk het inbreken niet al te zeer bemoeilijkt.

Tijdstippen

Op 4 terreinen zijn ook gegevens bekend over de tijdstippen dat inbraken en diefstal hebben plaatsgevonden.

Voor wat betreft diefstal uit vakantiewoningen (op bungalowparken) blijkt dat deze inbraken zich vooral overdag en 's avonds voordoen. 's Nachts (als de meeste gasten dus in hun bungalows zijn) worden er weinig inbraken gepleegd.

Op een terrein (in Limburg Noord zie ook 5.6) is ook nagegaan wanneer diefstallen uit auto's plaatsvinden. Hieruit blijkt dat -voor zover het tijdstip bekend is- de meeste diefstallen 's avonds en 's nachts plaatsvinden.

In hoofdstuk 7 zal nog nader worden ingegaan op de tijdstippen dat inbraken en diefstallen plaatsvinden.

5.6 Limburg Noord

In de regio Limburg Noord zijn voor alle onderzochte recreatieterreinen eveneens gegevens verzameld van aangiften van delicten op parkeerplaatsen, zwembaden, restaurants en dergelijke, behorend bij de terreinen. In een aantal andere regio's zijn dergelijke aangiften slechts incidenteel geïnventariseerd. We zullen daarom alleen de gegevens van Limburg Noord weergeven. Dit soort aangiften zijn in Limburg Noord ook verzameld voor de jachthaven die in deze regio onderzocht is, terwijl in de overige regio's weinig of geen gegevens hieromtrent zijn verzameld. Daarom zijn in onderstaande tabel de geregistreerde delicten weergegeven, die niet gepleegd zijn in vakantiewoningen, caravans of tenten van de 6 onderzochte recreatieterreinen en de jachthaven.

Tabel 20: Aantal en type delicten in Limburg Noord anders dan diefstal en inbraak uit vakantiewoningen, caravans en tenten

	recreatieterrein						jachthaven
	1	2	3	4	5	6	1
onderzoekjaren	2	1	1	2	2	2	3
inbraak in auto	121	23	4			3	3
diefstal van auto	10	2	1				4
vanaf auto	21					2	5
van aanhanger	8	1	1				
in zwembad	50	6				1	
in restaurant, café en dergel.	4	2					1
in supermarkt/ winkel	3						
op terrein/park	3			2			1
overig	2	2				1	2
Totaal	222	36	6	2	-	7	16

Het aantal aangiften per terrein loopt zeer sterk uiteen. Het aantal geregistreeerde delicten op terrein 1 (een groot bungalowpark) is bijzonder groot. In vergelijking met de overige terreinen heeft ook terrein 2 veel aangiften. Dit wordt vooral veroorzaakt door de inbraken in auto's en de diefstallen in het zwembad. Vooral het aantal inbraken in auto's overtreft verre het aantal inbraken en diefstallen in tenten, caravans en vakantiehuizen.

We kunnen nagaan in hoeverre een groot aantal aangiften van delicten binnen de recreatieve voorzieningen samen gaat met een groot aantal geregistreeerde diefstallen en inbraken in vakantiehuizen en dergelijke. Het aantal aangiften van inbraak en diefstal in vakantiewoningen, caravans en tenten op de terreinen* in Limburg Noord ziet er als volgt uit:

terrein	aantal aangiften	type	grootte
1	11	VH	3000
2	48	VH	2000
3	4	KT	3440
4	2	VH	onbekend
5	20	KT	1200
6	7	KT/VH	2915

*= De nummers komen overeen met de gehanteerde nummering in tabel 20.

Van terrein 2 kan gezegd worden dat zowel het aantal aangiften van delicten bij of in de vakantiehuizen als ook het aantal andere geregistreeerde delicten van het terrein groot is. Temeer omdat de aantallen aangiften voor dit terrein slechts een onderzoekjaar betreffen.

Deze overeenkomst zien we in veel mindere mate bij terrein 1. Het gaat om een groot terrein maar het aantal geregistreeerde diefstallen en inbraken in vakantiehuizen is vrij beperkt. Deze resultaten laten zien dat onderzoek naar specifieke kenmerken van terreinen noodzakelijk is. Vermoedelijk spelen factoren als de ligging en beveiliging van parkeerplaatsen, de zichtbaarheid en de toegankelijkheid van de vakantiehuizen en de bezettingsgraad van een terrein een belangrijke rol ter verklaring van de omvang van de criminaliteit. In hoofdstuk 7 wordt hier nader op ingegaan.

Ter afsluiting van deze paragraaf geven we de modus operandi weer van de geregistreeerde inbraken in auto's. Hieruit blijkt dat het forceren van het portier of slot en het inslaan van een ruit het meest toegepast wordt bij inbraken in auto's.

Tabel 21: Modus operandi bij inbraak in auto's

modus operandi	frequentie	
	abs.	%
portier (slot) geforceerd	51	35
ruit ingeslagen	39	26
tochtraam geforceerd	23	16
kofferbak geforceerd	5	3
valse sleutel	20	14
overigen/onbekend	9	6
Totaal	147	100

5.7 Samenvatting

In dit hoofdstuk zijn de resultaten weergegeven van de politiegegevens die in 7 regio's zijn verzameld voor de jaren '81, '83 en '85.

De belangrijkste conclusies zijn:

- Er zijn geen aanwijzingen dat er sprake is van een toename in het aantal geregistreeerde delicten.
- Aangifte van inbraak komt veel vaker voor dan aangifte van diefstal.
- Het aantal aangiften in Zeeland is opvallend laag.
- De grootste aantallen geregistreeerde delicten vonden plaats op een vijftal terreinen in de regio's Noord-Brabant Oost en Limburg Noord.

- De gemiddelde waarde van de gestolen goederen ligt rond de f 750,-. Waarschijnlijk ligt de gemiddelde waarde van het gestolene bij het aantal in werkelijkheid gepleegde inbraken en diefstallen veel lager: van inbraken en diefstallen waarbij de waarde van het gestolene gering is, zal minder vaak aangifte worden gedaan.

Op basis van de gegevens voor de gehele regio Drenthe werd een samenhang gevonden tussen 'grootte terrein' en het al dan niet voorkomen van geregistreeerde delicten. De recreatieterreinen blijken ingedeeld te kunnen worden in 3 groepen:

1. 500 slaappleatsen of minder: een minderheid van deze terreinen heeft geregistreeerde delicten;
2. 500 tot 1500 slaappleatsen: ongeveer de helft van deze terreinen heeft een of meer geregistreeerde delicten;
3. Meer dan 1500 slaappleatsen: op een meerderheid van deze terreinen vonden geregistreeerde delicten plaats.

Voorts blijken de grootste terreinen ook de meeste aangiften op te leveren.

Uit de lokale politiegegevens die in de regio Limburg Noord zijn verzameld, blijkt dat het aantal aangiften van inbraken en diefstallen die in vakantiewoningen, caravans en tenten worden gepleegd veel kleiner is dan het aantal aangiften van overige inbraken en diefstallen (auto's, zwembad, etc.).

In dit hoofdstuk is tevens weergegeven welke modus operandi gebruikt worden bij inbraak en welke goederen het meest gestolen werden. Conclusies ten aanzien van de modus operandi zijn:

- op bungalowparken wordt zeer vaak ingebroken met een valse sleutel;
- bij inbraak in caravans en in iets mindere mate bij inbraak in vakantiehuizen wordt het forceren van (schuif)deur of raam (ook) vaak toegepast;
- insluiping, komt vrij weinig voor.

Zowel bij inbraak als bij diefstal worden geld, cheques en waardepapieren het meest gestolen. Verder worden bij inbraak eveneens vaak televisies en video's meegenomen.

Tenslotte is nagegaan op welke tijdstippen bepaalde delicten plaatsvonden. Inbraak in vakantiehuisje blijkt vooral overdag en 's avonds voor te komen ('s nachts zijn de gasten in de huisjes aanwezig). Op het ene terrein waar tijdstippen van diefstal uit auto's bekend zijn, bleken de daders vooral 's avonds en 's nachts te opereren.

6 DE LOKALE POLITIEGEGEVENS: DIEFSTAL EN INBRAAK JACHTHAVENS

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten weergegeven van het onderzoek onder 23 jachthavens. Omdat het aantal onderzochte jachthavens beperkt is, moeten de uitkomsten beschouwd worden als een eerste verkenning van de problematiek van (geregistreeerde) diefstal en inbraak in jachthavens.

In paragraaf 6.2 wordt nagegaan in hoeverre de in paragraaf 3.3 geconstateerde ontwikkeling in de CBS gegevens over diefstal en inbraak, in vaartuigen, terug te vinden is in de lokale gegevens.

In paragraaf 6.3 komt het aantal en type delicten per regio aan de orde.

In paragraaf 6.4 wordt gekeken naar de aard van de gestolen goederen en de modus operandi.

Binnen de totale gegevensverzameling geven de regio's Zeeland (voornamelijk motorjachten) en Noord-Holland Noord (vooral zeilboten) de meest opmerkelijke resultaten. Deze resultaten zullen in dit hoofdstuk dan ook de meeste aandacht krijgen.

6.2 Aantallen delicten in 1981, 1983 en 1985

In paragraaf 5.2 is nagegaan of er sprake is van een stijging in het aantal delicten op recreatieterreinen. Deze vraag kan ook gesteld worden voor de jachthavens. In paragraaf 3.3 is reeds gebleken dat op basis van de CBS-gegevens over diefstallen van (uit) vaartuigen gesteld kon worden dat er tussen 1981 en 1985 sprake was van een geleidelijke afname, terwijl in 1986 een duidelijke stijging optreedt in het aantal aangiften.

In vijf van de zes regio's waar jachthavens onderzocht zijn, zijn gegevens verzameld voor 1981, 1983 en 1985. Dit betreft in totaal 15 jachthavens. Hier werden gedurende deze jaren een of meer delicten gepleegd (van deze 15 jachthavens zijn er 10 gelegen in Friesland). In totaal werden binnen deze jachthavens 135 geregistreeerde delicten geconstateerd.

In tabel 22 is weergegeven hoe het aantal aangiften verdeeld is over de onderzoekjaren.

Tabel 22: Verdeling naar soort delict en onderzoeksjaren

Delict	1981	1983	1985
Diefstal van vaartuig	17	4	10
Diefstal vanaf vaartuig	13	22	23
Inbraak in vaartuig	3	11	4
Inbraak in opslag/berging		1	3
Overige diefstallen (vanuit opslag binnen terrein, diefstal boottrailer	4	11	9
	—	—	—
Totaal	37	49	49

In 1983 en 1985 is het aantal delicten ruim 10% hoger dan in 1981. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van het aantal diefstallen vanaf vaartuigen. Gezien de kleine aantallen kan aan een toename van minder dan 20% echter weinig betekenis worden gegeven.

6.3 Aantallen en type delict per regio

Door de lokale gemeente- en rijkspolitie werden in totaal 23 jachthavens onderzocht. Hier vonden 143 delicten* plaats. In tabel (23) is de verdeling van het aantal en het type delict en de waarde van de gestolen goederen voor elke regio weergegeven.

*= De gegevens die met name door de lokale politie in de regio Limburg Noord verzameld werden over aangiften van delicten op parkeerterreinen zijn hier niet meegeteld (zie paragraaf 5.6).

Enkele conclusies uit bovenstaande tabel zijn:

Diefstal vanaf vaartuigen:

Bijna de helft van het totale aantal aangiften betreft diefstal vanaf vaartuigen. Dit hoge percentage wordt vooral veroorzaakt door het grote aantal geregistreeerde diefstallen in de regio Noord-Holland Noord. In deze regio is door de lokale politie één jachthaven geselecteerd waar vaak gestolen wordt. In drie jaar tijd werden binnen deze jachthavens 23 diefstallen vanaf vaartuigen gepleegd. In 15 gevallen ging het daarbij om diefstal vanaf een boot die in de opslag c.q. winterberging lag. In de volgende paragraaf wordt hier nader op ingegaan. In de regio's waar alleen a-select gekozen jachthavens onderzocht zijn (Friesland, Gelderland Noord, Limburg Noord en Zeeland) zijn in de drie onderzoekjaren gemiddeld twee geregistreeerde diefstallen uit vaartuigen gepleegd. Hoewel gegevens over het aantal ligplaatsen op deze jachthavens ontbreken, lijkt dit aantal vrij klein.

In de meeste regio's hebben de goederen die gestolen zijn uit vaartuigen, gemiddeld een hoge waarde. Op basis van de politiegegevens lijken dus over het algemeen kostbare onderdelen c.q. benodigdheden van vaartuigen gestolen te worden*.

De gemiddelde waarde voor alle regio's bedraagt f 2.675,-. De helft van alle gestolen goederen waarvan de waarde bekend is heeft een waarde van meer dan f 1.000,-. Ongeveer 15% heeft een waarde van meer dan f 5.000,-.

Het gemiddelde schadebedrag ligt het hoogst in de regio Zeeland. Hier werd onder andere twee keer een complete navigatie uitrusting uit een jacht gestolen met een totale waarde van f 33.300,-.

Diefstal van vaartuigen:

Het aantal diefstallen van vaartuigen vormt een kwart van het totale aantal delicten. Volgboten worden naar verhouding het meest gestolen (een derde van alle gestolen vaartuigen). In veel gevallen worden deze bootjes gestolen vanaf een motorschip, waarbij eventuele lijnen waarmee de volgboot is vastgebonden worden doorgesneden.

In de regio's met a-select gekozen jachthavens zijn in de 3 onderzoekjaren per jachthaven gemiddeld 1 à 2 vaartuigen gestolen. Ook voor dit type delict ligt het aantal in de regio Noord-Holland Noord hoger. Hier vonden in 3 jaar tijd 7 diefstallen van vaartuigen plaats.

Bij de in totaal 36 aangiften van diefstallen van vaartuigen ligt de gemiddelde waarde op bijna f 22.000,-. Daarbij is het interessant om een onderscheid te maken in 'dure' vaartuigen (motorschepen, speedboten en zeilboten) en 'goedkope' vaartuigen (roeiboten, volgboten en surfplanken).

*= De gemiddelde waarde van het werkelijke aantal delicten (aangiften + gevallen waarvan geen aangifte werd gedaan) zal hoogstwaarschijnlijk lager liggen. Immers, hoe groter de waarde van de gestolen goederen, hoe groter de kans dat aangifte wordt gedaan.

In de eerste categorie (20 diefstallen) ligt de gemiddelde schade op ruim f 42.000,-, bij de tweede categorie (16 diefstallen) ligt de gemiddelde schade op ongeveer f 2.000,-. In de regio Friesland is de gemiddelde waarde van de gestolen motorschepen, speedboten en zeilboten het hoogst (f 53.350,-). De diefstal van een motorkruiser ter waarde van f 250.000,- is hier vooral debet aan.

Het aantal gestolen vaartuigen in de regio Noord-Holland Noord is naar verhouding vrij groot, de gemiddelde waarde van de gestolen vaartuigen is echter in vergelijking met de overige regio's beperkt.

Inbraak in vaartuigen:

Opmerkelijk is het relatief grote aantal aangiften van inbraken in vaartuigen in de 2 (a-select gekozen) jachthavens in de regio Zeeland. In de periode van onderzoek werden hier 12 inbraken gepleegd. In de volgende paragraaf wordt hier nader op ingegaan.

Samenvattend kan gesteld worden dat het aantal aangiften binnen de onderzochte jachthavens over het algemeen beperkt is, de waarde van de geregistreeerde gestolen goederen is echter groot. Een uitzondering vormt de niet a-select gekozen jachthaven in de regio Noord-Holland Noord. Hier is het aantal delicten naar verhouding vrij hoog en de waarde van de gestolen goederen, vooral van de vaartuigen naar verhouding laag. In deze jachthavens liggen merendeels zeilboten.

6.4 De aard van de gestolen goederen en de modus operandi

Er is een inventarisatie gemaakt van de goederen die gestolen werden en de frequentie waarmee dat gebeurd is. Hiermee is getracht antwoord te krijgen op de vraag welke onderdelen of accessoires van vaartuigen het meest diefstalgevoelig zijn.

Tabel 24: Verdeling naar type gestolen goederen per regio

Regio:	Friesl.	Gelderl.	N.N.Hol.	N.Limb.	N.Zeeland	Z.Hol.	M.	Totaal	
Aantal havens	10	1	1	1	2	4	abs.	%	
Gestolen goederen:									
stuurinrichting	2				3		5	2	
navigatie apparatuur	1		1		11		13	6	
radio/zendapparatuur	3		3		7		13	6	
zeilen/masten e.d.	4		13	4	4	6	31	15	
buitenboordmotor	26		7	3	3	3	42	20	
gereedschap	-	1	1	1	3	3	9	4	
overige scheepsben.	9		25	1	14	7	56	27	
ander bezit	5		9	5	13	7	39	19	
trailer*	1		1				2	1	
Totaal	51	1	60	14	58	26	210	100	

*= Alleen hier opgenomen indien niet gestolen in combinatie met een boot.

Voorgaande tabel laat zien dat buitenboordmotoren het meest gestolen worden (eenvijfde van alle gestolen goederen). Meer dan de helft van alle buitenboordmotoren werd gestolen in de regio Friesland. Men dient echter te bedenken dat in deze regio 10 jachthavens onderzocht zijn. Dit betekent dat het aantal gestolen buitenboordmotoren in feite redelijk gespreid is over de verschillende regio's. Een buitenboordmotor kan vaak zonder veel moeite worden weggenomen vanachter een boot. Wanneer de motor al beveiligd is dan wordt veelal de ketting of het slot geforceerd.

Ongeveer 15% van de gestolen goederen valt binnen de categorie zeilen/masten en toebehoren. Het betreft hier meestal onderdelen die specifiek zijn voor zeilboten. Vooral de zogenaamde spinakerboom wordt vaak gestolen. Onderdelen van zeilen en masten worden met name ontvreemd vanuit de (niet-a-select gekozen) jachthaven in de regio Noord-Holland Noord, waar vooral zeilboten liggen.

In de regio Zeeland wordt naar verhouding veel apparatuur uit jachten gestolen (met name navigatie-apparatuur). Een derde van alle goederen in deze regio valt binnen de categorieën stuurinrichting, navigatie- of radiozendapparatuur. Vermoedelijk bieden de in Zeeland geselecteerde jachthavens veel ligplaatsen aan motorjachten.

Later in deze paragraaf wordt nader belicht hoe deze diefstalgevoelige onderdelen van zeilboten en jachten ontvreemd worden. Eerst wordt in het algemeen weergegeven op welke wijze(n) daders te werk zijn gegaan bij inbraak (tabel 25).

Tabel 25: Modus operandi bij inbraak in vaartuigen

Modus operandi	Frequentie
forceren toegangsluik/deur	8
forceren van sloten	6
opensnijden dekzeil	4
inslaan ruiten	2
overigen	3
onbekend	5
	—
Totaal	28

Bij de interpretatie van deze tabel dient opnieuw rekening gehouden te worden met de verdeling naar type vaartuigen. Bij de inbraken in zeilboten worden meestal eventuele sloten geforceerd en/of het dekzeil opengesneden. Het merendeel van de inbraken vond echter plaats in de jachten en met name in de regio Zeeland (zie ook tabel a).

Bij deze inbraken in jachten werd bijna altijd toegang verkregen door het forceren van de toegang en/of de sloten. Ter illustratie volgt een opsomming van politiegegevens in de regio Zeeland.

- Toegangsluik werd geforceerd door schuiven te verbreken. Na binnenkomst werd apparatuur meegenomen door bedrading door te knippen.
- Jacht was afgemeerd in jachthaven. Hangslot op toegangsluik was verdwenen en de schuifknip was verbroken.
- Jacht was afgemeerd in jachthaven. Pennen van de scharnieren van het vluchtluik op voordek werden verwijderd, waardoor toegang mogelijk was tot kajuit.
- De slotplaat van het toegangsluik werd geforceerd met een smal breekvoorwerp.
- Het oog op het toegangsluik waardoor hangslot was bevestigd, was doorgezaagd, waarna toegang tot vaartuig mogelijk was. Alle apparatuur werd losgeschroefd en losgesneden van de aansluitingskabels.
- Jacht lag gemeerd in jachthaven. Door middel van scherpe beitel of dergelijk voorwerp werd de schoot van het slot blootgelegd, waardoor toegangsluik geopend kon worden.

AP-navigators werden losgeschroefd en bedrading doorgesneden.

Deze opsomming laat tevens zien hoe navigatie c.q. radio/zendapparatuur uit de jachten kon worden meegenomen.

Inbraak in opslag/berging waarbij de toegang tot deze berging geforceerd wordt, lijkt op basis van de politiegegevens weinig voor te komen. In de drie onderzoekjaren werden slechts drie gevallen geconstateerd.

Vaartuigen worden echter niet altijd binnen in een loods opgeslagen. De onderzochte jachthaven in de regio Noord-Holland Noord vormt hiervan een opmerkelijk voorbeeld.

Noord-Holland Noord:

In deze niet-a-select gekozen jachthaven fungeren de parkeerplaatsen 's winters als winterberging van de (zeil)boten. Van de in totaal 30 aangiften van diefstal en inbraak uit vaartuigen vonden er 18 plaats in deze winterberging of in de opslag (voor kleine vaartuigen). Naar aanleiding van deze gegevens hebben we nadere informatie gevraagd over de ligging van deze opslagplaatsen. Hieruit blijkt dat de ligging zeer ongunstig is. Het jachthaventerrein ligt achter een dijk en is dag en nacht toegankelijk. Er zijn meerdere ingangen en de opslagterreinen liggen bijna volledig uit het zicht van de havenmeester. Bovendien is de verlichting slecht. Naar aanleiding van de inventarisatie van de aangiften ten behoeve van dit onderzoek zijn echter plannen ontwikkeld om op alle bovengenoemde punten verbeteringen aan te brengen.

Ter illustratie volgen enige politiegegevens uit de regio Noord-Holland Noord. Deze opsomming laat zien dat de onderdelen van de zeilboten vaak losgeschroefd en meegenomen werden.

Schema 3:

Aard delict	Aard gestolene	Modus operandi
diefstal uit zeilboot (winterstalling)	spinakerboom/ wandspanners	bevestigingsschroeven losgedraaid
diefstal uit zeilboot (opslagterrein)	stagspanner/roerpennen diverse sluitingen	geen braak gewoon weggenomen
diefstal uit zeilboot	twee roerbladen	bevestigingsmoeren losgedraaid
diefstal uit zeilboot	diverse tuigage	al het bevestigingsmateriaal losgedraaid (geen braak)
diefstal uit zeilboot (bootopslag)	twee schootklemmen	losgeschroefd
diefstal uit zeilboot (winterstalling)	diverse dekogen	boot stond op bok met grof geweld ogen uit het dek gedraaid

6.5 Samenvatting

Binnen de lokale gegevensverzameling zijn slechts een beperkt aantal jachthavens onderzocht. Dit betekent dat men voorzichtig dient te zijn met de generalisatie en interpretatie van de resultaten. We zullen hier een korte samenvatting geven van de belangrijkste resultaten:

- Met uitzondering van de jachthavens in de regio's Noord-Holland Noord en Zeeland, zijn er weinig delicten geregistreerd in de onderzochte jachthavens.
- De waarde van de geregistreerde gestolen goederen is over het algemeen groot. Dit wordt veroorzaakt door de aard van deze goederen: vaartuigen en onderdelen van vaartuigen. De gemiddelde waarde van het werkelijke aantal gestolen goederen zal waarschijnlijk echter (veel) lager liggen.

Het grote aantal aangiften van diefstal in de regio Noord-Holland Noord lijkt nauw samen te hangen met de ligging en indeling van deze jachthavens die criminaliteit bevorderend werkt. In de meeste gevallen ging het hier om diefstallen vanaf vaartuigen, gelegen in de opslag. In vergelijking met de overige regio's vonden in de regio Zeeland vrij veel inbraken in motorjachten plaats. Dit kan verklaard worden door het feit dat juist in deze jachthavens veel motorjachten afgemeerd liggen. De gegevens omtrent de aard van de gestolen goederen laten zien dat:

- de meeste aangiften op buitenboordmotoren betrekking hebben;
- zeilen, masten en toebehoren specifieke diefstalgevoelige onderdelen van zeilboten te zijn;
- uit motorjachten vooral navigatie-apparatuur en radio- en zendapparatuur gestolen te worden.

Bij inbraken werd meestal toegang verkregen door het verbreken van sloten of het forceren van de toegangsdeur. De diverse onderdelen kunnen daarna gemakkelijk meegenomen worden, door ze los te schroeven en eventuele bedrading los te snijden.

7 HET ONDERZOEK OP 18 RECREATIETERREINEN

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de bezoeken die zijn afgelegd aan de in totaal 18 recreatieterreinen. Tijdens deze bezoeken is de beheerder geïnterviewd en is door één of meer VM-functionarissen een rondgang over het terrein gemaakt waarbij een checklist risicobevorderende factoren werd ingevuld. Een overzicht van onderverdeling van deze 18 terreinen naar regio en type is reeds in paragraaf 2.4 gegeven.

Bij de analyse van de verzamelde gegevens wordt voor elk van de drie typen terreinen -bungalowparken (7.2), terreinen met hoofdzakelijk stacaravans (7.3) en terreinen met hoofdzakelijk toercaravans en tenten (7.4)- een zelfde stramien gevolgd. Allereerst wordt een aantal algemene kenmerken (aantal plaatsen, oppervlakte, type gasten en aanwezige faciliteiten) behandeld. Daarna wordt een overzicht gegeven van de criminaliteit die volgens opgave van de beheerders op de terreinen plaatsvindt. Vervolgens wordt getracht voor de verschillende vormen van criminaliteit een verklaring te vinden aan de hand van één of meer van de volgende factoren:

- te verwachten buit;
- toegankelijkheid van het terrein;
- mate van sociale controle en toezicht;
- zichtbaarheid;
- bereikbaarheid buit (bijvoorbeeld mate van inbraakwerendheid van huisjes);
- afvoermogelijkheden van de buit;
- de (overige) preventieve maatregelen die zijn getroffen.

Tenslotte worden in paragraaf 7.5 de conclusies uit de tweede fase van het onderzoek op een rijtje gezet.

7.2 Bungalowparken

Algemeen

De zes onderzochte bungalowparken liggen in de regio's Limburg Noord, Brabant Zuid-Oost en Zeeland. Zoals uit onderstaande tabel blijkt variëren de bungalowparken qua grootte.

Tabel 26: Grootte onderzochte bungalowparken

park	regio	aantal huisjes	aantal caravanplts.	hectare
A	Limburg Nrd.	594	30	70
B	Brabant Z-O	493	40	50
C	Limburg Nrd.	500		48
D	Brabant Z-O	20		6,5
E	Zeeland	760	360	80
F	Brabant Z-O	614		140

Daarbij springt in het oog dat park D zowel qua aantal huisjes, als qua aantal hectares een stuk afwijkt ten opzichte van de overige vijf parken.

Op alle parken staan uitsluitend huurhuisjes; met uitzondering van park E waar ook een aantal huisjes staan die aan particulieren behoren en die daardoor ook vaker leeg zijn.

De meeste parken beschikken over een soort gelijk standaardpakket aan faciliteiten (binnen zwembad, restaurant, supermarkt, sportaccomodaties, etc.) waar in de meeste gevallen ook niet-gasten gebruik van kunnen maken. Het kleinste park vormt hierop een duidelijke uitzondering; het beschikt noch over een zwembad, noch over een restaurant.

Het parkeren geschiedt zowel buiten het recreatieterrein als op het terrein zelf, hetzij in de directe nabijheid van de bungalows, hetzij op een centraal parkeerterrein, hetzij een combinatie van beide.

De parken zijn het gehele jaar open. De gemiddelde bezettingsgraad schommelt tussen de 80 en 95%. De wintermaanden (exclusief vakantieperiodes) behoren doorgaans tot de minst drukke maanden. Onderstaande tabel geeft een indruk van de samenstelling van de gasten.

Tabel 27: Gasten op de onderzochte parken

Park	% vaste gasten	% jongeren	% buitenlanders	modaal	boven modaal
A	10-25	<5	20 à 25	X	
B	25-50	15-20	?		X
C	10-25	10	15		X
D	25-50	20	5	X	X
E	?	10	20	X	X
F	<10	25	25	X	

NB: de indeling modaal en boven modaal is gebaseerd op de inschatting van de beheerder en die van de Voorkoming Misdrijven functionarissen.

Criminaliteit in parken

In onderstaande tabel is het aantal inbraken en diefstallen weergegeven, die in 1986, volgens opgave van de beheerder hebben plaatsgevonden.

Tabel 28: Delicten naar type object

Park	Huisjes	Auto's	zwembad	restaurant	overig	totaal
A	10	180	90	5	15	300
B	24	60	36	-	-	120
C	14	6	8	-	7	35
D	-	-	-	-	-	-
E	16	86	5	-	-	107
F	27	21	59	17	35	159
Totaal	91	353	198	22	57	721

Daar de parken in grootte variëren is in onderstaande tabel, ten behoeve van de vergelijkbaarheid, het aantal inbraken c.q. diefstallen in bungalows en auto's weergegeven per 100 bungalows. Aangezien park D zowel qua grootte als qua criminaliteit sterk afwijkt van de overige parken, zal park D in de verdere analyse buiten beschouwing blijven.

Tabel 29: Diefstal c.q. inbraak per 100 bungalows

Park	Huisjes	Auto's
A	1,7	30,3
B	4,9	12,2
C	2,8	1,2
E	2,1	11,3
F	4,4	3,4

Uit de bovenstaande twee tabellen kan het volgende worden afgeleid:

- de belangrijkste vormen van criminaliteit blijken te zijn:
diefstal uit auto's 49%;
diefstal uit zwembad 27%;
diefstal uit huisjes 14%;

- het totaal aantal delicten blijkt per park sterk te verschillen. Park A springt met een totaal aantal delicten van 300 er duidelijk uit. Daar komt nog bij dat park A het enige park blijkt te zijn dat tevens schade ondervindt ten gevolge van vandalisme (verlichting, tuinmeubilair dat in het meer verdwijnt, toiletten) en wel voor een jaarlijkse schadepost van f 15.000 tot f 20.000,-!;
- diefstal uit auto's blijkt, zowel relatief als absoluut met name plaats te vinden in de parken A, B en E;
- diefstal uit huisjes blijkt, zowel relatief als absoluut met name plaats te vinden in de parken B en F;
- diefstal uit zwembad vindt met name plaats in de parken A, B en F;
- diefstal uit restaurant vindt met name plaats in park F.

De bovenstaande bevindingen zullen geconfronteerd worden met een zestal factoren, waarvan op voorhand verwacht mocht worden dat zij mogelijk van invloed zouden zijn op de mate waarin diefstal en inbraak gepleegd worden. Deze factoren zijn:

- toegankelijkheid van het terrein;
- mate van sociale controle en toezicht;
- te verwachten buit voor de dader;
- bereikbaarheid potentiële buit (inclusief inbraakwerendheid);
- zichtbaarheid van potentiële daders;
- afvoermogelijkheden.

Diefstal uit auto's:

Kijken we naar de verschillende vormen van delicten dan blijkt dat bijna de helft (49%) van het aantal gepleegde delicten in de onderzochte bungalowparken kan worden toegeschreven aan diefstal uit auto's. Daarbij valt op dat de parken A, B en E zowel absoluut als relatief hoog scoren. Park C daarentegen scoort opvallend laag.

Kijken we naar de wijze waarop het parkeren plaatsvindt, dan blijkt dat park C het enige park is waarbij het parkeren in de directe nabijheid van de huisjes geschiedt. Dit laatste zou een belangrijke verklarende factor kunnen zijn met betrekking tot het gunstig afsteken van park C. Kijken we naar de parken met het hoogst aantal diefstallen uit auto's dan vallen een paar gemeenschappelijke kenmerken op. Uit onderstaande tabel kan de **toegankelijkheid** van de parkeerterreinen worden afgelezen.

Daarbij is een onderscheid gemaakt of het parkeren op of buiten het recreatiepark geschiedt en of het parkeerterrein voor auto's vrij toegankelijk is. Met het laatste wordt bedoeld of het parkeerterrein al of niet afgesloten is, bijvoorbeeld door middel van een slagboom.

Tabel 30: Toegankelijkheid parkeerterrein en diefstal uit auto's

Park	parkeren op terrein	toegankelijkheid		diefstal uit auto
		buiten vrij	afgesloten	
A	X (centraal)		X	180
B		X	X	60
C	X (bij huisjes)		X	6
E		X	X	86
F		X	X	21

Uit de tabel blijkt dat in twee van de drie parken (B en E) die qua diefstal uit auto's hoog scoren, het parkeren buiten het terrein geschiedt en dat bovendien de parkeerterreinen vrij toegankelijk zijn. Hoe belangrijk de factor toegankelijkheid is, blijkt eveneens uit het feit dat sinds park A overgegaan is tot het in de nachtelijke uren (22.00 - 08.00 uur) afsluiten van het parkeerterrein door middel van een rolhek, het stelen uit auto's radicaal gestopt is.

Kijken we naar onderstaand tabel waarin de factoren mate van toezicht en zichtbaarheid verwerkt zijn, dan blijkt dat in het park, dat het minste aantal diefstallen uit auto's kent, zowel sprake is van toezicht en dat het bovendien het enige parkeerterrein is dat vanaf andere delen van het recreatieterrein goed te overzien is. Van de parken die qua aantal diefstallen uit auto's hoog scoren, is slechts in één geval sprake van enig toezicht, vanuit een benzinestation. Het benzinestation is echter 's avonds en 's nachts gesloten. Ook de zichtbaarheid laat duidelijk te wensen over. In de parken A en B zijn de parkeerterreinen geheel aan het zicht vanuit andere delen van het recreatieterrein onttrokken. Voor het andere park (E) geldt dat het parkeerterrein grotendeels aan het zicht vanuit andere delen van het terrein onttrokken is.

Tabel 31: Toezicht, zichtbaarheid en diefstallen uit auto's

Park	toezicht		zichtbaarheid			diefstal uit auto
	ja	nee	goed	grotendeels onttrokken	geheel onttrokken	
A		X			X	180
B	X				X	60
C	X		X			6
E		X		X		86
F		X			X	21

Alle parkeerterreinen zijn voorzien van verlichting. Voor park C geldt dat het parkeerterrein slechts gedeeltelijk verlicht is. Wat de afvoermogelijkheid betreft kan worden opgemerkt dat in vijf van de zes parken de parkeerplaats op nog geen 100 meter verwijderd ligt van de doorgaande weg. Een uitzondering vormt park F, hetgeen wellicht verklaart waarom op dit parkeerterrein, waar geen toezicht is en de zichtbaarheid slecht is, toch weinig diefstallen plaatsvinden.

Uit het onderzoek is niet gebleken dat het relatief grote aantal diefstallen uit auto's met name te wijten zou zijn aan het zichtbaar laten slingeren van losse waardevolle goederen. Naast de reeds genoemde factoren werd door meerdere beheerders, de grote concentratie auto's genoemd als factor die de kans op diefstal vergroot. De algehele indruk van de geïnterviewde beheerders is dat de daders met name van buiten komen en dat zij met name 's avonds en 's nachts opereren. De meest voorkomende manier van opereren blijkt het intikken van een ruitje.

Diefstal uit zwembad:

Uit tabel 28 blijkt dat diefstal uit zwembad met name plaatsvindt in de parken A, B en F. In de parken C en E wordt relatief weinig gestolen in het zwembad.

In hoeverre speelt de mate van toegankelijkheid een rol?

Wat de algehele toegankelijkheid van het zwembad betreft geldt in alle parken dat het zwembad tevens gebruikt mag worden door de lokale bevolking. In vijf van de zes parken is er sprake van een effectieve toegangscontrole. Slechts in één zwembad (park B) kunnen ook niet-zwemmers makkelijk het zwembad binnen komen. Het laatste punt zou erop kunnen wijzen dat, voorzover de diefstallen in het zwembad plaatsvinden, de potentiële daders met name onder de badgasten gezocht moeten worden. De veronderstelling dat de daders met name onder de gasten gezocht moeten worden of vooral van buiten komen, wordt door de beheerders ongeveer even vaak genoemd. Beide veronderstellingen worden zowel in zwembaden waar veel, alsook in zwembaden waar weinig gestolen wordt, gehoord. In één zwembad (park E) kunnen badgasten hun waardevolle spullen in bewaring geven. Dit zwembad kent het minste aantal diefstallen. In de andere vier zwembaden kunnen de badgasten hun waardevolle spullen opbergen in kluisjes. In drie van deze vier zwembaden is het aantal diefstallen relatief hoog (zie tabel 32).

Tabel 32: Opbergmogelijkheden waardevolle goederen en diefstal uit zwembad

Park	in bewaring geven	kluisjes	diefstal uit zwembad
A		X	90
B		X	36
C		X	8
E	X		5
F		X	59

NB: alle zwembaden zijn toegankelijk voor niet-gasten

In bovenstaande tabel is zowel rekening gehouden met de (on)mogelijkheid (voor onbevoegden) het terrein via de hoofdingang ongemerkt te betreden, alsook de eventuele mogelijkheid om buiten de officiële toegang(en) om het terrein te betreden. Uit de tabel valt af te lezen dat het voor voetgangers doorgaans makkelijk is om de terreinen zowel overdag als 's nachts ongemerkt te betreden. Het ongemerkt betreden van het terrein als automobilist is daarentegen zowel overdag als 's nachts in vier van de vijf parken moeilijk. Daarbij moet echter worden aangetekend dat van die vier parken er twee zijn (A en C) die op wisseldagen, alsnog makkelijk ongemerkt met de auto toegankelijk zijn. Opmerkelijk is dat park E, dat zowel overdag, als 's nachts, zowel voor onbevoegde voetgangers als automobilisten makkelijk te betreden is, niet behoort tot de twee parken met het hoogste aantal inbraken in bungalows. Voor park F geldt daarentegen dat, hoewel de toegankelijkheid voor onbevoegden juist relatief klein is, relatief veel in bungalows wordt ingebroken. Een mogelijke verklaring is dat voorzover de daders zich beperken tot makkelijk te transporteren goederen (cheques, geld, kleine objecten, etc.) de mate van toegankelijkheid van het recreatieterrein geen invloed heeft op het aantal inbraken in bungalows.

Kijken we naar de bereikbaarheid van de potentiële buit en de wijze waarop daders in het algemeen te werk gaan dan blijkt het forceren van het raam een vaak toegepaste techniek te zijn. Ook het binnendringen via dakkoepeltjes wordt meerdere malen genoemd. Insluiping komt beduidend minder vaak voor dan braak. Ofschoon de huisjes in alle onderzochte bungalowparken in principe met eenvoudige hulpmiddelen binnen te dringen zijn, lijkt technopreventie toch een duidelijke rol te spelen. Dit blijkt onder meer wanneer het park met het minste aantal inbraken per 100 huisjes (park A) op dit punt vergeleken wordt met het park met het meeste aantal inbraken per 100 huisjes (park B). Zo zijn in park A de bungalows voorzien van raamuitzetijzers tegen inklimming. Bovendien zijn waardevolle goederen die tot de inventaris behoren, zo mogelijk vast gemonteerd (televisietoestellen en dergelijke). In park B weten daders met name via het raam binnen te dringen. De slechte raamconstructie wordt als een van de kenmerken genoemd die de kans op inbraken vergroot. Dat een slechte raamconstructie echter nog niet tot inbraak hoeft te leiden, blijkt wanneer we park F in beschouwing nemen. Daar vinden de insluipingen c.q. inbraken met name plaats in de nieuwe huisjes en nagenoeg niet in de oude type huisjes; ondanks het feit dat de ramen van deze laatste eenvoudig open te wrikken zijn. Als mogelijke verklaring wordt genoemd dat de bouw van de nieuwe huisjes, die de gasten een optimale privacy garandeert, sociale controle onmogelijk maakt.

Dit laatste brengt ons bij de meer algemene vraag hoe het met de zichtbaarheid is gesteld in de onderzochte parken en in hoeverre deze factor van invloed is op het aantal gepleegde diefstallen c.q. inbraken. Daartoe kijken we allereerst naar de zichtbaarheid van het betreffende deel van het terrein vanuit andere delen van het recreatiepark. Uit onderstaande tabel blijkt dat er geen duidelijk verband bestaat tussen de mate van zichtbaarheid vanuit andere delen van het terrein en het voorkomen van diefstal (zie tabel 34).

Tabel 34: Zichtbaarheid en diefstallen uit vakantiehuisjes

+ = goed zichtbaar

o = grotendeels aan het zicht onttrokken

- = geheel aan het zicht onttrokken.

Park	Zichtbaarheid	Diefstal per 100 huisjes
A	-	1,7 %
B	+	4,9 %
C	o	2,8 %
E	o	2,1 %
F	-	4,4 %

Kijken we naar de mate van onderlinge zichtbaarheid van de vakantiehuisjes, dan springt met name park A eruit als het park waarbij de onderlinge zichtbaarheid volledig is belemmerd. Slechts sommige schakelbungalows hebben nog wat beperkt zicht op elkaar. Uit tabel 4 bleek reeds dat park A het laagste scoorde wat betreft het aantal diefstallen per 100 huisjes. Deze bevinding is tegengesteld aan de bewering dat in park F met name in de bungalows met een grote mate van privacy wordt ingebroken.

We kunnen concluderen dat de risicobeïnvloedende factoren niet of nauwelijks gebruikt kunnen worden om verschillen in mate van inbraak in huisjes tussen de verschillende parken te verklaren. Wel kunnen de factoren gebruikt worden om aan te wijzen welke bungalows op een bepaald park het meeste risico lopen.

Diefstal uit restaurant:

In tegenstelling tot de hiervoor behandelde delicten blijkt uit tabel 28 dat het stelen uit restaurants geen algemeen probleem is. Wel dringt de vraag zich op waarom het restaurant in park F zo afwijkend scoort?

Er zijn drie factoren die hier een rol kunnen spelen:

- de situering van de garderobe c.q. kapstokken;
- mate van zicht op garderobe/kapstokken en uitgang;
- toezicht uitgang.

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de drie factoren en de mate van diefstal uit restaurant.

Tabel 35: Zichtbaarheid garderobe, toezicht en diefstal uit restaurants

Park	aantal diefstal.	situering binnen	garderobe buiten	zichtbaarheid gasten	garderobe personeel	toezicht gasten	uitgang personeel
A	5	X	X	-	-	ja	nee
B	-		X	o	o	ja	nee
C	-	X	X	o	o	ja	nee
E	-		X	o	o	ja	nee
F	17		X	-	-	ja	ja

Verklaring tekens:

- zichtbaarheid: + = geheel zicht op garderobe
- o = gedeeltelijk zicht op garderobe
- = geen zicht op garderobe

Uit de tabel blijkt dat het restaurant op park F het enige is waar het personeel toezicht uitoefent op de uitgang (wellicht mede naar aanleiding van het aantal diefstallen dat er plaatsvindt). Ook is park F het enige park waar bij het restaurant (weliswaar onbewaakt) stallingsmogelijkheden zijn voor fietsen en dergelijke. Ondanks het feit dat park F op een tweetal aspecten positiever scoort in vergelijking met de overige parken, wegen kennelijk de negatieve aspecten zwaarder: noch de gasten, noch het personeel hebben enig zicht op de garderobe. Dit laatste geldt eveneens voor het restaurant in park A. Zichtbaarheid speelt hier kennelijk een duidelijke rol.

7.3 Recreatieterreinen met hoofdzakelijk sta-/toercaravans

Algemeen:

De zes terreinen liggen in de regio's: Brabant Zuid-Oost (3), Limburg Noord (2) en Zeeland (1).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal huisjes, staanplaatsen en oppervlakte van de terreinen.

Tabel 36: Grootte van (onderzochte) terreinen met hoofdzakelijk caravans

ter- rein	regio	totaal aantal plaatsen	plaatsen voor tenten en/of toercaravans	plaatsen voor stacaravans	aantal huisjes	opper vlak
G	Brab.Z-O	631	450	150	31	25,5
H	Limb.N	650	420	180	50	35
I	Brab.Z-O	501	450	50	1	15
J	Limb.N	625	295	330	-	12
K	Brab.Z-O	300	100	200	-	8
L	Zeeland	476		380	46	13,5

Terrein K is het enige terrein dat tijdens de wintermaanden (van 1 oktober tot 1 april) gesloten is. De overige terreinen zijn het gehele jaar open.

De bezettingsgraad van de terreinen op het moment van bezoek varieerde van ruim 10% (J) tot 40% (I).

Alle terreinen hebben een (eenvoudig) restaurant. Ook het zwembad ontbreekt in vijf van de zes parken niet. Alleen de gasten van terrein C moeten het zonder doen.

Onderstaande tabel geeft een indruk van het soort gasten dat de terreinen bezoekt.

Tabel 37: Gasten van (onderzochte) terreinen met hoofdzakelijk caravans

terrein	% vaste gasten	% jongeren	beneden modaal	modaal	boven modaal
G	meer dan 50 %	5 à 10 %		X	X
H	25 - 50 %	1 %		X	X
I	meer dan 50 %	1 %			X
J	25 - 50 %	1 %		X	X
K	10 - 25 %	5 %	X	X	X
L	meer dan 50 %	2 %		X	X

De terreinen kunnen getypeerd worden als echte familiecampings. Voor park G geldt dat per 1-1-1987 personen onder de 21 (buiten gezinsverband) niet langer welkom zijn.

Criminaliteit op de terreinen

Tabel 38: Delicten naar object

terrein	caravans		Diefstal/inbraak		restaurant	totaal
	zomer	winter	huisjes	auto's		
G	-	1	-	-	-	1
H	-	2	-	-	-	2
I	-	9	-	1	-	10
J	-	71	-	1	1	73
K	-	3	-	1	1	5
L	-	-	3	2	-	5
	—	—	—	—	—	—
Totaal	-	86	3	5	2	96

Wanneer we de tabel bekijken dan springen een paar punten in het oog:

- allereerst het relatief grote aantal inbraken in caravans op terrein J en in mindere mate op terrein I;
- slechts één van de drie terreinen waar huisjes zijn, heeft last van inbraak;
- diefstal uit auto's komt op vier van de zes terreinen voor;
- diefstal uit restaurant komt op twee terreinen voor;
- er zijn twee terreinen (G + H) waar nagenoeg geen criminaliteit voorkomt.

Voor de volledigheid moet nog worden opgemerkt dat terrein G als enige te kampen heeft met vandalisme. In 1986 is voor circa f 3.000,- vernield. Zoals uit tabel 37 reeds bleek, scoort terrein G het hoogst qua percentage jongeren. Verwacht mag worden dat het niet langer toelaten van jongeren beneden de 21 (buiten gezinsverband) het vandaliseprobleem zal doen afnemen.

We zullen de hierboven geconstateerde verschillen trachten te verklaren met de bekende risicofactoren.

De inbraken in caravans:

Er kan worden geconstateerd dat de inbraken in caravans 's winters (en dan vooral 's nachts) plaatsvinden, hetgeen overigens niet verrassend is, aangezien het aantal aanwezige gasten dan op zijn kleinst is. Maar dit laatste geldt natuurlijk voor de overige terreinen ook! Het vermoeden is dan ook dat voor wat betreft de wintersituatie de terreinen I en J afwijken van de overige terreinen.

Om dit na te gaan zullen we de volgende drie factoren nalopen:

- a. de potentiële buit voor de daders;
- b. de toegankelijkheid van het terrein;
- c. de mate van toezicht op het terrein.

Tabel 39: Potentiële buit, toegankelijkheid, toezicht en inbraken in caravans

terrein	aantal inbraken in caravans	potentiële buit	toegankelijkheid	toezicht
G	1	ja	makkelijk te voet	+
H	2	ja	makkelijk te voet	+
I	9	ja	makkelijk te voet	+
J	71	ja	makkelijk te voet	+
K	3	ja	makkelijk te voet	+
L	-	ja	makkelijk te voet + auto	+

+ = beheerder dag en nacht aanwezig.

Opvallend is dat de onderzochte terreinen op de drie factoren nagenoeg identiek scoren. Pas wanneer de factor afvoermogelijkheden in beschouwing wordt genomen wordt duidelijk waarom met name de terreinen I en J het slachtoffer zijn van inbraken in caravans. Voor het terrein met het meeste aantal inbraken (terrein J) geldt dat op twee plekken de mogelijkheden optimaal zijn voor het vervoeren van een zware buit. Voor terrein I geldt dat er eveneens optimale mogelijkheden voor handen zijn: zo loopt aan de oostzijde van het terrein een onverharde weg die vrij toegankelijk is voor auto's. Langs die weg ligt aan de andere zijde een bos waarop diverse plaatsen gelegenheid is om een auto verdekt op te stellen. Aan de achterzijde van het terrein ligt een looppad dat uitkomt op de verharde weg. Op deze wijze heeft men gemakkelijk toegang tot het terrein. Aan die zijde hebben in het verleden dan ook de meeste inbraken plaatsgevonden. Ook blijkt dat men van buiten de camping zelfs zicht heeft in de stacaravans, zodat van afstand al kan worden waargenomen of er waardevolle spullen te halen zijn.

Voor de overige terreinen geldt dat afvoermogelijkheden nagenoeg ontbreken.

Tenslotte kan nog worden opgemerkt dat in de zuidelijke regio's (behalve Zeeland) carnaval ook hier weer als piek periode wordt genoemd.

Diefstal uit auto's:

Geconstateerd werd dat op vier terreinen diefstal uit auto's plaatsvindt. Daarbij moet echter worden opgemerkt dat het aantal diefstallen waarover we praten zeer laag is. Het lijkt dan ook weinig zinvol om deze terreinen uitgebreid te gaan vergelijken met die terreinen waar geen diefstal in auto's heeft plaatsgevonden. Wel valt op dat voorzover diefstallen plaatsvinden, deze zich beperken tot de parkeerterreinen die buiten de recreatieterreinen liggen. Bovendien blijken deze terreinen niet verlicht.

Diefstal uit huisjes:

Slechts op één van de drie terreinen met huisjes komt diefstal uit huisjes voor. Vergelijken we de drie terreinen qua toegankelijkheid, mate van inbraakwerendheid en zichtbaarheid dan blijkt terrein L, waar de diefstallen plaats hebben gevonden, het enige terrein te zijn dat ook met de auto makkelijk toegankelijk is. Ten aanzien van de overige factoren scoort park L nagenoeg identiek met de overige terreinen. De inbraken op terrein L vonden plaats in de winter (carnaval).

Diefstal uit restaurant:

Uit tabel 38 blijkt dat op twee terreinen diefstal uit restaurant voorkomt. Ook hier gaat het om een enkele diefstal, zodat het weinig zin heeft de gebruikelijke vergelijking tussen de terreinen te maken. In het geval van terrein J is sprake van een inbraak. Ook hier lijkt de doorslaggevende factor de reeds geconstateerde optimale afvoermogelijkheden te zijn.

Voor het restaurant op terrein K geldt dat, op grond van de risicobeïnvloedende factoren, het risico van diefstal, klein moet worden geacht. Zo bevindt de garderobe zich binnen de eetruimte. Zowel de gasten als het personeel hebben toezicht op de garderobe. Ook de uitgang is voor gasten waarneembaar. De verklaring moet eerder gezocht worden in het feit dat het restaurant veel gebruikt wordt voor bruiloften en partijen en nagenoeg ieder weekend volgeboekt is.

Preventiemaatregelen:

Kijken we naar de genomen preventiemaatregelen dan vallen met name de terreinen G en H op (terrein die het laagste scoren qua criminaliteit). Naast diverse preventiemaatregelen die ook op andere terreinen genomen zijn, wordt op terrein G ook gewerkt met legitimatiebewijsjes met verschillende kleuren voor vaste- en seizoengasten. Op terrein H wordt incidenteel ook door de politie gesurveilleerd (!)

7.4 Recreatieterreinen met hoofdzakelijk toercaravans en tenten

Algemeen

Deze zes terreinen liggen in de regio's: Zeeland (2), Noord-Holland Noord (2) en Limburg Noord (2).

Een overzicht van aantal slaapplekken en oppervlakte volgt hieronder.

Tabel 40: Grootte van de (onderzochte) kampeerterreinen

Terrein	Regio	totaal aantal plaats.	plaatsen voor tenten/toer- caravans	plaatsen sta- caravans	oppervlakte
M	Zeeland	520		280	11,6
N	N-H N	860	800	60	46
O	N-H N	996	800	190	50
P	Zeeland	212	162	50	8
Q	Limb.N.	274	geen vaste verd.		12
R	Limb.N.	517	500	17	17,5

Alle terreinen zijn alleen 'het seizoen' geopend. Dat wil zeggen dat alle terreinen op 1 april open gaan; de datum waarop zij sluiten varieert enigszins: van 1 oktober tot 1 november. Op het moment dat de terreinen bezocht zijn, was de bezettingsgraad over het algemeen niet hoger dan 10%. Alleen terrein Q vormt een uitzondering. Hier was de bezettingsgraad reeds 25%. Alle terreinen hebben een (eenvoudig) restaurant en vier van de zes terreinen hebben een zwembad, alleen op terrein N en P kunnen de gasten niet in het water plonzen. De volgende tabel geeft een indruk van de samenstelling van de gasten.

Tabel 41: Gasten op de (onderzochte) kampeerterreinen

Terrein	% vaste gasten	% jongeren	beneden modaal	modaal
M	meer dan 50 %	10 %		X
N	10-25 %	20 %	X	
O	10-25 %	20 %	X	
P	meer dan 50 %	10 %		X
Q	meer dan 50 %	3 %	X	X
R	meer dan 50 %	1 %		X

We zien dat 4 van de terreinen met meer dan 50% vaste gasten als echte familiecampings beschouwd kunnen worden. De twee andere terreinen hebben een hoog percentage jonge bezoekers. Op terrein M is het percentage jongeren lager, maar wordt, zoals verderop zal blijken, bij het nemen van preventiemaatregelen wel degelijk rekening gehouden met deze doelgroep.

Criminaliteit op de terreinen

Tabel 42: Diefstal/inbraak per object

Terrein	caravans		tenten	auto's	overig	totaal
	zomer	winter				
M	0	2	2	2	1	5
N	0	9	0	0	2	11
O	0	1	veel	soms	0	?
P	0	0	0	2	0	2
Q	0	17	0	0	0	17
R	0	-	0	0	0	0
	—	—	—	—	—	—
Totaal	0	27	?	>4	3	>35

Deze tabel behoeft enige toelichting.

- In de eerste plaats kan worden opgemerkt dat de overige diefstallen op terrein M een fiets betreft en op terrein N twee bromfietsen betreft, die in de buurt van de tent/caravan van de eigenaren van de betreffende vervoermiddelen stonden. Voorts wil het op terrein N nog wel eens voorkomen dat er horloges uit het waslokaal verdwijnen, als iemand zo duf is geweest dat daar na het wassen achter te laten.
- In de tweede plaats springt terrein O in het oog. De eigenaar kan geen inschatting geven van het aantal diefstallen die plaatsvinden, maar naar zijn zeggen is het op het deel waar de jongeren kamperen een zootje (veel rotzooi, windschermen van kratten pils, etc.). De eigenaar wordt wel eens met geweld bedreigd als hij wil optreden tegen jongeren die bepaalde terreinregels overtreden.

Wanneer we tabel 42 verder bekijken, zijn er een aantal gegevens die om een nadere verklaring vragen:

- De verschillen bij inbraken in caravans: er zijn twee terreinen die daar duidelijk meer last van hebben dan andere terreinen.
- Er zijn twee terreinen waar diefstal uit tenten voorkomt; zijn er verschillen met de terreinen waar niet uit tenten wordt gestolen?

- Er zijn drie terreinen waar diefstallen uit auto's voorkomen, ook hier is de vraag waarin deze (parkeer-)terreinen verschillen van de overige 3 terreinen.
- In de categorie 'overig' is vooral opvallend (in vergelijking tot de situatie bij bungalowparken) dat er geen diefstallen bij zwembaden plaatsvinden.
- Tenslotte valt op dat op terrein R in het geheel geen criminaliteit plaatsvindt. Is hier een voorbeeld van een terrein waar men optimale preventie maatregelen heeft getroffen?

Bij het zoeken naar antwoorden op de bovenstaande vragen wordt weer gebruik gemaakt van het bekende rijtje risicobeïnvloedende factoren dat ook in 7.2 en 7.3 is gebruikt.

De inbraken in caravans:

Allereerst kan op grond van tabel 40 en tabel 42 worden vastgesteld dat het aantal inbraken in caravans niet samenhangt met het aantal beschikbare plaatsen voor stacaravans. Vervolgens valt op dat alle inbraken in caravans plaatsvinden in de wintersituatie (en hoofdzakelijk voor zover bekend 's nachts), dat wil zeggen als er niet of nauwelijks gasten zijn.

De relevante vraag is dus in hoeverre de wintersituatie op de terreinen N en Q afwijkt van de wintersituatie op de overige terreinen.

Er zijn vier factoren die hier een rol kunnen spelen:

1. De potentiële buit voor de daders.
2. De toegankelijkheid van het terrein.
3. De mate van toezicht op het terrein.
4. De afvoermogelijkheden.

Aangezien ervan uitgegaan kan worden dat de caravans op de verschillende parken in de wintersituatie niet verschillen qua 'inbraakwerendheid', heeft het geen zin om als vijfde factor bereikbaarheid van de buit op te voeren.

Aangezien de afvoermogelijkheden op alle terreinen vrij goed zijn, kan deze factor hier geen verklaring bieden voor de verschillen in het aantal inbraken.

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de drie overige factoren en de mate van inbraak in caravans.

Tabel 43: Potentiële buit, toegankelijkheid, toezicht en inbraken in caravans

Terrein	Aantal inbraken in caravans	Potentiële buit	Toegankelijkheid buiten het seizoen	Toezicht (door beheerder)
M	-	ja	makkelijk te voet	+
N	9	ja	makkelijk te voet en auto	+
O	1	ja	makkelijk te voet	+
P	-	nee	makkelijk te voet	+
Q	17	ja	makkelijk te voet	+
R	-	nee	makkelijk te voet	++

Verklaring tekens: + = beheerder woont op terrein;
 + = beheerder alleen overdag op terrein aanwezig;
 ++ = beheerder woont op terrein en maakt ook rondes over het terrein.

Met de tabel kan goed verklaard worden waarom op de terreinen P en R geen inbraken in caravans plaatsvinden: er blijven geen waardevolle goederen achter in de caravans.

Ook is het logisch dat op N en Q wel inbraken plaatsvinden: (lang) niet alle gasten nemen (als het seizoen is afgelopen) de waardevolle bezittingen mee uit hun caravan en vooral op N is de toegankelijkheid erg hoog (is inmiddels verbeterd) en het toezicht relatief gering. Bij de inbraken op terrein Q op een plek de afrastering doorgeknipt.

In feite zijn M en O terreinen waar men gezien de situatie (buit aanwezig en makkelijk te voet toegankelijk) meer inbraken zou verwachten. Het achterwege blijven van inbraken heeft wellicht te maken met het feit dat de beide terreinen gelegen zijn in gebieden (Schouwen-Duiveland en Texel) waar buiten het zomerseizoen over het algemeen zeer weinig criminaliteit plaatsvindt.

Diefstal uit tenten:

Bij diefstal uit tenten veronderstellen we dat de toegankelijkheid van het terrein, de potentiële buit de zichtbaarheid van het tentendeel en de mate van sociale controle op het tentendeel de factoren zijn die een verklaring kunnen bieden voor de mate van diefstal. Aangezien het nog vroeg in het seizoen was kon de factor potentiële buit niet gescoord worden.

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de drie overgebleven factoren en de mate van diefstal uit tenten.

Tabel 44: Toegankelijkheid, sociale controle, zichtbaarheid en diefstallen uit tenten

Terrein	Aantal diefstallen	Toegankelijkheid in zomersituatie	Sociale controle op tentendeel	Zichtbaarheid
M	2	moeilijk	+	-
N	0	makkelijk	+	+
O	veel	makkelijk	-	-
P	0	moeilijk	+	+
Q	0	makkelijk	+	+
R	0	makkelijk	+	+

Verklaring:

Sociale controle

op tentendeel: + = veel

- = weinig

Zichtbaarheid: + = geheel zichtbaar

+ = ten dele aan zicht onttrokken

- = geheel aan zicht onttrokken

Op grond van de tabel is het goed te verklaren dat op terrein O veel diefstallen uit tenten plaatsvinden: op alle drie de relevante factoren wordt negatief gescoord.

Voorts is het interessant om terrein O te vergelijken met twee andere terreinen waar men veel te maken heeft met jongeren buiten gezinsverband: de terreinen M en N.

Op terrein O heeft men zoals gezegd een apart terrein voor jongeren.

Op terrein M had men vroeger ook een apart deel van het terrein voor jongeren gereserveerd en toen vonden er ook veel vaker diefstallen uit tenten plaats. Sinds enige jaren heeft men er voor gekozen de jongeren tussen de andere gasten te zetten en zijn de diefstalproblemen een stuk afgenomen.

Ook op terrein N heeft men er ook voor gekozen de jongeren zoveel mogelijk te verspreiden.

Er wordt voorts een aantal (andere) preventieve maatregelen getroffen, die voor de drie terreinen nagenoeg hetzelfde zijn:

- Een nachtwacht, die ondermeer controle uitoefent op het nachtelijk gedrag van de jongeren.
- Er zijn bij de receptie kluisjes waar de gasten (met name ook de jongeren) hun waardevolle bezittingen kunnen afgeven.
- Jongeren moeten borg storten en/of identiteitsbewijs afgeven.
- Overdag wordt ook door enkele medewerkers toezicht op het terrein uitgeoefend.

Des te opvallender is het dat op terrein O de meeste overlast van jongeren wordt ondervonden. Kennelijk heeft het bij elkaar plaatsen van jongeren een dusdanig negatief effect, dat de problemen moeilijk beheersbaar zijn.

Concluderend kan worden gesteld dat sociale controle (op jongeren) een belangrijke factor is bij diefstal uit tenten, die vermoedelijk van groter belang is dan de factoren toegankelijkheid en zichtbaarheid. De zichtbaarheid zal echter ook weer niet te gering moeten zijn, anders kan er van sociale controle ook weinig terecht komen.

Diefstal uit auto's:

In vergelijking met bungalowparken is het aantal diefstallen uit auto's zeer gering.

Voor een belangrijk deel wordt dit verklaard uit het feit dat de concentratie van auto's bij deze terreinen (die maar enkele maanden per jaar daar ook zijn) veel minder is dan bij bungalowparken, die het hele jaar door volop bezet zijn. De diefstallen vinden vooral 's nachts en 's avonds plaats.

Gelet op het geringe aantal diefstallen uit auto's dat op de terreinen met hoofdzakelijk tenten en toercaravans plaatsvindt, heeft het weinig zin hier een uitgebreide vergelijking tussen de terreinen te maken.

Wel kan worden geconstateerd dat op de drie terreinen waar diefstallen uit auto zijn voorgekomen het parkeerterrein buiten het recreatieterrein ligt, terwijl bij de overige 3 terreinen het parkeren op het recreatieterrein zelf plaatsvindt en de gasten zelf een redelijke mate van controle op hun auto kunnen uitoefenen.

Hierbij kan bovendien nog worden aangetekend dat op terrein O in feite zowel op het recreatieterrein zelf als op een buiten het terrein gelegen parkeerterrein (speciaal voor jongeren die laat terugkomen van een avondje stappen) geparkeerd kan worden. De diefstallen uit auto's op terrein O vinden uitsluitend plaats op het parkeerterrein dat buiten het recreatiedeel ligt.

Diefstal uit zwembad:

In vergelijking met wederom bungalowparken is het opvallend dat er op de terreinen M, N, Q en R geen diefstallen uit het zwembad voorkomen*. De verklaring ligt hier vrij voor de hand.

In de eerste plaats zijn de zwembaden niet geopend voor niet-gasten; alleen wordt op sommige terreinen een uitzondering gemaakt voor bezoekers van gasten.

In de tweede plaats gaat het om openlucht zwembaden. Dit betekent dat de gasten reeds in badkleding naar het zwembad toekomen en hun waardevolle goederen niet meenemen.

Preventieve maatregelen:

We hebben al geconstateerd dat op terrein R geen criminaliteit plaatsvindt.

In de eerste plaats kan dat worden toegeschreven aan een aantal factoren die reeds genoemd zijn.

*= Voor O en P is dit niet zo opvallend, omdat er geen zwembad is.

In de wintersituatie blijven er geen goederen achter in de caravans, het toezicht op het terrein is in de winterperiode groot en er is parkeergelegenheid op het terrein zelf. Daarnaast blijkt dat op het terrein tijdens het hoogseizoen constant 4 man over het terrein surveilleren. Daarmee steekt dit terrein gunstig af ten opzichte van andere terreinen, waar op zijn hoogst 2 man belast zijn met het houden van toezicht.

7.5 Conclusies

Als we allereerst de criminaliteit van de 18 terreinen met elkaar vergelijken valt op dat de bungalowparken er duidelijk uit springen: er vindt hier duidelijk meer criminaliteit en meer gevarieerde criminaliteit plaats dan op overige terreinen. Hier is een aantal redenen voor aan te wijzen:

- In de eerste plaats is de concentratie van waardevolle goederen (het gehele jaar door!) veel groter dan op andere terreinen. Bovendien zijn er binnen de parken ook duidelijk concentraties van waardevolle goederen (zwembaden en parkeerterreinen), waar diefstal c.q. inbraak bovendien relatief eenvoudig is.
- In de tweede plaats is het zo dat de gasten van een bungalowpark elkaar niet kennen, het is een willekeurige verzameling mensen die over het algemeen geen behoefte heeft aan contact met andere gasten. Op veel terreinen met caravans en/of tenten ligt dat duidelijk anders. In de meeste extreme gevallen is het percentage vaste gasten hoger dan 50% en kennen de gasten elkaar zeer goed. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het leeuwendeel van de criminaliteit op die terreinen plaatsvindt als de gasten er niet zijn; namelijk tijdens het winterseizoen.

Als we kijken naar de afzonderlijke criminaliteitsvormen kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Inbraak vakantiehuisjes:

Dit delict komt vanzelfsprekend met name voor op de bungalowparken. De daders komen vooral van buiten het park. Het blijkt dat in geen van de parken potentiële daders buiten de omheining gehouden kunnen worden; dat is ook ondoenlijk zonder inbreuk te maken op de recreatieve geneugten die de parken bieden.

Er zijn twee factoren die verband houden met het aantal inbraken:

- bij huisjes waar de onderlinge zichtbaarheid gering is, wordt relatief vaak ingebroken;
- bij huisjes waar bepaalde technopreventieve maatregelen zijn getroffen wordt minder vaak ingebroken.

Op twee bungalowparken is sprake van duidelijke piekperiodes: op een park heeft dat vooral te maken met bepaalde periodes (bijvoorbeeld carnaval) dat daders actief zijn, op het andere terrein heeft dat te maken met het feit dat in de winter een aantal bungalows (van privé-eigenaren) niet bezet is.

Op een van de terreinen met hoofdzakelijk stacaravans komen ook enkele inbraken in huisjes voor. Hier lijkt bereikbaarheid van de huisjes met een auto een rol te spelen.

Diefstal uit auto's:

Dit delict vindt hoofdzakelijk, maar zeker niet uitsluitend plaats op bungalowparken.

Er is een aantal redenen waardoor parkeerterreinen bij bungalowparken diefstalgevoeliger zijn dan parkeerterreinen bij andere terreinen:

- De parkeerterreinen bij bungalowparken zijn groter en er zijn het hele jaar door veel auto's. Autokrakers weten dus dat op deze terreinen 'altijd wel wat te halen zal zijn'.
- Vermoedelijk zullen de gasten die op bungalowparken verblijven daar minder gebruik maken van hun auto dan gasten op andere recreatieterreinen. Een van de doelen van de bungalowparken is immers een zo volledig mogelijk recreatie-aanbod te bieden.

Bij de bungalowparken blijken de volgende factoren de kans op diefstal uit auto's te vergroten:

- Op parken met een apart parkeerterrein wordt veel meer uit auto's gestolen dan op het park waar de gasten de auto's bij de vakantiehuisjes kunnen parkeren.
- Het vrij toegankelijk zijn van parkeerterreinen in combinatie met het ontbreken van toezicht maakt het op de meeste parken vrij eenvoudig om auto's open te breken ondanks het feit dat de parkeerterreinen wel verlicht zijn. Op bungalowparken waar de parkeerterreinen zijn afgesloten door een slagboom en/of een redelijke mate van toezicht wordt uitgeoefend op het parkeerterrein is een duidelijk preventief effect te constateren.

Als modus operandi wordt vooral het intikken van een ruitje genoemd; in overeenstemming met de resultaten van de oriënterende fase (5.5) blijken daders vooral 's nachts en 's avonds te opereren.

Op de overige recreatieterreinen waar -op zeer beperkte schaal- diefstallen uit auto's plaatsvinden, blijkt een duidelijke verklarende factor voorhanden:

Diefstal uit auto's vindt alleen plaats op die terreinen waar het parkeerterrein buiten het eigenlijke recreatieterrein ligt. Ook hier spelen dus de mogelijkheden voor het uitoefenen van toezicht een belangrijke rol.

Op deze terreinen blijkt diefstal uit auto's vooral voor te komen tijdens de weekends in de zomermaanden. Waarschijnlijk omdat er dan het meeste auto's staan. Net als bij de bungalowparken opereren de daders bij voorkeur als het donker is.

Overige diefstallen (zwembad/restaurant):

Ook voor deze delicten geldt dat zij op bungalowparken veel vaker voorkomen dan op andere terreinen. Dit kan in de eerste plaats verklaard worden door de factor potentiële buit.

Op bungalowparken zijn de zwembaden overdekt en op de overige terreinen gaat het om onoverdekte baden waar de gasten in zwemkleding naar toe gaan. Op deze terreinen zullen de gasten ook niet snel met een dure jas aan naar het restaurant gaan. In de tweede plaats is de factor toegankelijkheid van belang. Op de bungalowparken zijn de zwembaden en restaurants ook voor niet gasten toegankelijk, terwijl op de overige terreinen slechts 'bezoekers van gasten' worden toegelaten.

Voor de diefstallen in zwembaden (op bungalowparken) geldt dat het niet ontbreekt aan de gelegenheid om waardevolle goederen af te geven (of in een kluisje te stoppen), maar dat de goederen ontvreemd worden uit de zwemzaal (bijvoorbeeld als iemand is opgestaan van zijn handdoek op de 'zonneweide') en de kleedruimtes. Vermoedelijk opereren hier vooral 'gelegenheidsdieven'.

Bij diefstal uit restaurants lijkt vooral de factor 'geen (toe-)zicht op garderobe' verklaring te bieden voor de diefstallen die plaatsvinden.

Inbraken in caravans:

Dit delict komt vanzelfsprekend alleen voor op terreinen waar caravans staan.

Allereerst kan worden vastgesteld dat de inbraken zonder uitzondering in de wintermaanden en in het voor- en naseizoen worden gepleegd. Voor ouders speelt dus kennelijk het afwezig zijn van gasten en het verminderde toezicht een zeer belangrijke rol bij hun beslissing om in caravans in te breken. Op de terreinen met hoofdzakelijk toercaravans en tenten (maar ook een aantal stacaravans) zijn de volgende factoren van invloed op de kans dat er in caravans wordt ingebroken.

- Het achterblijven van potentiële buit in de caravans: als er voor wordt gezorgd dat alle waardevolle spullen uit de caravans verdwijnen is de kans op inbraak vrijwel nihil. Er wordt echter niet door alle beheerders in gelijke mate bij de eigenaren aangedrongen op het meenemen van de waardevolle goederen.
- De mate van toezicht die door de beheerders buiten het seizoen wordt uitgeoefend.

Op de terreinen met hoofdzakelijk stacaravans, blijkt dat op alle terreinen in belangrijke mate waardevolle goederen in de caravans achter blijven, hetgeen ook vrij logisch is omdat de meeste van deze parken het hele jaar geopend zijn. Tevens is de mate van toezicht die de beheerder uitoefent op deze terreinen ongeveer gelijk. Op deze terreinen blijkt de mate van inbraak vooral samen te hangen met de afvoermogelijkheden (met de auto) van de buit.

De inbraken in caravans vinden vooral 's nachts plaats, hetgeen samenhangt met het feit dat dan het toezicht (vrijwel) geheel ontbreekt.

Tenslotte kan worden opgemerkt dat op enkele terreinen in de zuidelijke provincies net als bij een van de bungalowparken carnaval als een piektijd wordt genoemd. Hier zijn twee mogelijke verklaringen voor: het toezicht is nihil omdat de beheerder aan het carnavallen is of de daders zitten rond carnaval om geld verlegen: de gestolen kleurentelevisies worden in snel tempo in pils omgezet.

Diefstal uit tenten:

Dit delict doet zich uitsluitend in de zomermaanden voor op terreinen met hoofdzakelijk tenten en toercaravans en meer in het bijzonder op drie terreinen waar veel jongeren komen. Twee van deze drie terreinen zijn er in geslaagd redelijk effectieve preventiemaatregelen te treffen; de mogelijkheid tot het in bewaring geven van geld en waardevolle goederen, een strak reglement, het innemen van identiteitsbewijzen, flink wat toezicht door het personeel zowel overdag als 's nachts en het verspreiden van de jongeren over het terrein.

Op een derde terrein zijn in grote lijnen dezelfde maatregelen getroffen, met als uitzondering dat de jongeren op een apart terrein bij elkaar worden gezet. Gelet op de overlast die men hier van de jongeren heeft, beperkt dit kennelijk het preventieve effect van de andere maatregelen.

Preventieve maatregelen:

Algemeen gesproken zien we dat op de meeste terreinen preventieve maatregelen worden toegepast, die in de volgende categorieën worden onderverdeeld:

- Verminderen toegankelijkheid voor niet gasten. Op de bungalowparken is dit echter ondoenlijk; alleen kan er naar worden gestreefd de toegankelijkheid voor auto's zo veel mogelijk te beperken en de parkeerterreinen af te sluiten.
- Verminderen potentiële buit (met name in caravans).
- Vergroten overzichtelijkheid en zichtbaarheid.
- Het vergroten van het toezicht op het terrein.

Gelet op het vrijwel ontbreken van criminaliteit op bepaalde terreinen blijken met name de maatregelen gericht op het verminderen van potentiële buit en het vergroten van toezicht zeer effectief te kunnen werken.

Tenslotte

Ter relativering van het voorgaande dient te worden opgemerkt dat de risicobeïnvloedende factoren zeker niet alle verschillen tussen de onderzochte terreinen in criminaliteit kunnen verklaren.

Dat bleek bijvoorbeeld bij de verschillen tussen bungalowparken met betrekking tot inbraak in vakantiehuisjes.

Dat is ook logisch: verschillen in criminaliteit tussen terreinen zullen ook samenhangen met factoren die niet terreingebonden zijn, zoals bijvoorbeeld het aantal potentiële daders dat in de omliggende plaatsen woont.

8 CONCLUSIES

In dit rapport zijn achtereenvolgens drie typen gegevens over diefstal in de recreatiesector geanalyseerd:

- Landelijke en regionale gegevens van het CBS.
- Lokaal verzamelde politiegegevens op basis van aangiften inzake diefstal en inbraken op recreatieterreinen en jachthavens.
- Case-studies van 18 recreatieterreinen.

Bij het tweede en derde punt betreft het gegevens die door VM-functionarissen en andere lokale politiefunctionarissen zijn verzameld. Daarbij moet worden aangetekend dat -voor zover wij kunnen beoordelen- de gegevensverzameling voor de cases over het algemeen beter verliep dan het verzamelen van politiegegevens.

In de eerste plaats kan dit verklaard worden uit het feit dat de gegevensverzameling voor de case-studies veel interessanter is dan het doorvlooiën van processen-verbaal.

In de tweede plaats zijn bij de voorbereiding van de case-studies een aantal VM-functionarissen van meet af aan betrokken, zodat zij hun praktijkkennis in konden brengen. Bij de verzameling van politiegegevens is dat niet gebeurd en dat is achteraf gezien een fout geweest: juist als het gaat om niet al te leuk werk, moet het voor de betrokkenen duidelijk zijn wat het nut is*.

Een belangrijke les voor komend onderzoek waarbij de medewerking van VM-functionarissen en andere politiefunctionarissen wordt gevraagd.

Er moet (nogmaals) op gewezen worden dat de in dit hoofdstuk gepresenteerde conclusies niet als 'vaststaande feiten' opgevat moeten worden.

De conclusies uit de oriënterende fase zijn gebaseerd op lokale politiegegevens. Aan deze gegevens kleefte in de eerste plaats het bezwaar dat zij slechts betrekking hebben op dat deel van de criminaliteit dat bij de politie wordt aangegeven. Bovendien is het aantal aangiften -met name voor wat betreft diefstal en inbraak in jachthavens- aan de lage kant.

Het case-study onderzoek op 18 recreatieterreinen geeft vanzelfsprekend ook geen algemeen geldend beeld voor alle recreatieterreinen in Nederland.

De conclusies moeten gezien worden als uitspraken over de factoren die de kans op diefstal en inbraak op verschillende typen terreinen kunnen beïnvloeden en welke preventieve maatregelen nuttig kunnen zijn.

Bij de opsomming van de conclusies die uit de verschillende onderzoeksgegevens getrokken kunnen worden, zullen we ons eerst richten op de jachthavens en vervolgens op de recreatieterreinen.

*=En het heeft ongeveer net zo veel nut om te speuren naar aangiften van inbraken op een natuurvriendenterrein als naar aangiften van zakkenrollerij op een naturistenterrein.

Jachthavens

Vanwege twee redenen zijn de jachthavens er in vergelijking tot de recreatieterreinen er bekaaid af gekomen in dit onderzoek:

- In de eerste plaats was er over diefstal en inbraak in de natte recreatiesector meer bekend dan diefstal en inbraak in de droge recreatiesector (dit is dan ook een vrij droog rapport)*.
- In de tweede plaats werd een case-achtige benadering voor jachthavens zinloos geacht.

De conclusies voor jachthavens zijn dan ook alleen gebaseerd op de CBS-gegevens en de lokale politiegegevens.

In 1986 zien de aantallen aangiften voor geheel Nederland er als volgt uit:

Diefstal van vaartuigen: 1879
 Diefstal uit vaartuigen: 893
 Diefstal vanaf vaartuigen: 3015

Ten opzichte van 1981 is er voor deze drie delicten sprake van een lichte stijging.

Overigens mag niet uit het oog worden verloren dat in deze aantallen aangiften ook diefstallen en inbraken in/uit/vanaf beroepsvaartuigen meegenomen zijn.

Door de gegevens over de gemiddelde waarde van gestolen goederen, die uit de verzameling van lokale politiegegevens verkregen zijn, te vermenigvuldigen met de aantallen aangiften volgens de CBS-statistiek valt een wilde en een wetenschappelijk volstrekt onverantwoorde schatting van de totale schade te maken. De bedragen komen dan uit op:

Diefstal van vaartuigen: 40 miljoen (gulden)
 Diefstal uit en vanaf vaartuigen: 10 miljoen

Uit de regionale uitdraai van de CBS-gegevens blijkt, rekening houdend met het aantal ligplaatsen per regio, dat in de regio's Friesland en Gelderland-Noord het aantal vaartuigdelicten relatief laag is en in de regio's Noord-Holland-noord, Rijnmond, Noord-Brabant-west en Utrecht relatief hoog is.

Uit de lokaal verzamelde politiegegevens kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De meeste aangiften op buitenboordmotoren betrekking hebben.
- Zeilen, masten en toebehoren diefstalgevoelige onderdelen van zeilboten blijken te zijn.
- Uit motorjachten vooral navigatie-apparatuur en radio- en zendapparatuur gestolen worden.
- Bij inbraak meestal toegang wordt verkregen door het verbreken van sloten of het forceren van de toegangsdeur. De diverse onderdelen kunnen daarna gemakkelijk worden meegenomen door ze los te schroeven en eventuele bedrading los te snijden.

*=Overigens is in dit onderzoeksverslag geen aandacht geschonken aan de verschillende onderzoeksrapporten over criminaliteit op het water en de verslagen van preventieprojecten op dat terrein. Dat zal in het werkmap hoofdstuk gebeuren.

Recreatieterreinen

Pas sinds 1986 doet het CBS apart opgave van het aantal aangiften inzake inbraak en diefstal in vakantiewoningen, caravans en tenten.

Het aantal aangiften in 1986 voor heel Nederland is 2724. Met het gemiddeld schadebedrag dat berekend is op basis van de lokaal verzamelde gegevens kan ook hier een even wilde en wetenschappelijk onverantwoorde schatting van de totale schade worden gemaakt. Deze komt uit op 2 miljoen gulden, dit is dus exclusief de overige diefstallen (uit auto's en in zwembaden, etc.) die vooral op grote bungalowparken plaatsvinden.

Uit de regionale uitdraai van de CBS-gegevens blijkt -rekening houdend met het aantal slaapplekken per regio- dat het aantal aangiften van inbraak en diefstal op recreatieterreinen relatief laag is in de regio Zeeland en relatief hoog in de regio Limburg-noord. Bij deze vergelijking konden echter slechts zeven regio's (waarvoor het aantal slaapplekken bekend was) worden betrokken.

Op basis van de lokaal verzamelde politiegegevens kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Vanaf 1981 tot 1985 lijkt er **geen** sprake te zijn van een toename van het aantal aangiften van inbraken en diefstallen op recreatieterreinen.
- Aangifte van inbraak komt veel vaker voor dan aangifte van diefstal. Dit is logisch omdat bij inbraak de financiële schade vaak groter zal zijn dan bij diefstal en bovendien slachtoffers vaker tegen inbraak dan tegen diefstal verzekerd zullen zijn.
- Er is een duidelijk verband tussen grootte van het terrein en het aantal diefstallen en inbraken. Terreinen met minder dan 500 slaapplekken hebben nauwelijks last. Voor ongeveer 50% van de terreinen met tussen de 500 en 1500 slaapplekken worden aangiften van inbraken en diefstallen geregistreerd. Voor de terreinen met meer dan 1500 slaapplekken ligt dat percentage boven de 80%.
- Er is geen relatie tussen type terrein en aantal inbraken en diefstallen. Een uitzondering moet worden gemaakt voor grote bungalowparken, waar zoals uit het case-onderzoek bleek, veel meer criminaliteit plaatsvindt dan op andere terreinen. Het zijn echter vooral de overige diefstallen (auto's, zwembad, etc.) die voor deze uitzonderingspositie verantwoordelijk zijn en niet het aantal inbraken in vakantiehuisjes.

Ten aanzien van modus operandi en aard van de gestolen goederen bij inbraak in vakantiehuisjes en caravans kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Op bungalowparken wordt vaak met een valse sleutel ingebroken.
- Zowel in caravans als (in iets minder mate) in vakantiehuisjes komt het forceren van ramen en (schuif-)deuren vaak voor. Insluiping komt relatief weinig voor. Hieruit blijkt dat vooral de kwaliteit van deuren, ramen en hang- en sluitwerk (en niet slecht afsluitgedrag van gasten of eigenaren) het inbreken gemakkelijk maakt.

- Er wordt vooral geld, cheques en waardepapieren gestolen, op de tweede plaats volgen televisies en video's.
Tenslotte kon voor 4 terreinen worden nagegaan dat er in vakantiehuisjes vooral overdag en 's avonds wordt ingebroken.

In totaal zijn 18 recreatieterreinen in de tweede fase van het onderzoek betrokken: 6 bungalowparken, 6 terreinen met hoofdzakelijk stacaravans en 6 terreinen met een mix van (sta-en toer-)caravans en tenten.

Voor deze drie typen terreinen zal kort worden ingegaan op de mate en aard van criminaliteit en op de invloed van een aantal risicobeïnvloedende factoren. Overigens dient daarbij ter relativisering te worden aangetekend dat de risicofactoren die betrekking hebben op de kenmerken van de terreinen zeker niet alle verschillen in criminaliteit konden verklaren. Er zullen immers ook factoren zijn, die niet terreingebonden zijn, bijvoorbeeld het aantal potentiële daders dat in de (wijde) omgeving van de terreinen woont.

Bij de criminaliteit op de bungalowparken springt vooral het grote aantal diefstallen uit auto's en in zwembaden in het oog. Voor diefstal uit auto's is er zelfs een park dat een slachtofferpercentage* van ongeveer 12% haalde, voor 5 grote bungalowparken ligt het gemiddelde percentage op ongeveer 5%. Wanneer we dit vergelijken met het landelijk slachtofferpercentage (voor 1984) van 3,3% is hier sprake van een vrij hoge percentage.

Overigens is diefstal uit auto's een probleem waar tegen door de beheerders zeker maatregelen te treffen zijn. De diefstallen die over het algemeen 's avonds en 's nachts plaatsvinden worden in de hand gewerkt door de vrije toegankelijkheid van de parkeerterreinen en een gebrek aan toezicht. Het afsluitbaar maken van de terreinen (met een slagboom) of/en het vergroten van het toezicht vormen goede preventie mogelijkheden, zoals op een park al is gebleken.

Voor diefstallen die plaatsvinden in zwembaden geldt dat hier door de beheerder minder aan gedaan kan worden (er zijn in alle parken al mogelijkheden om waardevolle goederen af te geven of in kluisjes te stoppen)**. Dit delict wordt vooral in de hand gewerkt door onachtzaamheid van zwemmers, die hun waardevolle goederen niet afgeven of in kluisjes stoppen. Wellicht kunnen de beheerders wel hun voorlichting aan de gasten over de preventieve mogelijkheden verbeteren.

*=De percentages worden berekend op (een schatting van) het aantal personen ouder dan 15.

**=Een mogelijke preventieve maatregel zou zijn niet-gasten de toegang tot het zwembad te weigeren. Afgezien van de vraag of dit veel zal helpen, zijn hier natuurlijk uit bedrijfseconomisch oogpunt bezwaren tegen te maken.

Inbraak in vakantiehuisjes komt beduidend minder vaak voor: het hoogste slachtofferpercentage is 2% en het gemiddelde percentage is 1.3%. In vergelijking tot het landelijk slachtofferpercentage voor inbraak in woonhuizen (1984) van 2,4% is hier dus sprake van een weinig afwijkende situatie. Sommige huisjes lopen meer risico dan andere huisjes. Er zijn twee factoren van invloed:

- De onderlinge zichtbaarheid van de bungalows: op een van de parken wordt vooral in de bungalows met de grootste mate van privacy ingebroken.
- De gebrekkige kwaliteit van deuren, ramen en hang-en sluitwerk.

Aan beide factoren kunnen beheerders natuurlijk wel het een en ander doen en op sommige parken gebeurt dat ook.

Tenslotte kan worden aangetekend dat op bungalowterreinen zo nu en dan nog een aantal andere vormen van diefstal voorkomen. Een daarvan is diefstal uit het restaurant. Hier blijkt het feit dat de garderobes uit het zicht van personeel en gasten liggen mede debet aan te zijn.

Op terreinen met hoofdzakelijk **stacaravans**, blijkt dat op alle terreinen de waardevolle goederen veelal in de caravans blijven, hetgeen ook logisch is omdat de meeste van deze terreinen het gehele jaar open zijn. Tevens is de mate van toezicht die de beheerder uitoefent op deze terreinen ongeveer gelijk. Het blijkt dat hier het aantal inbraken vooral verband houdt met de afvoermogelijkheden van de buit met de auto. De inbraken in caravans vinden vooral 's nachts plaats, hetgeen samenhangt met het feit dat het toezicht dan (vrijwel) geheel ontbreekt.

Op de terreinen met hoofdzakelijk **toercaravans** en tenten, waar ook een aantal plaatsen voor stacaravans zijn ingeruimd, zijn de volgende factoren van invloed op de kans dat er in caravans wordt ingebroken:

- Het achterblijven van potentiële buit in caravans: als er voor wordt gezorgd dat alle waardevolle spullen uit de caravans verdwijnen, is de kans op inbraak zeer gering. Er wordt echter niet door alle beheerders in gelijke mate bij de eigenaren aangedrongen op het meenemen van de waardevolle goederen.
- De mate van toezicht die door de beheerder buiten het seizoen wordt uitgeoefend.

Op terreinen waar veel jongeren kamperen heeft men te maken met diefstallen uit tenten en/of overlast van jongeren. In het onderzoek waren drie van dergelijke terreinen betrokken: Twee van deze drie terreinen zijn er in geslaagd redelijk effectieve preventiemaatregelen te treffen: het in bewaring laten geven van geld en waardevolle goederen, een duidelijk reglement, het innemen van identiteitsbewijzen, flink veel toezicht door het personeel zowel overdag als 's nachts en het verspreiden van jongeren over het terrein.

Op een derde terrein zijn in grote lijnen dezelfde maatregelen getroffen, met als uitzondering dat de jongeren op een apart deel van het terrein bij elkaar verblijven. Gelet op de overlast die men hier van jongeren heeft, beperkt dit kennelijk het preventieve effect van de overige maatregelen.

Slotconclusies

Op basis van het voorgaande kan worden geconstateerd dat er drie typen risicoterreinen bestaan.

- Grote bungalowparken met een breed scala aan recreatieve activiteiten en een hoge bezettingsgraad (het hele jaar door).
- Terreinen met veel caravans die tijdens het winterseizoen "onbewoond" maar met waardevolle goederen achterblijven.
- Terreinen waar veel jongeren kamperen.

Door het treffen van preventieve maatregelen kan de kans op diefstal en inbraak zeker worden verkleind. Deze maatregelen kunnen worden onderverdeeld in de volgende categorieën.

- Verminderen toegankelijkheid voor niet gasten. Op de bungalowparken is dit echter ondoenlijk; alleen kan er naar worden gestreefd de toegankelijkheid voor auto's zo veel mogelijk te beperken en de parkeerterreinen af te sluiten.
- Verminderen potentiële buit (met name in caravans).
- Vergroten overzichtelijkheid en zichtbaarheid.
- Het toepassen van (simpele) techno-preventieve maatregelen, met name bij vakantiebungalows.
- Het vergroten van het toezicht op het terrein.

Gelet op het vrijwel ontbreken van criminaliteit op bepaalde terreinen blijken met name de maatregelen gericht op het verminderen van potentiële buit en het vergroten van toezicht zeer effectief te kunnen werken.

BIJLAGE 1

ENQUETE DIEFSTAL/INBRAAK BEVORDERENDE FACTOREN CAMPINGS/COMBINATIETERREINEN

Blok 1: Algemeen

- 1 Hoe veel plaatsen voor sta-caravans, toer-caravans en tenten heeft uw terrein?
 ... voor tenten
 ... voor sta-caravans
 ... voor toer-caravans

- 2 Hoe veel vakantiehuisjes staan er op het terrein?
 ...

- 3 In welke periode (welke maanden) is het terrein geopend voor gasten?

- 4 In welke maanden in het bij u het drukst en in welke maanden is het het minst druk?
 Drukste maanden:
 Minst drukke maanden:

- 5 Bent u (of een plaatsvervanger) tijdens het seizoen (als het terrein geopend is) zowel overdag als 's avonds en 's nachts op het terrein aanwezig?
 0 Alleen overdag
 0 Overdag en 's avonds
 0 24 uur

vraag 6 overslaan als het terrein het gehele jaar is geopend

- 6 Hoe vaak bent u buiten het seizoen (als het terrein gesloten is) op het terrein aanwezig?
 0 nooit of bijna nooit
 0 hoogstens één keer per maand
 0 tussen eens per maand en eens per week
 0 minstens één keer per week
 0 dagelijks

- 7 Kunt u globaal (in procenten) aangeven hoeveel gasten vaste gast zijn: d.w.z. ieder jaar een deel van hun vakantie op uw terrein doorbrengen?

☐ minder dan 10%

☐ 10 tot 25%

☐ 25 tot 50%

☐ meer dan 50%

- 8 Kunt u globaal (als percentage van alle gasten) aangeven hoeveel jongeren (jonger dan 25 jaar) buiten gezinsverband het terrein jaarlijks bezoeken?

ongeveer%

- 9 Kunt u globaal (als percentage van alle gasten) aangeven hoeveel buitenlanders het terrein jaarlijks bezoeken?

ongeveer %

- 10 Waar kunnen de gasten hun voertuigen parkeren?

☐ Op het terrein zelf naast de vakantiehuisjes c.q. staanplaats

☐ Op apart parkeerterrein op het recreatieterrein

☐ Op apart parkeerterrein buiten het recreatieterrein

- 11 Is er een zwembad op het terrein?

☐ ja

☐ nee

- 12 Is er een restaurant of kantine op het terrein?

☐ ja

☐ nee

- 13 Kunnen ook niet-gasten gebruik maken van bepaalde faciliteiten (bijvoorbeeld het zwembad) op het terrein?

☐ ja, te weten

☐ nee

- 14 Wat is het totale oppervlak van het terrein (uitgedrukt in hectare)

.... ha

Blok 2: Inventarisatie diefstal/inbraak

1. Vinden er op het terrein dat onder uw beheer valt wel eens diefstallen of inbraken plaats?
 - ☐ ja
 - ☐ nee (door naar blok 4)
 - ☐ weet niet (door naar blok 4)

- 2 Kunt u een schatting geven van het totaal aantal inbraken en diefstallen dat het afgelopen jaar (1986) heeft plaatsgevonden?
 - ☐ ja, te weteninbraken en diefstallen
 - ☐ nee

- 3 Kunt u aangeven waar de diefstallen/inbraken plaatsvinden?

NB: de objecten waaruit gestolen wordt aankruisen

 - ☐ tenten
 - ☐ caravans
 - ☐ vakantiehuisjes
 - ☐ auto's
 - ☐ zwembad (inclusief kleedhokjes)
 - ☐ restaurant/kantine
 - ☐ overig, te weten:.....

- 4 Kunt u een globale onderverdeling (in procenten) geven van deze diefstallen/inbraken naar de bovengenoemde objecten?
 -% in tenten
 -% in caravans
 -% in vakantiehuisjes
 -% in auto's
 -% in zwembad
 -% in restaurant
 -% in

- 5a Hoeveel schade lijdt de beheerder jaarlijks ten gevolgen van inbraak; onderverdeeld in braakschade en waarde van het gestolene?

Braakschade:

 - ☐ Nihil
 - ☐ tot f 500,--
 - ☐ f 500,-- tot f 1.000,--
 - ☐ meer dan f 1.000,--, te weten: f

Waarde gestolen goederen:

 - ☐ Nihil
 - ☐ tot f 500,--
 - ☐ f 500,-- tot f 1.000,--
 - ☐ meer dan f 1.000,--, te weten: f

- 5b Waar vinden deze inbraken (waar de beheerder schade lijdt)
over het algemeen plaats?
☐ caravan
☐ vakantiehuisjes
☐ zwembad
☐ anders, te weten:
- 6 Doen de slachtoffers over het algemeen aangifte bij de
politie?
☐ ja
☐ nee
☐ weet niet (door naar vraag 7)
- 7 Stimuleert u het doen van aangifte?
☐ ja
☐ nee
- 8 Hoe reageren gasten als er iets van hen gestolen wordt?
☐ De meeste mensen vinden het erg (een smet op hun verblijf)
☐ De meeste mensen vinden het niet zo erg, omdat ze toch
verzekerd zijn
☐ Anders, te weten:
☐ Weet niet

Blok 3: Omstandigheden diefstal/inbraak

Het is de bedoeling dat in dit vragenblok voor elk van de verschillende vormen van diefstal en inbraak die op het betreffende terrein voorkomen, wordt gevraagd naar:

- periodes,
- tijdstippen,
- oorzaken.

Indien een bepaalde vorm van diefstal/inbraak niet voorkomt, kunnen de betreffende vragen natuurlijk worden over geslagen.

Diefstal uit tenten

- 1 Wat zijn volgens u de maanden waarin veel diefstallen uit tenten plaatsvinden?
.....
.....
- 2 Zijn er in deze maanden ook bepaalde dagen dat er relatief vaak uit tenten gestolen wordt?
0 ja, te weten
0 nee
0 weet niet
- 3 Vinden de meeste diefstallen uit tenten overdag plaats of als het donker is?
0 overdag
0 als het donker is
0 weet niet
- 4 Heeft u een idee waar de daders vandaan komen?
0 Vooral gasten
0 Vooral van buiten
0 Weet niet
- 5 Hoe gaan de daders volgens u te werk?
0 met messen tenten opensnijden
0 insluipen
0 gewoon meepakken
0 tent geheel meenemen
- 6 Wat zijn volgens u de kenmerken van het terrein die de kans op diefstal vergroten?
.....
.....

- 7 Zijn er gasten die de kans om slachtoffer te worden zelf in de hand werken?
☐ ja
☐ nee
 Zo ja: wat voor gasten zijn dit en waarom werken zij dit in de hand?

.....

Diefstal uit caravans

- 8 Wat zijn volgens u de maanden waarin veel diefstallen uit caravans plaatsvinden?

.....

Het is denkbaar dat er zowel in de periode dat het terrein geopend als in de periode dat het terrein is gesloten veel wordt gestolen uit caravans. We splitsen daarom de volgende vragen naar "zomersituatie" en "wintersituatie". Indien alleen in de zomersituatie veel wordt gestolen, vult u alleen die vragen in, evenzo natuurlijk voor de wintersituatie.

Zomersituatie

- 9 Gaat het bij deze diefstallen vooral om stacaravans of toercaravans?
☐ stacaravans
☐ toercaravans

- 10 Zijn er in deze maanden ook bepaalde dagen dat er relatief vaak uit caravans gestolen wordt?
☐ ja, te weten
☐ nee
☐ weet niet

- 11 Vinden de meeste diefstallen uit caravans overdag plaats of als het donker is?
☐ overdag
☐ als het donker is
☐ weet niet

- 12 Heeft u een idee waar de daders vandaan komen?
☐ Vooral gasten
☐ Vooral van buiten
☐ Weet niet

- 13 Hoe gaan de daders volgens u te werk?
☐ binnensluipen als de gasten afwezig zijn
☐ met eenvoudig gereedschap deur of raam openen
☐ anders, te weten:
☐ weet niet
- 14 Wat zijn volgens u de kenmerken van het terrein en de caravans die de kans op deze diefstallen vergroten?

- 15 Zijn er gasten die de kans om slachtoffer te worden zelf in de hand werken?
☐ ja
☐ nee
 Zo ja: wat voor gasten zijn dit en waarom werken zij dit in de hand?

Wintersituatie

- 9 Gaat het bij deze diefstallen vooral om stacaravans of toercaravans?
☐ stacaravans
☐ toercaravans
- 10 Zijn er in deze maanden ook bepaalde dagen dat er relatief vaak uit caravans gestolen wordt, bijvoorbeeld in het weekend?
☐ ja, te weten
☐ nee
☐ weet niet
- 11 Vinden de meeste diefstallen uit caravans overdag plaats of als het donker is?
☐ overdag
☐ als het donker is
☐ weet niet
- 12 Heeft u een idee waar de daders vandaan komen?
☐ Vooral gasten
☐ Vooral van buiten
☐ Weet niet

13 Hoe gaan de daders volgens u te werk?

- ☐ binnensluipen als de gasten afwezig zijn
- ☐ met eenvoudig gereedschap deur of raam openen
- ☐ anders, te weten:
- ☐ weet niet

14 Wat zijn volgens u de kenmerken van het terrein en de caravans die de kans op deze diefstallen vergroten?

.....

15 Zijn er gasten die de kans om slachtoffer te worden zelf in de hand werken?

- ☐ ja
- ☐ nee
- Zo ja: wat voor gasten zijn dit en waarom werken zij dit in de hand?

.....

Inbraak vakantiehuisjes

16 Wat zijn volgens u de maanden waarin veel inbraken in vakantiehuisjes plaatsvinden?

.....

Het is denkbaar dat er zowel in de periode dat het terrein geopend als in de periode dat het terrein is gesloten veel wordt gestolen uit vakantiehuisjes. We splitsen daarom de volgende vragen naar "zomersituatie" en "wintersituatie". Indien alleen in de zomersituatie veel wordt gestolen, vult u alleen die vragen in, evenzo natuurlijk voor de wintersituatie. Indien er tussen beide situaties geen verschil is (dit kan voor bungalowparken het geval zijn) vult u ook alleen de zomersituatie vragen in!

Zomersituatie

- 17 Zijn er in deze maanden ook bepaalde dagen dat er relatief vaak uit vankantiehuisjes gestolen wordt?
☐ ja, te weten
☐ nee
☐ weet niet
- 18 Vinden de meeste diefstallen uit vankantiehuisjes overdag plaats of als het donker is?
☐ overdag
☐ als het donker is
☐ geen onderscheid
☐ weet niet
- 19 Heeft u een idee waar de daders vandaan komen?
☐ Vooral gasten
☐ Vooral van buiten
☐ Weet niet
- 20 Hoe gaan de daders over het algemeen te werk?
Is er vooral sprake van insluiping of braak?
☐ insluiping
☐ braak
☐ weet niet
Waar komen de daders binnen?
☐ voordeur
☐ achterdeur
☐ raam voorzijde
☐ raam achterzijde
☐ dakkoepeltjes
☐ anders, te weten:
☐ weet niet
- 21 Wat zijn volgens u kenmerken van het terrein en de huisjes die de kans op inbraken vergroten?
.....
.....
- 22 Zijn er gasten die de kans om slachtoffer te worden zelf in de hand werken?
☐ ja
☐ nee
Zo ja: wat voor gasten zijn dit en waarom werken zij dit in de hand?
.....
.....

Wintersituatie

- 17 Zijn er in deze maanden ook bepaalde dagen dat er relatief vaak uit vankantiehuisjes gestolen wordt?
☐ ja, te weten
☐ nee
☐ weet niet
- 18 Vinden de meeste diefstallen uit vankantiehuisjes overdag plaats of als het donker is?
☐ overdag
☐ als het donker is
☐ weet niet
- 19 Heeft u een idee waar de daders vandaan komen?
☐ Vooral gasten
☐ Vooral van buiten
☐ Weet niet
- 20 Hoe gaan de daders over het algemeen te werk?
Is er vooral sprake van insluiping of braak?
☐ insluiping
☐ braak
☐ weet niet
Waar komen de daders binnen?
☐ voordeur
☐ achterdeur
☐ raam voorzijde
☐ raam achterzijde
☐ dakkoepeltjes
☐ anders, te weten:
☐ weet niet
- 21 Wat zijn volgens u de kenmerken van het terrein en de huisjes die de kans op inbraken vergroten?
.....
.....
- 22 Zijn er gasten die de kans om slachtoffer te worden zelf in de hand werken?
☐ ja
☐ nee
Zo ja: wat voor gasten zijn dit en waarom werken zij dit in de hand?
.....
.....

Diefstal uit auto's

- 23 Wat zijn volgens u de maanden waarin veel diefstallen uit auto's plaatsvinden?

.....
.....

- 24 Zijn er ook bepaalde dagen dat er relatief vaak uit auto's gestolen wordt?

☐ ja, te weten
☐ nee
☐ weet niet

- 25 Vinden de meeste diefstallen uit auto's overdag plaats of als het donker is?

☐ overdag
☐ als het donker is
☐ weet niet

- 26 Heeft u een idee waar de daders vandaan komen?

☐ Vooral gasten
☐ Vooral van buiten
☐ Weet niet

- 27 Hoe gaan de daders over het algemeen te werk?

☐ ijzerdraadje
☐ ruitje uittikken
☐ sleutelmanipulatie
☐ anders, te weten:
☐ weet niet

- 28 Wat zijn volgens u de kenmerken van het parkeerterrein die de kans op deze diefstallen vergroten?

.....
.....

- 29 Zijn er gasten die de kans om slachtoffer te worden zelf in de hand werken?

☐ ja
☐ nee
Zo ja: wat voor gasten zijn dit en waarom werken zij dit in de hand?

.....
.....

Diefstallen in zwembad

30 Mag de plaatselijke bevolking in het zwembad zwemmen?

- ☐ ja, als ze betalen
- ☐ ja, tegen gereduceerd tarief of gratis
- ☐ nee

31 Wat zijn volgens u de maanden waarin veel diefstallen in het zwembad voorkomen?

.....

.....

32 Waar binnen het zwembad vinden deze diefstallen plaats?

- ☐ Kleedhokjes
- ☐ Kledingkluisjes
- ☐ Elders, te weten:.....

33 Heeft u een idee waar de daders vandaan komen?

- ☐ Vooral gasten
- ☐ Vooral van buiten
- ☐ Weet niet

34 Hoe gaan deze diefstallen in zijn werk?

- ☐ openbreken kluisjes met schroevendraaier
- ☐ met sleutel die door gast verloren is
- ☐ wegnemen uit hokjes
- ☐ anders, te weten

Diefstallen uit restaurant/kantines

35 Wat zijn volgens u de maanden waarin veel diefstallen in het restaurant voorkomen?

.....

.....

36 Waar binnen het restaurant vinden deze diefstallen plaats?

- ☐ Garderobe/kapstokken buiten eetzaal
- ☐ kapstokken binnen eetzaal

37 Heeft u een idee waar de daders vandaan komen?

- ☐ Vooral gasten
- ☐ Vooral van buiten
- ☐ Weet niet

Blok 4: Situatie op de terreinen en preventiemaatregelen.

- 1 Hoeveel toegang en/uitgangen heeft het terrein?

... toegangswegen

- 2 Kunt u voor elke toegang/uitgang aangeven hoe ver de toegang met de auto van de openbare weg ligt?

Toegang 1

- ☐ minder dan 100 meter
☐ 100 tot 500 meter
☐ meer dan 500 meter

Toegang 2

- ☐ minder dan 100 meter
☐ 100 tot 500 meter
☐ meer dan 500 meter

Toegang 3

- ☐ minder dan 100 meter
☐ 100 tot 500 meter
☐ meer dan 500 meter

- 3 Kunt u per toegang aangeven op welke tijdstippen er controle is en waar die controle uit bestaan?

Toegang 1

Controle van uur tot uur door middel van

Toegang 2

Controle van uur tot uur door middel van

Toegang 3

Controle van uur tot uur door middel van

- 4 Kunt u voor elke toegang aangeven of deze 's nachts helemaal gesloten zijn, 's nachts alleen voor auto's gesloten zijn of 's nachts in het geheel niet gesloten zijn?

Toegang 1

- ☐ geheel gesloten
☐ alleen voor auto's gesloten
☐ in het geheel niet gesloten

Toegang 2

- ☐ geheel gesloten
☐ alleen voor auto's gesloten
☐ in het geheel niet gesloten

Toegang 3

- ☐ geheel gesloten
- ☐ alleen voor auto's gesloten
- ☐ in het geheel niet gesloten

- 5 Is het tijdens het seizoen voor onbevoegden makkelijk of moeilijk om het terrein overdag te betreden?

- ☐ Makkelijk (door naar 7)
- ☐ Moeilijk

- 6 Waarom is dat overdag voor onbevoegden moeilijk?

.....
.....
.....

- 7 Is het tijdens het seizoen voor onbevoegden makkelijk of moeilijk om het terrein 's avonds of 's nachts te betreden?

- ☐ Makkelijk (door naar 9)
- ☐ Moeilijk

- 8 Waarom is dat 's avonds en 's nachts voor onbevoegden moeilijk?

.....
.....
.....

Vraag 9 en 10 overslaan als het terrein het gehele jaar is geopend

- 9 Is het buiten het seizoen voor onbevoegden makkelijk of moeilijk om het terrein te betreden?

- ☐ Makkelijk (door naar 11)

- ☐ Moeilijk

- 10 Waarom is dat buiten het seizoen moeilijk?

.....
.....
.....

- 11 Blijven de bezittingen van gasten buiten het seizoen achter in de vakantiewoningen en/of caravans?

- ☐ ja (door met vraag 13)
- ☐ nee

- 12 Nemen de gasten deze bezittingen zelf mee of kunnen ze ergens centraal worden opgeslagen?

☐ zelf meenemen
☐ centraal opslaan

- 13 Welke preventieve maatregelen (voor zover deze nog niet eerder door u genoemd zijn) zijn er genomen om inbraak en diefstal tegen te gaan?

NB: Hierbij dient nagegaan te worden of een maatregel een algemeen inbraak/diefstal preventief karakter heeft of op een bepaalde vorm van diefstal/inbraak is gericht.

Bijvoorbeeld: Een hoog hek is algemeen preventief; verlichting op een parkeerplaats is preventief tegen diefstal uit auto's.

Tevens moet onderscheid gemaakt worden tussen zomer- en winter-situatie

Preventieve maatregelen zomersituatie:

.....

Preventieve maatregelen wintersituatie:

.....

- 14 Is uw indruk dat er na het treffen van de preventieve maatregelen minder wordt gestolen?

☐ ja
☐ nee
☐ weet niet

- 15 Wijst u uw gasten op het nemen van preventieve maatregelen?

☐ ja, door middel van:

☐ nee

Bedankt voor uw medewerking, tot slot wilde ik u vragen of u prijs stelt op toezending van het onderzoeksverslag?

☐ wel onderzoekverslag
☐ geen onderzoekverslag

BIJLAGE 2

Instructie bij vragenlijst/checklist onderzoek recreatie-terreinen.

Bij het maken van een afspraak met de beheerder dient er rekening mee te worden gehouden dat:

- Een bezoek aan een terrein maximaal een halve dag in beslag neemt: de enquête (inclusief kennismaken vooraf en koffie) maximaal 1,5 uur; de ronde over het terrein maximaal 2,5 uur (bij een bungalowpark).
- De beheerder 1,5 uur beschikbaar moet hebben voor het afnemen van de vragenlijst.
- Het wenselijk is dat de beheerder of een van zijn medewerkers mee kan gaan met de ronde over het terrein.
- De afspraak niet moet vallen op een wisseldag (vaak de vrijdag).

Als u een terrein bezoekt, dient eerst de enquête te worden afgewerkt en dan de ronde over het terrein te worden gemaakt.

Bij het afnemen van de enquête zijn de volgende punten van belang:

- U dient een korte introductie te houden, waarin u kort aangeeft:
 - . Wat het doel van het onderzoek is (oriëntatie op de problematiek: welke factoren beïnvloeden de kans op diefstal en inbraak; welke preventieve maatregelen zouden er genomen kunnen worden)
 - . Van wie het onderzoek uitgaat
 - . Dat de resultaten anoniem blijven!
- Het is nuttig dat de beheerder ook een exemplaar van de enquête krijgt, zodat hij/zij de vragen kan meelesen.
- Leest u zelf voorafgaand aan uw eerste gesprek de enquête goed door; dat bevordert een soepel verloop van de interviews

Bij het maken van de ronde over het terrein zijn de volgende punten van belang:

- Lees de checklist voordat u aan uw eerste bezoek begint goed door, u weet dan waar uw ronde langs moet voeren en waar u op moet letten.
- Bestudeer eerst de plattegrond of (nog beter) de luchtfoto van het terrein: u heeft dan een indruk van de ligging van de diverse onderdelen die bezocht moeten worden, alsmede een idee voor de mogelijk 'informele' toegangen tot het terrein.
- Laat u rondleiden door iemand die het terrein goed kent; dat spaart tijd en soms kunt u hem/haar om aanvullende informatie vragen.
- Maak gebruik van de paden die over het terrein lopen.

Tenslotte is van belang dat u informatie die volgens u relevant is, maar niet binnen de vragenlijst of de checklist past, op een apart blaadje noteert.

CHECKLIST RISICO-BEINVLOEDENDE FACTOREN INBRAAK/DIEFSTAL RECREATIESECTOR

In de checklist zijn 6 factoren terug te vinden waarvan op voorhand verwacht kan worden dat zij invloed hebben op de mate waarin diefstal en inbraak worden gepleegd. Dit zijn:

- Te verwachten buit voor de dader
- Toegankelijkheid van het terrein
- Mate van sociale controle
- Bereikbaarheid potentiële buit (inclusief inbraakwerendheid)
- Zichtbaarheid van potentiële daders
- Afvoermogelijkheden

Het is de bedoeling dat u zich over het gehele terrein laat rondleiden door de beheerder of een van zijn medewerkers in een systematische volgorde: begin bij de hoofdingang en dan van het ene deel (bijvoorbeeld het tententerrein) naar het andere, waarbij voor elk deel ruim de tijd wordt genomen.

De checklist is zo samengesteld dat u tijdens uw ronde over het terrein zo min mogelijk hoeft te bladeren. Op de pagina's 2 tot en met 4 treft u een aantal onderdelen aan die op het gehele terrein betrekking hebben: een algemene indruk van de potentiële buit en de toegankelijkheid van het terrein. Alleen naar deze pagina's zult u regelmatig terug moeten bladeren.

Vervolgens wordt per object het rijtje potentiële buit, sociale controle, bereikbaarheid en zichtbaarheid afgewerkt.

Tenslotte kunt u na uw ronde over het terrein voor zover mogelijk met de auto nog een rondje om het terrein maken om nog enige aanvullende gegevens over toegankelijkheid te verkrijgen en een idee te krijgen over de afvoermogelijkheden van de buit.

Voor u aan uw ronde begint, noteert u de actuele bezettingsgraad (vraag aan beheerder):

- ... staanplaatsen tenten bezet
- ... plaatsen voor toer-caravans bezet
- ... van de eigenaren/huurders van sta-caravans aanwezig
- ... vakantiehuisjes bezet

Tevens noteert u het tijdstip dat u aan uw ronde begint en de weersomstandigheden:

Aanvangstijdstip:

Weersomstandigheden:

ALGEMENE INDRUK

Bij het bepalen van een algemene indruk gaat u in eerste instantie op de eigen waarneming af; daarnaast kunt u de beheerder nog om nader informatie vragen.

Op basis van de prijsklasse van de geparkeerde auto's van de gasten en de luxe van de caravans/vakantiehuisjes maakt u een inschatting van het soort gasten dat het terrein over het algemeen bezoekt. U maakt eerst uw eigen inschatting; vervolgens kunt u de vraag aan de beheerder stellen.

Eigen waarneming soort gasten	Oordeel beheerder soort gasten
0 boven modaal	0 boven modaal
0 modaal	0 modaal
0 beneden modaal	0 beneden modaal

TOEGANKELIJKHEID

Hier spelen twee punten een rol:

- de mate waarin bij de toegangen en uitgangen controle wordt uitgeoefend op binnenkomende en vertrekkende gasten, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen auto's en fietsers/voetgangers
- de mogelijkheden om buiten de officiële toegang(en) om het terrein te betreden.

Per toegang/uitgang gaat u na of er iemand is die de toegang/uitgang controleert c.q. of er een slagboom voor auto's is.

Hoofdingang

- slagboom auto's ja/nee
- is er iemand die toezicht houdt ja/nee
- kan een willekeurig persoon ongecontroleerd het terrein op komen. U kunt dit het beste zelf proberen door bij uw komst het terrein op te wandelen. Wordt u aangesproken ja/nee.

Hoofduitgang

- slagboom auto's ja/nee
- is er iemand die toezicht houdt ja/nee
- kan een willekeurig persoon ongecontroleerd het terrein op komen. U kunt dit het beste zelf proberen door bij uw komst het terrein op te wandelen. Wordt u aangesproken ja/nee.

Laat u bij uw ronde in ieder geval ook langs de andere toegangen en uitgangen leiden.

Toegang/Uitgang 2

- slagboom auto's ja/nee
- is er iemand die toezicht houdt ja/nee

Toegang/Uitgang 3

- slagboom auto's ja/nee
- is er iemand die toezicht houdt ja/nee

Tijdens uw ronde over het terrein moet u zich ook langs de (binnenkant van de) omheining/afgrenzing van het terrein laten leiden.

Noteert u:

- De aard van de omheining c.q. afgrenzing van het terrein.
NB: de omheining kan uit verschillende materialen bestaan; u kunt dus meerdere antwoorden aankruisen.
☐ hekwerk met een hoogte van meter
☐ struiken
☐ bomen
☐ palen met een hoogte van meter
☐ sloot met een breedte van meter
☐ anders, te weten:
- Hieronder geeft u een omschrijving van de plekken waar het volgens u eenvoudig is ongezien het terrein te betreden.
Daarbij dienen steeds de volgende twee aspecten aan de orde te komen: de reden waarom men op deze plek makkelijk ongezien het terrein kan betreden en wat er aan de andere kant (buiten het recreatieterrein dus) van deze plek ligt.

Plek 1

Reden voor eenvoudig ongezien betreden:

Wat ligt er aan de andere kant van de plek

- ☐ bos
- ☐ open terrein
- ☐ een weg
- ☐ anders, te weten

Plek 2

Reden voor eenvoudig ongezien betreden:

Wat ligt er aan de andere kant van de plek

- ☐ bos
- ☐ open terrein
- ☐ een weg
- ☐ anders, te weten

Plek 3

Reden voor eenvoudig ongezien betreden:

Wat ligt er aan de andere kant van de plek

- ☐ bos
- ☐ open terrein
- ☐ een weg
- ☐ anders, te weten

Plek 4

Reden voor eenvoudig ongezien betreden:

Wat ligt er aan de andere kant van de plek

- 0 bos
- 0 open terrein
- 0 een weg
- 0 anders, te weten

Plek 5

Reden voor eenvoudig ongezien betreden:

Wat ligt er aan de andere kant van de plek

- 0 bos
- 0 open terrein
- 0 een weg
- 0 anders, te weten

DE VERSCHILLENDE OBJECTEN

Het is de bedoeling dat u zich tijdens uw tocht langs de diverse onderdelen van het terrein laat voeren:

- het deel voor tenten
- het deel voor caravans
- het deel voor vakantiehuisjes
- parkeerplaats voor auto's
- zwembad
- restaurant

Per type object (dat op het terrein aanwezig is) scoort u voor de factoren te verwachten buit (1), sociale controle (2), bereikbaarheid van de buit (3) en zichtbaarheid (4).

Bij de parkeerplaats speelt ook de factor afvoermogelijkheden (5) een directe rol. Bij het zwembad en restaurant wordt deze onderverdeling niet gehanteerd.

Tenten

- 1 Het gaat bij deze vraag om het 'etalage-effect'.
U gaat hier af op de waardevolle spullen die de tentenbezitters bij zich dragen of die u in open tenten ziet slingeren (fototoestellen, verrekijkers, portemonnees, etc.)
Gesloten tenten open ritsen is verboden. U turft hieronder het aantal waardevolle spullen dat u tijdens uw tocht over het tententerrein ziet. Bij 50 turfjes mag u stoppen.
Noteert u tevens de tijdsduur dat u geturfd heeft
Aantal turfjes:
Tijdsduur:
- 2 Geeft uw indruk van de mate van sociale controle op dit terrein.
0 veel, omdat:

0 weinig, omdat:
- 3 Is dit deel van het terrein met een auto bereikbaar?
0 ja, de weg loopt door of langs dit deel
0 ja, de weg loopt tot aan dit deel
0 nee
- 4 Om een inschatting van de mate van zichtbaarheid te geven, noteert u of het tententerrein zichtbaar is vanuit andere delen van dit terrein.
0 goed zichtbaar vanaf andere delen van het terrein
0 grotendeels aan het zicht onttrokken
0 geheel aan het zicht onttrokken

Daarnaast kunt u aangeven of er verlichting op dit deel van dit terrein is.

- 0 geen verlichting
- 0 verlichting langs de wegen die door het terrein lopen
- 0 anders, te weten:
-
-

Caravans

- 1 Het gaat bij deze vraag om het 'etalage-effect'.
 U gaat hier af op de waardevolle spullen (televisie, video, radio, etc.) die u van een normale afstand (vanaf het looppad) door de ramen kunt waarnemen.
 Voor elke caravan waar wat interessants te halen valt, geeft u een turfje. Bij 50 mag u stoppen.
 Tevens noteert u de tijd dat u geturfd heeft
 Aantal turfjes:
 Tijdsduur:

- 2 Tijdens uw tocht door het caravandeel turft u het aantal keren dat u gedag wordt gezegd. Bij 50 mag u stoppen.
 Tevens noteert u de tijd dat u geturfd heeft
 Aantal turfjes:
 Tijdsduur:

- 3 Bereikbaarheid wordt hier in twee onderdelen gesplitst:
 bereikbaarheid met een auto en de mate waarin de potentiële buit bereikbaar is.
 Is dit deel van het terrein met een auto bereikbaar?
☐ ja, de weg loopt door of langs dit deel
☐ ja, de weg loopt tot aan dit deel
☐ nee

- 4 Zichtbaarheid wordt hier in drie onderdelen gesplitst
 - Is dit deel van het terrein zichtbaar vanuit andere delen van het terrein?
☐ goed zichtbaar vanaf andere delen van het terrein
☐ grotendeels aan het zicht onttrokken
☐ geheel aan het zicht onttrokken

 - Hoe is de onderlinge zichtbaarheid van de caravans?
☐ caravan-bewoners hebben onbelemmerd zicht op hun burens
☐ zicht is ten dele belemmerd (bijvoorbeeld door afscherming van struiken/bomen)
☐ zicht is volledig belemmerd

 Daarnaast kunt u aangeven of er verlichting op dit deel van dit terrein is.
☐ geen verlichting
☐ verlichting langs de wegen die door het terrein lopen
☐ anders, te weten:

Vakantiehuisjes

- 1 U gaat hier af op de waardevolle spullen (televisie, video, radio, etc.) die u van een normale afstand door de ramen kunt waarnemen.
 Voor elk vakantiehuisje waar wat interessants te halen valt, geeft u een turfje. Bij 50 mag u stoppen.
 Tevens noteert u de tijd dat u geturfd heeft
 Aantal turfjes:
 Tijdsduur:

 Voorts is hier van belang of er bij de huisjes voorzien is in stallingsmogelijkheden voor fietsen, kinderwagens, etc.
 0 wel stallingsmogelijkheden
 0 geen stallingsmogelijkheden
- 2 Tijdens uw tocht door het vakantiehuisjesdeel turft u het aantal keren dat u gedag wordt gezegd. Bij 50 mag u stoppen.
 Tevens noteert u de tijd dat u geturfd heeft
 Aantal turfjes:
 Tijdsduur:

 Op bungalowparken zijn vaak meerdere typen vakantiehuisjes te onderscheiden.
 De vragen 3 en 4 moeten voor de verschillende typen worden herhaald.

Type 1.

- 3 Bereikbaarheid wordt hier in twee onderdelen gesplitst:
 bereikbaarheid met een auto en de mate waarin de potentiële buit bereikbaar is.
 Is dit deel met de auto bereikbaar?
 0 ja, de weg loopt door of langs dit deel
 0 ja, de weg loopt tot aan dit deel
 0 nee

 Is het mogelijk de vakantiehuisjes via insluiping binnen te dringen en zo ja op welke wijze?
 0 geen insluipingsmogelijkheden
 0 via openstaande bovenlichten
 0 via ramen die open te wrikken zijn
 0 via dakkoepeltjes
 0 anders, te weten:.....
- Hoe is over het algemeen de inbraakwerendheid van de huisjes;
 Is er met eenvoudige hulpmiddelen (schroevendraaier) binnen te dringen?
 0 ja
 0 nee

- 4 Zichtbaarheid wordt hier in drie onderdelen gesplitst
- Is dit deel van het terrein zichtbaar vanuit andere delen van het terrein?
 - ☐ goed zichtbaar vanaf andere delen van het terrein
 - ☐ grotendeels aan het zicht onttrokken
 - ☐ geheel aan het zicht onttrokken
 - Hoe is de onderlinge zichtbaarheid van de vakantiehuisjes?
 - ☐ vakantiehuisjes-bewoners hebben onbelemmerd zicht op hun burens
 - ☐ zicht is ten dele belemmerd (bijvoorbeeld door afscherming van struiken/bomen)
 - ☐ zicht is volledig belemmerd

Daarnaast kunt u aangeven of er verlichting op dit deel van dit terrein is.

- ☐ geen verlichting
- ☐ verlichting langs de wegen die door het terrein lopen
- ☐ anders, te weten:
-
-

Type 2:

- 3 Bereikbaarheid wordt hier in twee onderdelen gesplitst: bereikbaarheid met een auto en de mate waarin de potentiële buit bereikbaar is.
- Is dit deel met de auto bereikbaar?
- ☐ ja, de weg loopt door of langs dit deel
 - ☐ ja, de weg loopt tot aan dit deel
 - ☐ nee
- Is het mogelijk de vakantiehuisjes via insluiping binnen te dringen en zo ja op welke wijze?
- ☐ geen insluipingsmogelijkheden
 - ☐ via openstaande bovenlichten
 - ☐ via ramen die open te wrikken zijn
 - ☐ via dakkoepeltjes
 - ☐ anders, te weten:.....

Hoe is over het algemeen de inbraakwerendheid van de huisjes; Is er met eenvoudige hulpmiddelen (schroevendraaier) binnen te dringen?

- ☐ ja
- ☐ nee

- 4 Zichtbaarheid wordt hier in drie onderdelen gesplitst
- Is dit deel van het terrein zichtbaar vanuit andere delen van het terrein?
 - ☐ goed zichtbaar vanaf andere delen van het terrein
 - ☐ grotendeels aan het zicht onttrokken
 - ☐ geheel aan het zicht onttrokken

- Hoe is de onderlinge zichtbaarheid van de vakantiehuishuisjes?
 - ☐ vakantiehuishuisjes-bewoners hebben onbelemmerd zicht op hun burens
 - ☐ zicht is ten dele belemmerd (bijvoorbeeld door afscherming van struiken/bomen)
 - ☐ zicht is volledig belemmerd

Daarnaast kunt u aangeven of er verlichting op dit deel van dit terrein is.

- ☐ geen verlichting
- ☐ verlichting langs de wegen die door het terrein lopen
- ☐ anders, te weten:
-
-

Type 3:

- 3 Bereikbaarheid wordt hier in twee onderdelen gesplitst: bereikbaarheid met een auto en de mate waarin de potentiële buit bereikbaar is.
- Is dit deel met de auto bereikbaar?
- ☐ ja, de weg loopt door of langs dit deel
 - ☐ ja, de weg loopt tot aan dit deel
 - ☐ nee

Is het mogelijk de vakantiehuishuisjes via insluiping binnen te dringen en zo ja op welke wijze?

- ☐ geen insluipingsmogelijkheden
- ☐ via openstaande bovenlichten
- ☐ via ramen die open te wrikken zijn
- ☐ via dakkoepeltjes
- ☐ anders, te weten:

Hoe is over het algemeen de inbraakwerendheid van de huisjes;

Is er met eenvoudige hulpmiddelen (schroevendraaier) binnen te dringen?

- ☐ ja
- ☐ nee

- 4 Zichtbaarheid wordt hier in drie onderdelen gesplitst
- Is dit deel van het terrein zichtbaar vanuit andere delen van het terrein?
 - ☐ goed zichtbaar vanaf andere delen van het terrein
 - ☐ grotendeels aan het zicht onttrokken
 - ☐ geheel aan het zicht onttrokken
 - Hoe is de onderlinge zichtbaarheid van de vakantiehuishuisjes?
 - ☐ vakantiehuishuisjes-bewoners hebben onbelemmerd zicht op hun burens
 - ☐ zicht is ten dele belemmerd (bijvoorbeeld door afscherming van struiken/bomen)
 - ☐ zicht is volledig belemmerd

Daarnaast kunt u aangeven of er verlichting op dit deel van
dit terrein is.

☐ geen verlichting

☐ verlichting langs de wegen die door het terrein lopen

☐ anders, te weten:

.....

.....

Parkeerterreinen

Indien het parkeerterrein buiten het eigenlijke recreatieterrein ligt, dient allereerst een inschatting van de toegankelijkheid van het parkeerterrein te worden gemaakt.

- Is het parkeerterrein vrij toegankelijk voor auto's of is het afgesloten bijvoorbeeld door middel van een slagboom?
☐ vrij toegankelijk
☐ afgesloten
- Wordt er toezicht uitgeoefend op de toegang tot het parkeerterrein?
☐ ja
☐ nee

De volgende punten gelden zowel voor parkeerterreinen op het terrein als parkeerterreinen die buiten het terrein liggen.

- 1+3 Kunt u hieronder voor elke auto waar losse goederen van waarde in liggen een turfje geven. Bij 50 mag u stoppen. Tevens noteert u de tijd dat u geturfd heeft
 Aantal turfjes:
 Tijdsduur:

2 N.v.t.

4 Zichtbaarheid

- Is het parkeerterrein zichtbaar vanaf andere delen van het recreatieterrein?
☐ goed zichtbaar vanaf andere delen van het terrein
☐ grotendeels aan het zicht onttrokken
☐ geheel aan het zicht onttrokken
- Is er verlichting op het parkeerterrein?
☐ ja, op het gehele terrein
☐ ja, maar slechts op enkele punten
☐ geen verlichting

5 Afvoermogelijkheden

- Hoever ligt het parkeerterrein van de doorgaande weg?
meter

Zwembad

De inschatting van diefstalbevorderende factoren spitst zich hier toe op de volgende punten:

- Hoe is de toegangscontrole geregeld; kunnen niet-badgasten (mensen die niet zwemmen) makkelijk in het zwembad komen?
☐ ja
☐ nee
- Kunnen de badgasten hun waardevolle spullen in bewaring geven?
☐ ja
☐ nee
- Kunnen de badgasten hun waardevolle spullen in kluisjes stoppen?
☐ ja
☐ nee
- Zijn deze kluisjes met eenvoudig gereedschap open te breken?
☐ ja
☐ nee
- Natuurlijk is ook de vraag van belang in welke mate er door de badgasten van deze mogelijkheden gebruik wordt gemaakt. Het lijkt me dat inspecties hier op problemen kunnen stuiten (ga weg, enge gluurder).
Beter is het om de beheerder (of badmeester) te vragen in hoeverre er van de afgifte-mogelijkheden en/of kluisjes gebruik wordt gemaakt. De volgende antwoorden kunnen worden voorgelezen:
☐ (bijna) iedereen maakt er gebruik van
☐ er zijn altijd mensen die iets vergeten af te geven
☐ de meeste mensen maken er geen gebruik van
- Is er bij het zwembad een stallingsmogelijkheid voor fietsen, kinderwagens, etc.?
☐ ja
☐ nee
- Wordt er van deze mogelijkheid gebruik gemaakt?
☐ altijd
☐ meestal wel
☐ meestal niet

Restaurant

Hier is met name van toezicht op de garderobe en/of kapstokken van belang. Het is de bedoeling dat u nagaat hoe moeilijk het is om ongezien jassen (of voorwerpen uit jassen), kinderwagens en dergelijke mee te nemen

- Is de garderobe/zijn de kapstokken binnen of buiten de eetruimte
 - ☐ binnen de eetruimte
 - ☐ buiten de eetruimte
- Hoe ver is de garderobe/zijn de kapstokken minimaal verwijderd van de uitgang
 - ... meter
- Kunnen de gasten de garderobe/kapstokken vanaf hun plaats zien?
 - ☐ ja, geheel
 - ☐ gedeeltelijk
 - ☐ nee
- Kan het personeel de garderobe/kapstokken zien?
 - ☐ ja, geheel
 - ☐ gedeeltelijk
 - ☐ nee
- Kunnen de gasten de uitgang van het restaurant zien?
 - ☐ ja
 - ☐ nee
- Is er een personeelslid dat toezicht op de uitgang uitoefent?
 - ☐ ja
 - ☐ nee
- Wat is uw oordeel over het risico voor diefstal in het restaurant?
 - ☐ hoog
 - ☐ gaat wel
 - ☐ laag
- Is er bij het restaurant een stallingsmogelijkheid voor fietsen, kinderwagens, etc.?
 - ☐ ja
 - ☐ nee
- Wordt er van deze mogelijkheid gebruik gemaakt?
 - ☐ altijd
 - ☐ meestal wel
 - ☐ meestal niet

BUITENZIJDEN/AFVOERMOGELIJKHEDEN

Tenslotte probeert u met de auto een ronde om het terrein te maken.

Turft u bij deze ronde het aantal plekken waar het goed mogelijk is ongezien een auto neer te zetten; het terrein op te gaan en vervolgens (nog steeds ongezien) met de buit te vertrekken.

BIJLAGE 3

Tabel 1: Frequentieverdeling van geregistreeerde diefstallen van recreatieterreinen per regio. Bron CBS 1986

Regio	aantal aangiften absoluut	percentage
Gelderland Noord	334	12,3
Limburg Noord	237	8,7
Noord-Holland Noord	208	7,6
Noord-Brabant West	196	7,2
Gelderland Midden	185	6,8
Noord-Brabant Noord	163	6,0
Drenthe	149	5,5
Haaglanden	148	5,4
Friesland	141	5,2
Noord-Brabant Oost	122	4,5
Rijnmond	120	4,0
Utrecht	108	4,4
Flevoland	102	3,7
Zeeland	90	3,3
Noord-Holland Zuid West	72	2,6
Overijssel West	70	2,6
Gelderland Zuid	60	2,2
Amsterdam	55	2,0
Limburg Zuid	53	1,9
Groningen	32	1,2
Overijssel Oost	32	1,2
Zuid-Holland Midden	26	0,9
Noord-Holland Zuid Oost	14	0,5
Dordrecht	7	0,3
Totaal	2724	100,00

Tabel 2: Absolute aantallen aangiften per regio per delictcategorie

Diefstal	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Regio Noord-Holland Noord:						
- van vaartuigen	206	216	150	193	203	89
- onderd. van vaart.	164	133	163	173	125	48
- vanaf/uit vaart.	185	173	340	145	140	122
	—	—	—	—	—	—
Totaal	555	522	653	511	468	259
Regio Zuid-Holland Midden:						
- van vaartuigen	167	173	156	131	162	164
- onderd. van vaart.	104	135	158	146	122	81
- vanaf/uit vaart.	101	148	162	124	151	286
	—	—	—	—	—	—
Totaal	372	456	476	401	435	531
Regio Friesland:						
- van vaartuigen	73	82	139	130	75	126
- onderd. van vaart.	64	110	137	95	106	82
- vanaf/uit vaart.	97	154	159	116	98	284
	—	—	—	—	—	—
Totaal	234	346	435	341	279	492
Regio Drenthe:						
- van vaartuigen	8	2	12	11	3	21
- onderd. van vaart.	8	23	10	7	9	2
- vanaf/uit vaart.	10	34	4	28	8	17
	—	—	—	—	—	—
Totaal	26	59	26	46	20	40
Regio Gelderland Noord:						
- van vaartuigen	62	67	59	42	61	44
- onderd. van vaart.	45	52	39	44	54	40
- vanaf/uit vaart.	30	32	34	49	43	44
	—	—	—	—	—	—
Totaal	137	151	132	135	158	128

Diefstal	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Regio Noord-Brabant Oost:						
- van vaartuigen	8	7	16	10	16	14
- onderd. van vaart.	7	7	8	8	4	9
- vanaf/uit vaart.	8	15	16	49	17	20
	—	—	—	—	—	—
Totaal	23	29	40	67	37	43
Regio Zeeland:						
- van vaartuigen	49	51	71	77	107	51
- onderd. van vaart.	45	71	64	80	74	59
- vanaf/uit vaart.	48	62	31	48	48	59
	—	—	—	—	—	—
Totaal	142	184	166	205	229	169
Regio Limburg Noord:						
- van vaartuigen	24	42	30	28	34	38
- onderd. van vaart.	24	46	27	28	26	11
- vanaf/uit vaart.	30	42	63	36	23	63
	—	—	—	—	—	—
Totaal	78	130	120	56	83	112
Regio Haaglanden:						
- van vaartuigen	38	33	29	53	36	51
- onderd. van vaart.	19	17	28	29	16	28
- vanaf/uit vaart.	47	42	70	41	42	92
	—	—	—	—	—	—
Totaal	104	92	127	123	94	171
Regio Noord-Brabant Noord:						
- van vaartuigen	42	49	50	60	43	25
- onderd. van vaart.	46	64	52	41	59	17
- vanaf/uit vaart.	41	65	47	45	39	31
	—	—	—	—	—	—
Totaal	129	178	149	146	141	73
Regio Noord-Brabant West:						
- van vaartuigen	30	43	21	16	50	44
- onderd. van vaart.	44	76	21	27	34	37
- vanaf/uit vaart.	62	221	35	18	54	109
	—	—	—	—	—	—
Totaal	136	340	77	61	138	190

Diefstal	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Regio Limburg Zuid:						
- van vaartuigen	-	5	7	5	7	12
- onderd. van vaart.	5	10	9	5	11	5
- vanaf/uit vaart.	1	5	5	10	5	25
Totaal	6	20	21	20	23	42
Regio Utrecht:						
- van vaartuigen	97	140	154	152	146	186
- onderd. van vaart.	122	91	85	91	102	77
- vanaf/uit vaart.	202	81	98	101	68	148
Totaal	421	312	337	344	316	411
Regio Gelderland Zuid:						
- van vaartuigen	29	30	43	31	32	25
- onderd. van vaart.	24	35	44	18	26	3
- vanaf/uit vaart.	22	19	25	28	24	25
Totaal	68	84	112	77	82	53
Regio Gelderland Midden:						
- van vaartuigen	35	22	28	21	18	16
- onderd. van vaart.	33	16	11	12	13	4
- vanaf/uit vaart.	25	23	19	46	16	29
Totaal	93	61	58	79	47	49
Regio Overijssel West:						
- van vaartuigen	21	45	48	42	39	32
- onderd. van vaart.	20	40	45	44	40	21
- vanaf/uit vaart.	27	53	69	72	49	55
Totaal	68	138	162	158	128	108
Regio Amsterdam:						
- van vaartuigen	5	7	16	17	8	15
- onderd. van vaart.	1	14	6	4	2	14
- vanaf/uit vaart.	31	24	33	31	25	85
Totaal	37	45	55	52	35	114

Diefstal	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Regio Noord-Holland Zuid Oost:						
- van vaartuigen	81	83	81	88	53	37
- onderd. van vaart.	89	60	97	80	57	34
- vanaf/uit vaart.	33	46	52	40	42	64
Totaal	203	189	212	208	152	135
Regio Noord-Holland Zuid West:						
- van vaartuigen	96	125	101	110	68	138
- onderd. van vaart.	81	59	93	52	59	60
- vanaf/uit vaart.	48	41	37	33	30	137
Totaal	225	225	231	195	157	355
Regio Rijnmond:						
- van vaartuigen	153	213	152	113	140	423
- onderd. van vaart.	138	125	126	128	132	53
- vanaf/uit vaart.	371	411	470	451	244	429
Totaal	662	749	748	692	516	905
Regio Overijssel Oost:						
- van vaartuigen	2	16	11	-	6	7
- onderd. van vaart.	1	10	4	8	4	2
- vanaf/uit vaart.	-	3	12	7	3	8
Totaal	3	29	27	15	13	17
Regio Groningen:						
- van vaartuigen	35	42	51	32	37	54
- onderd. van vaart.	38	50	48	19	21	14
- vanaf/uit vaart.	60	75	84	52	53	117
Totaal	133	167	183	103	111	185

BIJLAGE 4

Verschillen tussen de oude regio-indeling en de concept nieuwe indeling '86 voor de 8 onderzochte regio's.

Friesland	)	
Drenthe	)	de concept nieuwe indeling '86 komt
Zeeland	)	overeen met de oude indeling
Limburg Noord	)	
Gelderland Noord		Dronten valt buiten de concept nieuwe indeling
Zuid Holland Midden		Naaldwijk is toegevoegd in de concept nieuwe indeling
Noord-Brabant Oost		Boekel, Erp en Oosterhout vallen buiten de concept nieuwe indeling
Noord-Holland Noord		Deze regio is aanzienlijk veranderd in de concept nieuwe indeling